

Ordine Nuovo

Verdensanskuelse gjennom en monokkel

Kirsten T. Engelman-Scheie

Masteroppgave i historie
Institutt for arkeologi, konservering og historie

UNIVERSITETET I OSLO

Våren 2019

Ordine Nuovo

Verdensanskuelse gjennom en monokkel

Kirsten T. Engelmann-Scheie

Masteroppgave i historie
Institutt for arkeologi, konservering og historie

UNIVERSITETET I OSLO

Våren 2019

© Kirsten T. Engelmann-Scheie

2019

Ordine Nuovo: *Verdensanskuelse gjennom en monokkel*

<http://www.duo.uio.no>

Trykk: Trykkergården Nykøbing Sjælland ApS

Forord

Jeg kan kun konstatere følgende:

Den kreative proces er kendetegnet ved at man først kender spørgsmålet, når man har svaret.

GRUK, Piet Hein

Italienske boktitler av Julius Evola på norsk

Ordnet alfabetisk:

Cavalcare la tigre (1961) - Ri tigeren

Fascismo e terzo Reich (1964)¹ - Facisme og Det tredje riket

Gli uomini e le rovine (1953) - Menn blant ruinene

Il cammino del cinabro (1963) - Sinnoberstien²

Il mito del sangue (1937) - Blodets myte

Imperialismo pagano (1928) - Hedensk imperialisme

Indirizzi per una educazione razziale (1941) - Retningslinjer for en rasistisk utdanning

L'arco e la clava (1968) - Buen og klubben

Orientamenti (1951) - Retningslinjer (eller: Veivalg)

Rivolta contro il mondo moderno (1934) - Opprør mot den moderne verdenen

Sintesi di dottrina della razza (1941) - Rasedoktrinens syntese

Tre aspetti del problema ebraico (1936) - Tre sider av de jødiske problem

¹ Fascismo e Terzo Reich ble første gang utgitt i 2001. Følgelig er den ikke originalutgaven. Den «opprinnelige» versjonen var *Il fascismo. Saggio di un'analisi dal punto di vista della Destra* (Fascismen. En analytisk essay sett fra Høyre) utgitt i Roma av Volpe forlag i 1964. Originalutgaven ble utvidet i henholdsvis 1970, 1974, 1979 og 1989. Underveis skiftet titlene også. Den siste utgaven fra 2001 *Fascismo e Terzo Reich* er altså den 5. utgaven.

² Jeg valgt å oversette boken til *Sinnoberstien* og ikke «Sinnobers vei» slik jeg har sett det oversatt til norsk tidligere. For det første fordi «sti» i mitt syn bedre betegner bedre, den «ferden» som Evola i overført betydning foretar i sitt selvbiografiske verk. For det andre fordi sinnober er et udødelighets eliksir i Taoismen, og da passer det ikke med bruken av genetivbetegnelse.

Forkortelser

DC	Democrazia Cristiana
MSI	Movimento Sociale Italiano
ON	Ordine Nuovo – selve gruppen
<i>ON</i>	<i>Tidsskriftett Ordine Nuovo – Mensile di politica rivoluzionaria</i>
PCI	Partito Comunista Italiano
PLI	Partito Liberale Italiano
PNF	Partito Nazionale Fascista
PPST	Partito Popolare Sudtirolese
PRI	Partito Repubblicano Italiano
PSd'Az	Partito Sardo d'Azione
PSDI	Partito Socialista Democratico Italiano
RSI	Repubblica Sociale Italiana

Særskilte uttrykk, ord og begreper i teksten

Ario: Arier

Ariano: Arier

ARYA:³ Har flere betydninger og kan tolkes i lys av:

Buddhisme: Det som er spirituelt; å bli «vekket» i henhold til buddhistisk lære.

Aristokrati: Det å tilhøre en kaste av en høyere orden.

Rasisme: I ren rasistisk betydning; å tilhøre det ariske folk som immigrerte fra Nord.

Stile: Å inneha, besitte en særskilt stile.⁴ Det at en Mann i betydning «spirituell kriger» er følelsesnøytral, har krystallklar selvinnsikt og har en asketisk holdning. Den italienske filosofen Julius Evola brukte uttrykket mer i betydning av Mester Eckharts oppfattelse av «løsrivelse».

Civiltà: I denne konteksten en særskilt rase eller et særskilt folk.

Ebraismo: Hebraisme. Ordine Nuovo skilte mellom ebraismo og giudaismo.

Eterni: Ble alltid brukt med stor forbokstav når den fremkommer i konteksten i betydning «Verdier». For eksempel i «Valori Eterni» (evige verdier).

Giudamismo: Jødedom. Ordine Nuovo skilte mellom ebraismo og giudaismo.

Mito: Brukt i ONs tekster i betydningen som lå tett opp til den betydningen Evola la i begrepet. For Evola var en myte ikke en fiktiv eller tilfeldig del av ens fantasi. Det ble gjort gyldig gjennom en suggererende kraft som forsterket selve idéen, som til slutt munnet ut i handling.⁵ Når Ordine Nuovo brukte begrepet var det under forutsetning av at myten transcenderte seg selv. Dette var viktig fordi den måtte styrkes og støttes av noe som var mer enn bare vitenskapelig, filosofisk eller historisk.

Spirito: «Spirito» betyr ånd, men jeg har valgt å veksle mellom disse to for variasjonens skyld og der det ikke går utover meningsinnholdet. Det eneste unntaket er når «spirito» brukes til å beskrive den italienske filosofen Julius Evolas «rasisme av 3. grad». Da brukes det i teksten konsekvent «spirituell rasisme» (altså ikke «åndelig rasisme»).

³ T.H.Hansen (pseudonymet for Hans Thomas Harkl)

⁴ Forfatters (mine) ordelag

⁵ Hentet fra introduksjonen i Julius Evola, *Il mito del sangue*, (1937) utg. (Milano 1942).

- Stile:* En særskilt holdning i positiv forstand, som er ønsket og som kommer til uttrykk i Den tradisjonalistiske mannens adferd og natur. «Stile» er tatt fra Evolas og Eckhardts tolkninger. For Ordine Nuovo var det ensbetydende med , å inneha en spesiell asketisk holding og ta avstand fra det som hadde med følelser å gjøre.
- Stirpe:* Betyr en egenartet form av herkomst, opphav eller arv. Det er vanskelig å oversette til annet enn til «stirpe», men er grunnleggende sett en annen term for «rase».⁶
- Tensione:* En form for indre kraft og spenning som utgjør det optimale tangeringspunktet for å kunne vedlikeholde sin «stile».
- Tradizione:* Når det i oppgaven står i kursiv (*Tradizione*) betyr det «Tradisjonisme» i henhold til den italienske filosofen Julius Evolas tolkning. Når jeg skriver «tradisjonistisk» (uten klammer) er det en adjektivisert form. Når jeg skriver «Tradisjonisme» (uten klammer) så brukes dette i den generiske betydningen av ordet.
- Valori:* Ble alltid brukt i flertallsform og som oftest med stor forbokstav.

Å stå oppreist blant ruinene: Dette begrepet er hentet fra den italienske anti-egalitære, antidemokratiske og rasistiske filosofen Julius Evolas bok *Gli uomini e le rovine* (Menn blant ruinene) som ble utgitt i 1953. Begrepet er en figurativ måte å beskrive at en særskilt gruppe av menn har klart «overgangen» til Den moderne verden som i henhold til Tradisjonismen var i «ruiner». Disse menn tilhørte en særegen «spirituell elite» og kunne mentalt rakrygget fremdeles stå oppreist midt i «kaoset». Denne «eliten» hadde en tredimensjonal verdensanskuelse ettersom de mente at det metafysiske omkranset det fysiske. Ved å bekjenne seg til det som i filosofien heter Tradisjonisme generelt, og den tradisjonisme som Evola utviklet spesielt (*Tradizione*), kunne de transcendere disse moderne «ruinene».⁷

⁶ Det er jo forskjell mellom «rase» og «stirpe» – ellers hadde det ikke blitt brukt i så stor utstrekning. Derfor mener jeg det er mest riktig å *ikke* oversette det.

⁷ Denne beskrivelsen av dette uttrykket er oppgaveforfatterens beskrivelse av det som «tilskuer».

Tekniske detaljer

Øversetterens dilemma

Alle oversettelser er mine egne og er oversatt direkte fra italiensk. Dette av tre grunner. For det første: Fordi alle de italienske tekster og bøker jeg refererer til, er lest av meg og på originalspråket. For det andre: Fordi i svært mange tilfeller er de engelske oversettelsene oversatt av italienere til engelsk – altså til et språk som ikke er deres morsmål. For det tredje: Fordi svært mange av tekstene ikke tidligere har vært verken oversatt til eller omtalt på norsk. Dette gjelder spesielt Ordine Nuovos artikler i tidsskriftet av samme navn.⁸

De eneste andre språk jeg har sett artiklene bli oversatt og referert til, er på fransk og engelsk. Min erfaring er at de beste oversettelser kun foregår gjennom ett ledd – altså gjennom én oversetter. I tillegg må den som oversetter gjennom å kontekstualisere og tolke materialet, «overføre» dette til sitt morsmål. Kun slik kan en tekst i ny språkdrakt beholde det meste av sitt opprinnelige uttrykk.

Når det gjelder Julius Evolas bøker som er oversatt til engelsk, så har jeg altså kun i ytterste få tilfeller «lent» meg på dem. Oppgaven er i størst mulig grad basert på mine egne skriftlige fremstillinger av de verkene og artiklene jeg har lest. Det betyr at i de tilfellene jeg siterer noe, så har jeg oversatt det direkte fra originalkildene istedenfor å «klippe og lime» inn en tidligere oversatt engelsk versjon. Konsekvensen er at jeg påtar meg fullt og helt ansvaret for eventuelle feil, mistolkninger, idiomatiske misforståelser eller andre fortredeligheter. Men slike mulige «uheldigheter» svekker ikke etter mitt syn min beslutning om å gjøre det på den måten.

Parafrasering

Mitt forskningsarbeid er i all hovedsak parafrasert – det vil si at semantikken i originaltekstene er intakt, men inkorporert i min personlige språkdrakt. Denne omskrivingen har for min del vært en essensiell del av formidlingsoppgaven. Samtidig har det også vært viktig å bevare de ulike konnotasjoner, antydninger og den utstrakte adjektiviseringen og til

⁸ Jeg ønsker å presisere at Elisabetta Cassina Wolff har studert en lang rekke italienske nyfascistiske tidsskrifter spesielt fra perioden 1945 til 1953. Wolff har også skrevet flere artikler om Julius Evola, hvorav én er utgitt på norsk. Flere av Wolffs artikler er i tillegg basert på en lang rekke av Evolas artikler, essays og bøker. Jeg for min del har basert mitt arbeid hovedsakelig på grunnlag av Julius Evolas bøker. Jeg har kun i mindre grad brukt hans artikler som primærkilder. Unntaket er de artiklene som han skrev for Ordine Nuovos tidsskrift av samme navn og som jeg har vurdert til å være relevante for mitt arbeid. For mer opplysninger, se litteraturlisten.

dels også selvkomponerte uttrykk i teksten. Det har selvsagt bydd på noen utfordringer idet språket i dagens lys kan beskrives som arkaisk, intrikat og til tider svært krevende. Jeg tror rekorden for innskutte bisetninger i én helsetning er tolv. Likevel har det hele tiden vært en løpende skal/skal ikke-vurdering av hvor langt man skal omskrive. Jeg håper at leseren forstår at for å bevare originaluttrykket, så må man også bevare *noe* av det originale. Dette «originale» er satt i sitattegn for at det skal være mulig å kontrollere kildene. Men det er først og fremst satt i sitattegn nettopp for å bevare det «originale» - altså det som er meningsbærende, det som skiller seg ut, det som er lett å «detektere» og det som er «sjargong». Men så har det oppstått det lille «problemet» der jeg som forfatter, også har satt sitattegn. Men jeg har forsøkt å gjøre det slik at det ikke skal være spesielt vanskelig, og i alle fall ikke umulig, å skjønne det.

Ordine Nuovo – omtalt som én kilde eller enkeltvis?

Når det gjelder de trykte kildene som er artikler, har jeg konsekvent kun tatt med artikler skrevet av medlemmer av gruppen (eg. «ordenen») Ordine Nuovo . Det har vært noen tvilstilfeller der jeg ikke har kunnet dokumentere at de var medlemmer av ON. Imidlertid mener jeg å ha foretatt en sober vurdering av hver enkelt. Siden den italienske filosofen Julius Evola også fyller en stor del av problemstillingen, er også flere av hans artikler som ble publisert i tidsskriftet *Ordine Nuovo – Mensile di politica rivoluzionaria (ON)* tatt med.⁹ Imidlertid har jeg ikke «samlet» alle medlemmenes artikler i én fellehatt. Følgelig skriver jeg ikke «Ordine Nuovo mener at ...»; jeg bruker altså ikke fellesbegrepet Ordine Nuovo. Jeg har derfor gjort meg umake i mitt formidlingsarbeid med å gjøre det klart og tydelig *hvem* som har uttalt seg skriftlig om *hva*. Så selv om de ulike artiklene i utgangspunktet representerer gruppens syn i sin helhet, så har dette altså vært et bevisst valg fra min side. Jeg har forsøkt å sammenflette dette i teksten i den tro (og med det håp) at det ikke virker uoversiktlig, tungt, og ikke minst, kunstig. Siden jeg har utarbeidet oppgaven på selvstendig grunnlag har jeg måttet ta noen valg – og dette er altså ett av dem. Jeg vil gjerne nevne at jeg vurderte om jeg skulle skrive «ON» som en samlet gruppe siden de jo handlet ut i fra en form for felles bevissthet. Men jeg vurderte det at det var best å differensiere enkeltmedlemmene. Ikke fordi

⁹ Kun de som jeg har funnet relevante for oppgaven.

de andre ON-medlemmene ikke delte samme syn, for det gjorde de. Men for at det skulle bli lettere å kontrollere mine kilder.¹⁰

Referansebruk og referanseoppsett

Noen av bøkene i mitt arbeid er kjøpt som e-bøker fra den italienske (elektroniske) bokhandelen IBS.it. Bøkene er blitt lest på PC via min konto på IBS.it eller gjennom IBS' Tolinoapp.¹¹ Ebok-leseren til IBS indekserer ikke sidetall, men avsnitt.

Avsnittsnummereringen er konstant uansett hvilken lesemodus og layout man velger. Det betyr at hvert eneste avsnitt i denne Ebok-leseren er merket med et unikt tall. I mine referanser til elektroniske bøker har jeg oppført hvilken Ebok-leser jeg har brukt, deretter det oppført nummeret på avsnittet samt totalt antall sider. Følgelig står det oppført på følgende måte hvis jeg har lest boken på en Tolino-reader: [Tolino-reader.ibs.it] 2:764.

Det kan kanskje forvirre noe at jeg i referanser til bøkene *Il cammino del cinabro* og *Cavalcare la tigre*, veksler mellom å henvise til henholdsvis den fysiske boken og den digitale versjonen. Grunnen er at referansene ble notert på det tidspunktet jeg hadde bøkene fysisk. Etter at bøkene er blitt tilbakelevert sine respektive eiere, har jeg valgt å rekvirere dem i Epub-versjon.

Boktitler som er omtalt *per se* i teksten, men som ikke er blitt brukt som konkrete sekundærkilder i mitt arbeid, er *ikke* oppført i litteraturlisten. De står imidlertid oppført i fotnotene med fullstendig bibliografi. Der det i sekundærkilder jeg har lest blir referert til andre kilder, og uavhengig av om jeg har lest disse andre kildene eller ikke, så står det oppført i mine fotnoter *hva* referansens *primærkilde* er. Disse «ekstrareferansene» er naturligvis heller ikke oppført i litteraturlisten, men det fremkommer i fotnotene *hva* originalkilden er.

Referanser med sekundærkilder blir oppført med alle detaljer første gang de nevnes. Etter dette blir referansen kun oppført med etternavn, boktittel og sidetall.

Flere av boktitlene på mine primærkilder er lange, noe jeg har løst ved å skrive hele tittelen fullt ut første gang de opptrer i teksten. Etter dette har jeg forkortet dem noe.

Kirsten T. Engelmann-Scheie, Midt om natten i mai 2019

¹⁰ Jan Eivind Myhre, *Historie : en introduksjon til grunnlagsproblemer* (Oslo: Pax, 2014): 169

¹¹ IBS er forkortelsen for International Book Store.

Innhold

Forord	V
Italienske boktitler av Julius Evola på norsk	VI
Forkortelser	VII
Særskilte uttrykk, ord og begreper i teksten	VIII
Tekniske detaljer	X
Oversetterens dilemma	X
Parafrasering.....	X
Ordine Nuovo – omtalt som én kilde eller enkeltvis?	XI
Referansebruk og referanseoppsett.....	XII
Kapittel 1: INNLEDNING.....	1
1.1. Innledning.....	1
1.2. Tidligere forskning.....	4
1.3. Kilden : Tidsskriftet «Ordine Nuovo»	6
1.4. Metode og vitenskapsteori.....	8
1.5. Hva er «Tradizione»?.....	11
Kapittel 2 HISTORISK BAKGRUNN.....	17
Kapittel 3 JULIUS EVOLA.....	22
3.1. Innledning.....	22
3.2. Evolas forestillinger om Den tradisjonalistiske Staten	23
3.3. Evola og Det tredje rike	25
3.4. Evola og Fascismen	30
3.5. Evolas antisemittisme og jødeforakt.....	35
3.6. Sions vises protokoller	39
3.7. Evola og rasisme	40
3.8. Evolas bok «Menn blant ruinene»	43
3.9. Spirituell rasisme som vikarierende motiv	46
Kapittel 4 ORDINE NUOVO	49
4.1. Formålet med å danne Centro Studi Ordine Nuovo	49
4.2. Weltanschauung - hvordan se verden an?	50
4.3. Ordine Nuovo – En Orden for den ariske spirituelle kriger	50
Kapittel 5: DEN MODERNE VERDEN	53
Datidens klassekamp	58
Evolusjonisme	58
Demokrati – marxismens forløper.....	59
Filosofisk krise	59

Idealstaten	62
Moderne kunst	63
Hierarki er lik ekte frihet.....	64
Den moderne verdens nyvinninger	65
Atomkraft og automatisering	67
Verdienes filosofi – hvordan se verden an?	68
Kapittel 6: NY STAT, NYTT SAMFUNN.....	69
6.1 Et enhetlig Europa.....	69
Kapittel 7: RASISME OG ANTISEMITTISME	71
7.1. Ordine Nuovos antisemittisme	71
7.2. Sions vises protokoller	72
7.4. Raseteoretikerne	75
7.5. Rasisme av 3. grad: Ordine Nuovos «viktigste» kamp	76
Trykte primærkilder.....	80
Tidsskriftet <i>Ordine Nuovo – Mensile di politica rivoluzionaria</i> fra 1955 til 1965.....	80
Bøker skrevet av Julius Evola.....	80
Essays og artikler av Julius Evola	81
Sekundærkilder	82
Bøker.....	82
Disputas og mastergradsoppgaver	84
Vitenskapelige artikler	84
Avisartikler.....	86
Elektroniske oppslagsverk	86
APPENDIKS – Sions vises protokoller	88
APPENDIKS – Germinarios definisjon av høyre-radikalisme	89
APPENDIKS – Bilder av tidsskriftet Ordine Nuovo.....	90
.....	96

«Histories that omit important features of their subject are misleading in the sense that they are presented as complete, relative to their degree of detail, when they are not».¹

Kapittel 1: INNLEDNING

1.1. Innledning

Fra slutten av 2. verdenskrig og frem til 80-årene, var det italienske ekstreme høyre den mest utholdende i Europa. Den lovlige nyfascistiske partiet Movimento Sociale Italiano (MSI) deltok ikke direkte i noen regjering, men hadde en anseelig oppslutning. Fra 1953 til 1968 oppnådde partiet 5,5 prosent av stemmene i de lovmessige valgene på det nasjonale plan. Året 1972 var partiets historiske høydepunkt idet de oppnådde 9 prosent av stemmene. Fra slutten av 2. verdenskrig og frem dets oppløsning og omforming til det nye partiet Alleanza Nazionale i 1993, hadde MSI en viktig posisjon i forhold til det italienske ekstreme høyre. Partiet hadde også en avgjørende innflytelse for høyreradikale ikke-parlamentariske grupper.

Det italienske radikale høyre var fra de alliertes landgang på Sicilia den 10. juni 1943 og frem til midten av 70-årene, det mest robuste og utholdende i Europa. MSI hadde også stor innflytelse på det myldret av nyfascistiske og høyreradikale bevegelser som så dagens lys etter landgangen. Andre land som f.eks. Frankrike, som også hadde ikke-parlamentariske høyreradikale, var ikke langt på nær så innflytelsesrike som de italienske. De to viktigste og største ikke-parlamentariske høyreradikale gruppene i Italia på slutten av 1950-tallet var Ordine Nuovo og Avanguardia Nazionale. Oppgaven omhandler ON som var en del av MSI ungdomsorganisasjon, men som i protest, trakk seg ut av partiet høsten 1956.

Mitt forskningsarbeid omhandler to temaer generelt: Verdensanskuelsen¹² til den italienske høyreradikale gruppen Ordine Nuovo i perioden 1955 – 1957 og Tradisjonismen til den italienske filosof, forfatter, skribent og politiske essayist Julius Evola (1898-1974). Tatt i betraktning oppgavens obligatoriske maksimumsomfang, har det vært nødvendig å innsnevre og tilspisse temaet betraktelig.

¹² Heretter omtalt som *Weltanschauung*.

Arbeidet som er en kvalitativ studie er basert på to sett av trykte primærkilder:

1. Ordine Nuovos tidsskrift *Ordine Nuovo – Mensile di politica rivoluzionaria* som utkom med uregelmessige mellomrom fra 1955 til 1965.¹³
2. Julius Evolas bøker fordelt etter følgende temaer og på bakgrunn av følgende trykte primærkilder:

Rasisme og antisemittisme: *Il mito del sangue, Indirizzi per una educazione razziale, Sintesi di dottrina della razza og Tre aspetti del problema ebraico* samt artikler fra *Ordine Nuovo*.

Tradisjonisme: *Imperialismo pagano, Rivolta contro il mondo moderno, Orientamento og Gli uomini e le rovine* samt artikler fra *Ordine Nuovo*.¹⁴

Fascisme: *Fascismo e terzo Reich, L'Arco e la clava* samt artikler fra *Ordine Nuovo*

Nazisme: *Fascismo e terzo Reich* samt artikler fra *Ordine Nuovo*

Mitt arbeids anliggende har bestått av to separate etapper. Først har jeg lest Ordine Nuovos artikler fra perioden 1955 til 1965 – altså elleve årganger hvorav jeg har ca. tre fjerdedeler av utgavene. Andre etappe har bestått av å lese utvalgte bøker, essays og artikler av Julius Evola.

Det må være lov for leseren å stille seg spørsmålet om hvorfor en student i det hele tatt ikke bare kontemplerte, men faktisk også utførte et slikt lesearbeid når det finnes så mange seriøse verk om Evola. Mitt svar er følgende: Enhver «kommunikasjon» med et mellomledd er ikke det samme som det opprinnelige budskapet. Jeg har lest mange av de relevante bøkene om Evola, men jeg kom ikke svært mye nærmere hans grunnleggende betydning for Ordine Nuovo. Det blir liksom noe lettvent å komme med luftige antydninger om hans fundamentale betydning, uten i grunnen å forklare nærmere. Dette arbeid er et

¹³ Med bakgrunn i at det ikke finnes noen dokumentasjon på det eksakt antall tidsskrifter, har det vært nødvendig å foreta et velfundert antakelse. På side X kan man se hvordan jeg har kommet frem til ca. hvor mange tidsskrifter det ble utgitt i alt.

¹⁴ Jeg har ikke tatt med *Cavalcare la tigre* særskilt idet den ble utgitt i 1961, og ikke danner hovedgrunnlaget for den perioden jeg har konsentrert meg på – altså perioden før Ordine Nuovo inngikk et formelt samarbeid med Evola i 1958 om deres tidsskrift. . Oppgaven handler første og fremst (men ikke kun det) perioden 1955 til 1957 da de var i sin etableringsfase.

forsiktig forsøk på å komme litt nærmere kjernen. Det er nå engang slik at man må ha på seg de «riktige monoklene» for å oppnå en helhetlig forståelse.

Under mitt forskningsarbeid har jeg «oversatt», i overført betydning, Evolas Tradisjonisme gjennom de bøkene som påvirket Ordine Nuovo mest. Gjennom å lese bøkene men med «ON-briller», har jeg ekstrahert spesifikke punkter som kan overføres fra Evolas verker og relateres direkte til ONs «Weltanschauung». Dette er den betegnelsen ON brukte for å karakterisere sin egen ideologi, idet deres verdensanskuelse i følge dem selv, lå på et «høyere nivå» enn en simpel «ideologi». Evola skrev disse verkene med en særlig utvalgt mennesketype av det maskuline kjønn i tankene; den «differensierte» mannen. Det er denne særskilte utvalgte «Mann» som er mitt hovedanliggende.

Det skal ikke stikkes under stol at hadde jeg etter å ha lest alle årgangene av *Ordine Nuovo* og kommet ut på den andre siden som et mer opplyst menneske, så hadde *det* vært å foretrekke. Men det jeg *ikke* visste da jeg påtok meg oppgaven, var at det *ikke* var de Evolas tre bøker *Orientamenti*, *Gli uomini e le rovine* og *Cavalcare la tigre* som satte det største preg på Ordine Nuovo *per se*. For det viste seg at det var først etter å ha lest Evolas fire bøker som omhandler rasisme og antisemittisme samt *Rivolta contro il mondo moderno* at «kabalene gikk opp». For Ordine Nuovo handlet ikke primært om å være en «åndelig kriger» eller «en politisk soldat», det handlet i bunn og grunn om å bokstavelig talt «stå oppreist i ruinene» mens gruppen lette etter sin egen identitet og noe å slåss for. For hvordan kan det ha vært mon tro, å tro at man var en utvalgt eksklusiv elite, med en ekstraordinær ånd, sjel og rent blod som utgir sin propagandatidskrift der «*politica rivoluzionaria*» inngår i tittelen og det viser seg at de lever i en filosofisk boble der tiden går i syklus, der evolusjon er et skjellsord og der historisme er ikke-eksisterende?

Ordine Nuovo hadde sterk tilknytning til Julius Evolas filosofi. Deres verdensanskuelse var sterkt påvirket av Evolas *Tradizione* og hans antisemittisme og rasisme. Det foreligger svært lite forskning om Evola på norsk.¹⁵ Men dette har ikke vært noe vikariende motiv for mitt arbeid da det i utgangspunktet var Ordine Nuovos verdensanskuelse jeg ville utrede. Men da det viste seg at denne nesten var uadskillelig fra Evolas filosofi, så måtte jeg dele oppgaven i to. Oppgavens første del tar utgangspunkt i Evolas tankesett men fokus på

¹⁵ Den mest aktuelle artikkelen skrevet om Evola er Elisabetta Cassina Wolff, "En ensom ridder mot den moderne verden. Julius Evola og høyre-radikalisme i etterkrigstidens Europa," i *Høyreekstremisme: ideer og bevegelser i Europa*, red. Øystein Sørensen, Bernt Hagtvet og Bjørn Arne Steine (Oslo: Dreyer, 2012).

spesielle temaer. Oppgavens del to tar for seg hvordan Ordine Nuovo så på den moderne verden og hvilken betydning rasisme hadde for deres verdensanskuelse.

Oppgaven må nødvendigvis være noe kompleks idet det ikke vil gi noen mening i å bare «gjengi i egne ordlag» hva ON var opptatt av i perioden 1955 til 1965. Fordi de hadde en særegen oppfatning av historie som et metafysisk fenomen, som et «tankekonstruksjon» avviste de dermed historisme og progresjon. Det medførte at det var vanskelig, om ikke umulig, å ha en konkret ideologi. Unntaket var gruppens leder Pino Rauti som gjennom hele perioden var «politisk og ansvarlig redaktør». Hans primære mål var i tidsskriftets ledere å kritisere, styre og korrigere i hans øyne, MSIs meningsløse politikk. Denne polemikken er svært interessant, og vil kunne danne et fundament for en annen masteroppgave. Jeg sier med dette IKKE at ON ikke var opptatt av hva som foregikk i den «reelle» verden, men jeg har valgt å konsentrere mitt arbeid rundt de som jeg skrev innledningsvis. Med bakgrunn at deres «læremester» var Evola, så har jeg også viet en del plass til Evolas liv, verker og hans sterke antisemittisme, rasisme og sympati for Waffen SS. Alt basert på artikler Evola publiserte i tidsskriftet. Det er mange andre som har skrevet om Evola, så jeg har valgt å lage «min» versjon.

Jeg vil hevde at fordi Ordine Nuovo var tradisjonister og ikke trodde på hverken lineær tid, progresjon, evolusjon og historiens gang gjorde at de heller ikke kunne utpeke et særskilt revolusjonært mål. Ordine Nuovo forholdt seg til Tradisjonisme som paradigme og det metafysiske omsluttet det «fysiske». Derfor var de nødt til å vende seg mot det «indre» gjennom å etablere et sett med særskilte verdier som kun de kunne tilegne seg. Mitt syn er at disse verdiene tok utgangspunkt i deres verdensanskuelse: «den ariske rasen». Deres oppfatning av å være en selvutnevnt elite gjennom å benytte seg av sine innbilte «indre åndelige verdier» og «arisk ånd» (les:Rasisme) som referansepunktet, medførte at deres såkalte *Weltanschauung* manglet virkelighetsforståelse og konkrete referanser.

1.2. Tidligere forskning

Standardverkene om italiensk høyre-radikalisme med fokus på Ordine Nuovo er Franco Ferraresis bøker *The Radical Right in Italy*, *Minacce alle democrazia*, *La destra radicale* (red.) og *Threats to Democracy*. Når det gjelder forholdet mellom nyfascisme og rase, så

foreligger det liten vitenskapelig forskning. Siden 2013, er det kommet flere vitenskapelige artikler av den franske historikeren Pauline Picco der hun har sett på høyre-radikalisme i lys av henholdsvis rasisme og antisemittisme. Hennes spesialfelt er tangeringspunktet mellom fransk og italiensk høyreekstremisme. I 2016 utga hun *Liaisons dangereuses: Les extrêmes droites en France et en Italie (1960-1984)*.

Når det gjelder verker om nyfascisme skrevet av historikere og statsvitere kan det nevnes Marco Tarchis *Cinquant'anni di nostalgia*, Piero Ignazis *Il polo escluso*, Roberto Chiarinis *Destra Italiana* og Paolo Nello *Il partito della fiamma*. Når det gjelder høyre-radikalismens antisemittisme så er Gianni Scipione Rossis *La destra e gli ebrei* relevant. Han har også skrevet en svært interessant bok om Evola: *Il razzista totalitario*. Det er en rekke seriøse verk om Julius Evola. En jeg har hatt stor glede av er Francesco Cassatas *A destra del fascismo. Profilo politico di Julius Evola*. Det finnes også en interessant bok, på engelsk som fokuserer på Evolas Tradisjonalisme i lys av *Gli uomini e le rovine, Orientamenti* og til dels også *Rivolta contro il mondo moderno*. Elisabetta Cassina Wolff har også skrevet flere artikler om Evola (se litteraturlisten). Men det foreligger altså en svært lang rekke av interessante bøker om Evola og en liste over disse kan man finnes på Fondazione Julius Evolas nettsted.

I 1960- og 1970-årene ble antisemittisme brakt på bane men mer i polemikkens tegn enn i vitenskapens tegn. Verkene av Petra Rosenbaum, Dennis Eisenberg, Pier Giuseppe Murgia, Angelo Del Boca og Mario Giovana var farget av ideologiske standpunkter. En annen kjent navn innenfor dette feltet er Francesco Germinario, medlem av den vitenskapelige komitéen i Casa della memoria (Minnenes hus) i Brescia. De verkene som har relevans til den rasistiske politikken i det fascistiske regime, spesielt i RSI er *L'altra memoria, Da Salò al governo og Estranei alla democrazia*.

Når det gjelder sekundærkilder om Movimento Sociale Italiano (MSI) så er det flere italienske statsvitere og historikere som gjør seg gjeldende. De som i mitt syn er de viktigste er Giuseppe Parlatos *Fascisti senza Mussolini*, Piero Ignazis *Il polo escluso* og Marco Tarchis *Cinquant'anni di nostalgia*.¹⁶ Men verken disse eller Adalberto Baldonis *Storia della Destra* eller Enzo Erras *L'interpretazione del fascismo nel problema storico italiano* eller *Le radici del facismo* berører direkte det rasistiske aspektet i nyfascismen

To bøker som har fokus på henholdsvis høyre-radikalismens kulturelle profil generelt og spesielt er statsviter Mauro Lencis bok *A destra, oltre la destra* og medlem av Comitato scientifico della Casa della memoria di Brescias vitenskapelig komité Francesco Germinarios *Tradizione, Mito, Storia*. I september 2017 utkom Aldo Giannulis *Storia di Ordine Nuovo* som må sies å være forfattet på et meget stort antall av offentlige dokumenter og som omhandler Ordine Nuovos politiske historie. Hva gjelder Ordine Nuovos verdensanskuelse, så er det ingen som har engasjert seg nevneverdig i det. Det var derfor jeg ble interessert i emnet.

Når det gjelder høyre-radikale grupperinger og deres historiografi, finner jeg det relevant å nevne Nicola Raos *Nefascisti!* og Ariana Streccionis *Destra della destra* to «klassikere». Begge er utgitt i serien *Sangue & inchiostro* av forlaget Settimo Siglo og har det til felles at intervjuer utgjør en stor del av kildegrunnlaget samt det faktum at de gir en innføring i den «kulturelle» delen av italienske høyre-radikale grupperinger. En annen sentral bok er den italienske journalisten Antonio Cariotis to bøker *Gli orfani di Salò* og *I ragazzi della fiamma*.

1.3. Kilden : Tidsskriftet «Ordine Nuovo»

Primærkilden som ligger til grunn for mitt arbeid er Tidsskriftet *Ordine Nuovo – mensile di politica rivoluzionaria* utkom første gang i april 1955 og siste utgave kom ut sommeren 1965. Bladets formål var å ta opp temaer som tilhørte det man kan karakterisere et høyre-religgende idéplan. Bladet skulle også tjene ventil for ONs ideologiske prinsipper. I følge ON selv, skulle bladet være et talerør for en politikk som var «i full opposisjon mot mennesker, partier og det demokratiske system» - det være seg venstresiden eller høyresiden. Standpunkter, visjoner, meninger, ytringer skulle luftes og være tuftet på det filosofiske, esoteriske og metafysiske tankegodset *Tradizione* - altså antitesen til Den moderne verden.¹⁷

I sin spede begynnelse ble bladet distribuert i Roma. Fra 4. utgivelse ble distribusjonen utvidet til andre italienske byer. Tidsskriftet ble gitt ut med svært uregelmessige mellomrom, men det har lyktes meg ut i fra kontekst og redaktørkommentarer å dedusere et noenlunde korrekt antall utgivelser.

¹⁷ Motsatsen til Det moderne samfunn er Det tradisjonalistiske samfunn.

Det har vært svært liten forskning på ONs verdensanskuelse spesielt og ONs rasisme og antisemittisme generelt. Imidlertid har den franske historikeren Pauline Picco bidratt vesentlig til å korrigere denne statistikken idet hun har skrevet flere artikler om ONs antisemittisme og rasisme.¹⁸ Picco og jeg har nesten samme antall kilder idet hun har 47 tidsskrifter og jeg har 45. Jeg har både kjøpt, lånt og kopiert tidsskriftene, og også støttet meg til to faksimlieutgaver som ble utgitt i 2012. Det har ikke lyktes å få tak i noen utgaver av tidsskriftet fra hverken 1958 og 1959. Det kan være legitimt å anta at tidsskriftene som utkom i henholdsvis 1958 og 1959 hadde ekstra stor verdi for tilhengerskaren idet Evola inngikk et formelt samarbeid med ON fra og med mars-utgaven i 1958. At han hadde «invitert» sine venner og bekjent, spesielt sine tidligere medskribenter fra tidsskriftene UR og KRUR, kan også ha vært et trekkplaster. Det skal ikke stikkes under stol at det nok er mange bibliotekslånere som har sett sitt snitt til å overta eierskapet til dem og dermed umuliggjort at biblioteken selv kunne beholde dem. Det er også en kjennsgjerning at mange høyre-radikale tidsskrifter ble brent i demonstrasjon rundt om i de italienske biblioteker i vrede og harm.

Noen av tidsskriftene har jeg kjøpt, men de selges opp mot priser på 100 Euro per tidsskrift. Det var i sin tid litt utfordrende å få tak i de utgavene som ikke var i faksimlieutgavene.¹⁹ Selv har jeg kjøpt et par stykker, men de er sjeldne og de selges med en prislapp opp mot 100 EURO for ett eksemplar. De har samler- og affeksjonsverdi for en i høyt grad eksisterende tilhengerskare den dag i dag. Mange har vært å finne etter jeg sendte en skriftlig søknad til Biblioteca Nazionale i Roma om tillatelse til å fotografere dem. Andre har jeg fått tak i ved å henvende meg telefonisk til et utall av biblioteker rundt om Italia for å be dem om å sjekke sine beholdninger.²⁰ Jeg håpet kanskje også at Fondazione Ugo Spirito hadde en anseelig beholdning, men jeg fant kun tre utgaver i deres arkiv. Jeg har også henvendt meg til ulike stiftelser i Italia som beskjeftiger seg med Italias historie både spesielt og generelt, men ingen har hatt andre eksemplarer enn dem jeg selv hadde i min beholdning. Ingen av de svært mange biblioteker og stiftelser jeg har henvendt meg til har hatt eksemplarer fra 1958 og 1959.

¹⁸ Piccos doktorgradsavhandling omhandler en sammenlikningstudium av henholdsvis det franske Ordine Nuovo og italienske Ordine Nuovo. I litteraturlisten i mitt arbeid kan man se flere av hennes artikler.

¹⁹ Faksimlieutgavene ble utgitt i to bøker og gjaldt perioden 1955 til 1957.

²⁰ Det kan være naturlig å spørre om jeg i det hele tatt har tenkt på idéen å henvende meg til det fåtallet av andre forskere som har disse bladene. Ja, er mitt svar – det har jeg. Jeg foreslo en form for «byttehandel» - altså at jeg vil dele mine, men «nei», jeg har ikke fått lov. Jeg har også henvendt meg til noen som kunne tenkes å ha adgang til en komplett samling, for eksempel datteren til Pino Rauti, men mine henvendelser ble aldri besvart.

Da jeg i sin tid studerte på Università degli Studi di Firenze ²¹ trodde jeg det skulle bli en enkel affære å få tak i tidsskriftene idet utgivelser fra de første årgangene var opplistet på søkemotorene til det florentinske nasjonalbiblioteket. Virkeligheten viste seg å være en smule annerledes idet bladene var forbudt for offentligheten og inndratt på et spesielt lager. Et lager som jeg ble invitert til å skue selv. Den gang da, hvis jeg ønsket tilgang til tidsskriftene, måtte jeg ha henvendt meg til domstolen; en slik søknadsbehandling kunne ta et par år idet beslutningen om å stue dem vekk, var tatt på politisk grunnlag. Sommeren 2018 henvendte jeg meg på ny. Det viste seg at heller ikke da var tidsskriftene tilgjengelige, men denne gangen var det fordi lageret var under flytting. Etter noen måneders ventetid fikk jeg tilbakemelding om at de nå var tilgjengelig. Dessverre hadde de ikke noen av de utgavene jeg var ute etter. Jeg forsøkte å få greie på når eksakt utlånsforbudet hadde blitt opphevet, men de ønsket ikke engang å tilkjenne deres tidligere «skjebne». Jeg har i ettertid ikke vært og sett om de rent fysisk nå er til å fotografere, men det verdt å merke seg at det har skjedd en positiv utvikling. ²²

1.4. Metode og vitenskapsteori

Under arbeidet har jeg måttet støtte meg 'hardt men bestemt' opp mot tankefilosofien som den hermeneutiske tradisjon i vitenskapsteorien representerer. Hermeneutikk er, enkelt sagt, læren om fortolkning av tekster og hvordan disse interagerer i et vekselspill der helheten tolkes ut fra delene og vice versa. Hermeneutikken gir forskeren en grunnleggende refleksjon over hvordan historisk forståelse er mulig. Den fremste eksponenten for hermeneutikk var Hans-Georg Gadamer (1900–2002) som hevdet at det vesentligste ved den «hermeneutiske sirkelen» var dens positive ontologiske betydning²³: Enhver korrekt tolkning må konsentrere seg om selve saken. Hensikten er å beskytte mot innfall og begrensinger som tolkeren måtte ha.²⁴ Det har helt fra starten av vært innlysende for meg at ONs og Evolas tekster måtte få en slik «behandling». Jeg har etter beste evne forsøkt å la

²¹ Student på Facoltà di Storia e Geografia hvor jeg studerte Moderne italiensk historie.

²² Men det er en svært god nyhet nå, for datteren til Pino Rauti, Isabella Rauti har gitt Biblioteca Nazionale adgang til å avfotografere ca. 4000 artikler og bøker som tilhørte hennes far. I følge de opplysninger jeg har, så skal det opprettes et eget mediatek på Biblioteca Nazionale i Pino Rautis navn. Det er ventet at dette materialet på ca. 4500 enheter vil være ferdig digitalisert og dermed tilgjengelig for offentligheten om ca. ett år – altså julen 2019. Se: <https://www.secoloditalia.it/2018/11/nasce-il-fondo-pino-rauti-nella-biblioteca-nazionale-una-vittoria-per-la-destra-video/> [Sist avlest 5. mai 2019]

²³ Hans-Georg Gadamer, *Sanhed og metode - Grunntrek af en filosofisk hermeneutik*, 2. utgave, 1. opplag utg. (Århus: Academica, 2007). : 253

²⁴ Ibid.: 254

mine egne forhåndsantakelser og eventuelle fordommer ikke stå i veien. Men samtidig har jeg også måttet kontemplere over det at jeg ikke har ønsket å ta stilling, som jo også er en form for valg. Så dette har vært en intellektuell balanseringsøvelse. Jeg tror derfor at Behan McCullagh hadde noe for seg da han kom med anbefalingen:

*« It is useful to distinguish history that is misleading by accident from that which is the result of personal bias; and to distinguish personal bias from cultural bias and general cultural activity».*²⁵

Under lesingen av ONs tekster reviderte jeg mine *formeningsutkast* ved i etterkant å etterprøve gyldigheten av de *formeninger* jeg hadde utarbeidet. Å beherske italiensk på et høyt nivå er ikke ensbetydende med umiddelbar og full forståelse av ONs teksters meningsinnhold.²⁶ Men en god begynnelse var å være åpen for tekstenes meninger.

Gadamers hermeneutiske tilnærming til hvordan man i overleveringen av en tekst kan trekke ut betydningen som er i samsvar med hvordan den opprinnelig var tenkt, har derfor vært viktig under mitt arbeid.²⁷ Men det har jo av og til oppstått noen konflikter mellom filologen i meg og mitt oppdrag – nemlig å forfatte en historietekst. Det har jo aldri vært min hensikt å skulle betrakte min egen tekst som det Gadamer ville ha kalt et «kunstverk».²⁸ Min oppgave har vært å finne «virkeligheten» bak tekstene; altså den sanne mening som levningene har skjult (tilsiktet eller utilsiktet). Det har til tider vært utfordrende å måtte programmere sine eventuelle fordommer for å bedre kunne godta og forsone seg med tekstenes «annerledeshet» og samtidig holde på avstand det som eventuelt kunne ha forhindret meg i å tilegne meg tekstenes «overlevering».²⁹

²⁵ C. Behan McCullagh, "Bias in Historical Description, Interpretation and Explanation," *History and Theory* 39, no. 1 (2000). 39

²⁶ Jeg begynte å studere italiensk språk og kultur for syv år siden samtidig som jeg studerte historie for å fullføre en BA i Kultur- og samfunnsfag ved UiO. Til tross for svært gode lærerressurser på Bachelorstudiet i italiensk ved UiO, så tror jeg det er viktig at man også studerer i Italia. Mens jeg gikk på UiOs mastergradsstudium i historie, søkte jeg meg derfor til Università degli Studi di Firenze på ERASMUS-utveksling. Der foregår historiefagundervisningen på mastergradsnivå nettopp kun på italiensk. Det var lurt, for man får en bratt læringskurve når man – på italiensk – plutselig skal ta opptaksprøver, skrive essays, holde foredrag og til slutt en eksamensform som vi ikke er kjent med i Norge: Nemlig at ens medelever er «publikum» til dine muntlige eksamener. Det har vært en opplevelse jeg aldri ville vært foruten!

²⁷ Gadamer, *Sanhed og metode - Grunntrekk af en filosofisk hermeneutik.*: 318

²⁸ Ibid.: 219

²⁹ Ibid.: 256-257

Jeg tror det skal godt gjøres å være mer «avhengig» av hermeneutikken i utformingen av tankearbeidet og konseptforståelsen i mitt arbeide med denne komplekse, intrikate og i begynnelsen vage og u håndgripelige forståelsesrammen. En forståelse av ONs verdensbilde som er Evolas *Tradizione*, nødvendigvis må være til stede for at man skal kunne forstå ONs tekster.

Følgelig har dette også vært medvirkende til at jeg har forsøkt å være redelig og ikke misvisende i min fremstilling. At jeg har satt mine personlige oppfatninger, meninger og holdninger på sidelinjen i den hensikt å skape distanse, slik som McCallugh anbefalte.³⁰

Under arbeidets gang har jeg til tider fundert og spekulert på om jeg har formulert *forklaringer* eller *fortellinger*.³¹ Men jeg har kunnet puste lettet ut når jeg har «støttet» meg til Jörn Rüsen som hevder at det ikke nødvendigvis er noen motsetning mellom det narrative og de mer abstrakte tanke- og framstillingsformer. Det er snarere slik at beskrivelser, forklaringer og analyser kommer mer til syne når man «metodiserer eller vitenskapeliggjør» ens historiske bevissthet. For Rüsen oppfattet at historiefagets teoretiske struktur var å «erzähle».³²

I henhold til Fulsås må en historisk fremstilling i motsetning til en litterær tekst, være objektiv på bakgrunn av det omfattende kildearbeidet.³³ Og selv om Fulsås ikke bruker termen «narrativ», så mener han at historieskriving også innehar elementer av litterær konstruksjon. Han formulerer det slik: «Om historie ikke rett og slett er litteratur, så er det også litteratur».³⁴ Etter mitt syn har dette historiske narrativ kanskje vært mer fremtredende sett i lys av ONs særskilte verdensforståelse – altså at det er både en fysisk og en metafysisk natur, der den metafysiske danner ramme om det fysiske.

Og dette historiske narrativ har utgjort en stor del av mitt tankearbeid idet jeg har forholdt meg til et annet «paradigme», i den forstand at ON også var opptatt av det metafysiske. Det er neppe et uklokt råd når Gadamer hevdet at «den som vil forstå en tekst, må [...] tvert imot være rede til å høre hva den har å si». Men i dette konkrete tilfelle hjalp det ikke hvor mye jeg «lyttet». Dette fordi forståelsesrammen ikke var på plass. I mitt syn er det ikke

³⁰ McCullagh, "Bias in Historical Description, Interpretation and Explanation."

³¹ Ottar Dahl, "Forklaring og fortelling i historievitenskapen," *Historisk Tidsskrift* 72 (1)(1993): 67

³² Jörn Rüsen, *Historische Vernunft*, (Göttingen : Vandenhoeck & Ruprecht, 1983): 123 i Dahl 1993: 78

³³ Narve Fulsås, "Forteljning og historie," *Studier i historisk metode* 20(1989): 58

³⁴ Fulsås 1989: 59

mulig å forstå ONs tekster hvis man ikke også har satt seg inn i Evolas filosofi og *Tradizione*. Begrep i tekstene som for eksempel *spirituell rasisme*, *lunar og tellurgisk*, *hyperboreisk* etc. gir ingen mening uten at man har en utvidet forståelsesramme. Og det som er mest interessant er at man i utgangspunktet skulle tro at de verkene som Evola skrev i håp og tro om å danne et «Destra», ikke nødvendigvis var de som er mest relevante for å forstå tekstene.³⁵ Den siste Evola-boken jeg leste var *Imperialismo pagano* som ble utgitt før hans store hovedverk *Rivolta contro il mondo moderno*, men som etter mitt syn ville ha vært den man skulle ha lest først. I den forbindelse henviser jeg til Piet Heins «Gruk» i oppgavens forord.

1.5. Hva er «Tradizione»?³⁶

For å kunne begripe Ordine Nuovos *Weltanschauung* og hvilken påvirkning Julius Evola hadde på gruppen i form av hvordan de betraktet sine omgivelser på det tidspunktet, må man nødvendigvis tilegne seg en forståelse for hva Evolas *Tradizione* var.³⁷ Før jeg gjør det, vil jeg gjerne si at det var Ordine Nuovo som begynte å forbokstavere «Tradizione» med stor «T». Evola begynte først med det i 1963, men jeg har likevel valgt stor forbokstav når jeg omtaler hans variant.

Tradizione var antitesen til Den moderne verden. Denne filosofiske tankeretningen hadde flere grunnleggende doktriner og premisser som måtte være til stede for at man kunne si at det var *Tradizione*. I *Tradizione* ble det som var maskulint og virilt sett på som det positive – dette var dyder som heltemot, ære, lojalitet, troskap, orden, askese, forsakelse og kampvilje. I den tradisjonalistiske verden rådet det aristokratiske, det verdibaserte og den såkalte spirituelle rasismen som innebar at man hadde arisk blod, sjel og ånd. Idealstaten var organisk og hierarkisk oppbygget og enkeltindividene hadde sin særskilte plass og rang. Den organiske «enheten» var oppbygget på særskilte prinsipper og verdier som var konstante, uforanderlige og hadde evigvarende gyldighet.

³⁵ Jeg sikter i denne forbindelse til *Orientamenti, Gli uomini e le rovine* og *Cavalcare la tigre*.

³⁶ Det hadde ikke vært ukorrekt å skrive denne teksten i presens idet *Tradizione* også i høy grad er noe flere bekjenner seg til i dag. For eksempel har Romas tidligere borgermester Giovanni (Ganni) Alemanno uttalt offentlig at han er tradisjonalist. Hvorvidt dette har noen sammenheng med at hans nå avdøde svigerfar var Pino Rauti, er i denne konteksten ikke gjenstand for diskusjon.

³⁷ Se ordlisten i begynnelsen av oppgaven for forskjellen mellom tradisjonisme og *Tradizione*.

Doktrinen om de to naturer

Tradizione var inndelt i to naturer («dimensjoner») – de fysiske tingenes orden og den metafysiske spirituelle orden. Den metafysiske delen hadde høyere og større betydning enn det som var fysisk håndgripelig. Den metafysiske komponenten var ikke til «å ta og føle på», men iboende i dem som bekjente seg til denne verdensanskuelsen. Det metafysiske nivået omfavnet også det som i individet var åndelig. Denne ikke-håndgripelige størrelsen var tilstedeværende i individet hele tiden³⁸ – det være seg bevisst eller ubevisst. I denne sfæren av dette «høyere nivået» kunne enkeltindividet helt og holdent konsentrere seg om det «å være». Dette var Den moderne verdens rake motsetning idet enkeltindividet i Den moderne verden (datidens samfunn) var opptatt av det «å bli» og «å få», altså materielle verdier.³⁹ De som bekjente seg til det tradisjonalistiske synet eksisterte ikke kun i den ene eller andre sfæren, idet det metafysiske omsluttet det fysiske. Den metafysiske delen var en grunnleggende åndelig kraft som de som bekjente seg til dette verdisynet hadde.

For Evola var *Tradizione* ikke en teoretisk konstruksjon – det var ikke en teori men noe som var «virkelig». Et tradisjonalistisk menneske hadde en særskilt fast komponent iboende i seg. Denne «troen og kraften» hadde sitt ur-opphav i det som var maskulint. Hvis man overfører dette til hvordan Ordine Nuovo innordnet seg *Tradizione*, så var følgene av å være medlem å legge fra seg, gi avkall på og ekskludere alt det som kunne betraktes som feminint. Med andre ord: Det som tilhørte jorden og månen; det *tellurico* og *lunare*, måtte elimineres. Den delen av doktrinen som var metafysisk av natur, tilhørte det som var *uranio* og *solare* og var følgelig maskulint.

I Tradisjonisme var prinsippene som formet *Tradizione* ikke bare evigvarende, de var også konstante og uforanderlige. I ONs tekster ble disse verdiene omtalt som «de evige prinsippene» eller «de evige verdiene». Verdiene, litt avhengig av hvem av medlemmene som skrev og av hvilket emne de var opptatte av, kunne ha litt forskjellig innhold. Men i alle tekster var fellesnevneren *Autorità*, og så kunne det bli supplert med for eksempel *Gerarchia*, *Lojalità*, *Fedeltà* osv. Disse verdiene, som alltid ble skrevet med stor forbokstav, var absolutte. De tilhørte det domenet som lå over det som var humant – altså der det *supraumano*, eller noen ganger *superindividuelle*, rådet.

³⁸ I det individet som var et menneske av *Tradizione*.

³⁹ Materielle verdier i motsetning til åndelige verdier.

Doktrinen om de fire kastene

I *Tradizione* var kastesystemet en måte å organisere den politiske og sosiale orden på. Evola mente at «det antikke indo-ariske kastesystemet» var det kastesystemet som var mest utviklet.⁴⁰ Kastesystemet omhandlet sosiale grupper men definerte også hvilken adferd som var typisk og karakteristisk for hver kaste.⁴¹ Ifølge Evola ville et moderne menneske tolke kastesystemet som «sosial injustis», som voldelig og undertrykkende. Det tradisjonalistiske menneske derimot visste hvilken plass, funksjon og hva den korrekte adferden mellom over- og underordnet skulle være. Så det som Evola mente opprørte den «moderne følsomheten» var loven om arv og utelukkelse.⁴² Det essensielle i kastesystemet var at «kastelinjene» ikke måtte krysses.

«Ur-rasen»

I *Tradizione* fantes et ikke-tidsbestemt ur-samfunn som Evola kalte «den gyldne æra» og som samsvarte med «den tradisjonalistiske ånd».⁴³ I dette «idealsamfunnet» fantes det et ur-nordisk folk som hadde «hyperboreisk» karakter – altså enestående egenskaper som tilhørte dette prehistoriske samfunnet. Individene som bodde i denne såkalte gyldne æra, og som eksisterte i denne ikke-definerbare prehistoriske tidsalder, befant seg i det som symbolsk var «det polare land».⁴⁴ Dette var et sted i Arktis, nærmere bestemt et område som *kanskje* kunne tilsvare Atlantis.⁴⁵ Denne rasen var en «ur-rase» med «hyperboreiske» egenskaper.⁴⁶ I denne prehistoriske tiden representerte denne «superrasen» det overlegne, suverene og rene. Den var dannet i det absolutt utgangspunktet (origo) idet etterkommere aldri kunne nå opp til rasens nivå.

Bakgrunnen for dette er at *Tradizione* avviste determinisme og derfor også Darwinisme. *Tradizione* var grunnlagt på et indeterministisk syn der involusjon (ikke evolusjon) var det

⁴⁰ Dette kastesystemet begynte ca. 1500 før vår tidsregning da Aryaene kom til India.

⁴¹ Julius Evola, *Rivolta contro il mondo moderno*, red. Gianfranco De Turre (Roma: Edizioni Mediterranee, 1998): 137

⁴² Julius Evola, *Rivolta contro il mondo moderno*: 136

⁴³ Evola, *Rivolta contro il mondo moderno*: 226

Denne fremstillingen om Evolas *Tradizione* er formulert fra eget hode om hva jeg mener er hovedelementene i Evolas *Tradizione*. Min fremstilling er svært forenklet idet det er en relativ kompleks tankekonstruksjon. Konkrete referanser til boken er kapittel 14 (bokens 1.del), 135-145 om «Kastedoktrinen», kapittel 1(bokens 2.del), 219-225 om «De fire epoker og kapittel 2-4 (bokens 2. del) om «ur-rasen», 230-244 samt «Doktrinen om kastenes tilbakegang», Kapittel 14 (bokens del 2) 369-378. For øvrig er min fremstilling basert på *Rivolta* men på et mer generelt grunnlag.

⁴⁴ Evola, *Rivolta contro il mondo moderno*: 230

⁴⁵ Kommentar fra oppgaveforfatter: Det fremgår ikke helt klart om det var Atlantis, men det kunne ha vært et område som tilsvarte Atlantis.

⁴⁶ Hyperboreisk: det som ligger eller hører hjemme langt mot nord; usivilisert, vill. Kilde: Store norske leksikon <https://snl.no/hyperboreisk> [Sist avlest 5. mai 2019]

som forårsaket menneskets «tilbakegang» (regresjon). I *Tradizione* ble progresjon, evolusjon og fremskritt betegnet som noe som tilhørte de liberalistiske og marxistiske doktriner og som følgelig var negativt. I *Tradizione* var utgangspunktet denne «superrasen» som pur, ren og edel. Av den grunn kunne man aldri komme tilbake til origo fordi «fremskritt» var tegn på tilbakeskritt og degenerering. Et tilleggsmoment til dette «kastesystemet», var at Ordine Nuovo mente å tilhøre en utvalgt elite, ergo at de var én av de få utvalgte. Sett fra et tradisjonalistisk ståsted betød det at de allerede i utgangspunktet var suverene.

Doktrinen om de fire epoker

Den epoken som Ordine Nuovo (og Evola) befant seg i, var «Den Mørke alderen» (età oscura), også kjent som «Jernalderen» eller «Kali-Yuga». I Hinduismen som Evola ofte refererte til i sine verk, var syklusen delt inn i fire «yugaer»: Satya (Kṛta), Treta, Dvāpara og Kali. Den moderne verden var i sitt siste stadium – altså i Kali-Yuga.

I hver og én av disse epokene dominerte én særskilt elite. I hierarkiets prehistoriske øverste nivå Satya-Yuga («Gullalderen») regjerte den øverste kasten som hadde hellig og spirituell autoritet. I den neste alder (nivået under) dominerte krigerne. Denne tidsepoken startet med Det antikke Hellas og varte frem til utbruddet av Den franske revolusjon som gjorde sitt inntog med liberalistiske prinsipper og følgelig var begynnelsen på sivilisasjonens fortløpende nedgang.⁴⁷ I denne epoken der blant annet Opplysningstiden og Romantisismen gjorde inntog, var samfunnet styrt av den 3. kasten; borgerskapet. Det som hadde startet den 4. æra og følgelig det laveste nivået, var sosialismen, som gjennom radikalismen hadde endt opp som kommunisme og bolsjevisme. Det moderne samfunnet var i henhold til Evola og Ordine Nuovo preget av materialisme, teknologiske nyvinninger, egoisme, fysisk begjær, dekadanse, plebeiere og en grå, ensartet og udefinerbar masse. Kjennetegnet for denne æraen som den moderne verden var, var den komplette mangelen på åndelighet og spiritualisme. Evola og Ordine Nuovo karakteriserte enkeltindividene i det grå massesamfunnet som «demos».⁴⁸

⁴⁷ Det var ikke noe spesifikt skille for når en ny epoke startet. Også ON-medlemmene hadde ulike varianter av akkurat *når* denne overgangen skjedde. Men det jeg har skrevet er en omtrentlig tidslinje.

⁴⁸ Det greske substantivet «demos» var i overført betydning svært nedlatende idet det henviste til det «nederste» laget av samfunnshierarkiet.

Historisme

I *Tradizione* var «historisme» ensbetydende med et stort fallsprang. Historismen var et produkt av at Det moderne samfunn hadde forfalt og blitt «degenerert» og havnet i dekadanse og moralsk forfall.⁴⁹ I «historiens» grunnidé forholdt man seg til fremgang og evolusjon, noe som implisitt i *Tradizione* var negativt, og følgelig uten verdi.

Oppfattelsen av tid

I *Tradizione* så man ikke på tid som lineær eller at den gikk «fremover». Kvantitativ tid ble avvist fordi *Tradizione* gikk i syklus. Dette innebar ikke at «tiden» kom tilbake igjen i den nye syklusen. For denne tredimensjonelle oppfattelsen av tid gjorde at tidens dybde lå på et metafysisk plan og derfor var essensiell. Derfor kom ikke konkret «tid» eller «hendelser» tilbake i fysisk forstand. Det var ikke slik at Ordine Nuovo trodde at de reelt kunne gjenkalle Den ghibellinske middelalder. Men slik jeg tolker deres oppfattelse av tid, var at den spesielle ånden, det enestående heltemotet og den ekstraordinære viljen til å handle som fantes i tidligere epoker, kunne kalles frem igjen i «nåtiden». For «tiden» i denne syklusen var symbol for en indre tanke, et indre konsept, en indre følelse og/eller et indre ideal. Det at tiden i *Tradizione* hadde tre dimensjoner som gjorde at man måtte forholde seg til også den metafysiske delen.⁵⁰

Hierarkisk organisk samfunn

Det tradisjonalistiske samfunnet var et hierarkisk og organisk samfunn og egalitarismens motpol. Evola brukte det indiske kastesamfunnet som en form for organisk samfunnsideal – der prester og herskere var øverst (Brahman), fulgt av aristokratiske krigere (Kshatriya), handelsmenn (Vaisya) og til slutt arbeiderne (Sudra). I Evolas syn var «det frie mennesket» et menneske som ikke hadde noen kaste; en frigjort slave.

Evola avviste ikke alle historiske perioder ettersom de ble brukt som referanser for heltemodig, sakrale samfunn der disiplin, hierarki, virilitet og åndelighet hadde livets rett.⁵¹ Avhengig av spesifikk kontekst kunne dette være Sparta, Det antikke Roma, Det hellige romerske imperium eller Den ghibellinske middelalder. Evola mente at Preussen var det siste forsøket i Europa på å reise et hierarkisk, sakralt og organisk system – en stat som for

⁴⁹ Fra et samfunn der man var opptatt av det «å være» til et samfunn der man kun var opptatt av det «å bli».

⁵⁰ Julius Evola, *Gli uomini e le rovine* (Roma: Edizioni Mediterranee, 2001): 177

⁵¹ Evola, *Rivolta contro il mondo moderno*: 250 og *Gli uomini e le rovine*: 152

Evola oppfylte grunnlaget for *Tradiziones* transcendentale prinsipper. Evola mente at sannhet måtte være til stede for å kunne forstå *Tradizione*. Denne sannheten som krevdes kunne ikke læres: Enten så hadde man den eller så hadde man den ikke.⁵²

⁵² Dette kan nesten overføres i praksis ved å si at enten så «forstår» man *Tradizione* eller så «forstår» man det ikke.

Kapittel 2 HISTORISK BAKGRUNN

2.1 Movimento Sociale Italiano

Movimento Sociale Italiano (MSI) ble grunnlagt 26. desember 1946 i Roma av tidligere fascistere som hadde vervet seg til å kjempe for RSI. Giorgio Almirante ble valgt til det nye partiets leder og partiet utarbeidet et tipunksprogram som skulle gjenspeile dets ideologiske og politiske budskap og formål. Hovedpunkter var nasjonal gjenreise og forsoning, befrielse og økonomisk fremgang. Det var imidlertid liten tvil om at partiets symbolske og kulturelle referanser var knyttet til fascisme. Partiet så på seg selv som et veteranbrorsskap som hadde samlet «taperne» av krigen.⁵³ Et vesentlig problem for MSI var at partiet av mange ble betegnet som et nyfascistisk parti med nostalgisk tilknytning. Særlig problematisk var dette for det demokratiske valgte antifascistiske regimet.

I 1947 stilte partiet til lokalvalg i Romas bystyre. Til tross for sin legitime profil, tiltrakk de seg personer som var positivt innstilt til vold og terroristaktiviteter. MSIs ledelse tok imidlertid klar avstand fra slike aktiviteter idet de hadde bestemt seg for prinsipielt å akseptere et demokratisk styresett.⁵⁴ Dette var begrunnet i at det nyfascistiske partiet skulle kunne overleve i et antifascistisk regime. I 1948 deltok MSI i sitt første parlamentariske valg og oppnådde seks seter i Senatet. Augusto De Marsanich som overtok som partileder, hadde tidligere vært medlem av Mussolinis regjering. I 1951 og 1952 oppnådde MSI positive resultater i henholdsvis lokal- og kommunalvalgene.⁵⁵ I parlamentsvalget i 1953 oppnådde partiet ni seter i Senatet og 29 seter i Deputerkammeret.⁵⁶ Sentrumpartiene oppnådde til sammen nesten femti prosent av stemmene.⁵⁷

Internt i partiet var det ulike retninger og grupper: Det var en form for «venstreorientert» grasrotbevegelse som gjennom fagforeninger ønsket å skape sosial rettferdighet og sosial velferd. Det var også en gruppe som var mer «moderate sentrumsfascister» og som hadde nasjonalisme og økonomisk liberalisme på dagsordenen. Og så var det den tredje gruppen

⁵³ Piero Ignazi, *Extreme Right Parties in Western Europe* (Oxford University Press, 2003): 36

⁵⁴ Ignazi 2003: 37

⁵⁵ *Elezioni amministrative* – de ‘administrative valgene’ var delt i *Elezioni provinciali* og *Elezioni comunali*. De ‘administrative valgene’ i 1951 var nye fordi 24. februar 1951 ble det innført en valgreform (nr. 84). Det ble også avholdt *elezioni amministrative* i 1952. I Italias 2. legislatur var det i perioden 1953 til 1958 i alt seks regjeringer og følgelig seks ulike *Prezidenze del Consiglio degli Ministri*.

⁵⁶ Kilde Dipartimento per gli Affari Interni e Territoriali. Se litteraturlisten under “Elektroniske kilder”

⁵⁷ 49,85 prosent Kilde: Norman Kogan, *A political history of Italy: The postwar years* (New York: Praeger, 1983): 63. De fire største partiene i sentrumsblokken var DC, PLI, PSDI og PRI, og disse, sammen med PPST og PSD’Az, fikk til sammen 303 seter.

som gikk under kallenavnet «Solens sønner» og som var de som utgjorde den «åndelige» delen av partiet, slik som gruppen Centro Studi Ordine Nuovo (ON).⁵⁸

Den moderate delen, altså de såkalte «sentrumsfascistene», benyttet enhver anledning som bød seg slik at de kunne bli akseptert av de konservative partier som en politisk samarbeidspartner. For å oppnå dette, støttet MSI at kristendemokratene (DC) skulle danne regjering. Under De Marsanichs ledelse spilte MSI rollen som en form for nasjonal kraft som skulle forsvare den vestlige verden mot kommunisme. Derfor sto han bak forslaget om å innlede et samarbeid med monarkistene PNM idet de også var for NATO-medlemskap.⁵⁹

Fra 1955 og utover

Den 29. april 1955 ble Giovanni Gronchi valgt til Italias president, og som følge av det falt Scelba-regjeringen. Med støtte fra det republikanske parti, dannet Antoni Segni en ny koalisjonsregjering bestående av kristendemokratene Democrazia Cristiana (DC), Partito Socialista Democratica Italiano (PSDI) og Partito Liberale Italiano (PLI). Regjeringen satt kun til mai 1957, men var til gjengjeld representanter i en begivenhetsrik periode.⁶⁰ Det ble opprettet en konstitusjonell domstol i januar 1956 og vedtatt en lov som forpliktet staten til å bidra aktivt til at det ble gjort investeringer i Syd-Italia. Italia ble NATO-medlem desember 1955 og medlem av EF og EURATOM da Romatraktaten ble undertegnet i mars 1957.

Regjeringssamarbeid over mot venstre

Italia hadde det sterkeste kommunistpartiet i Vest-Europa. Det italienske kommunistpartiet (PCI) forsvarte den sovjetiske invasjonen av Ungarn 4. november 1956. Den venstreorienterte dagsavisen *L'Unità* hadde på forsiden 5. november overskriften «De sovjetiske tropper intervensjoner i Ungarn for å sette en stopper for anarki og hvit terrorisme».⁶¹ Til avisen redegjorde PCIs partisekretær Togliatti for hvorfor han støttet invasjonen. Og på PCIs 8. partikongress noen måneder etter fastholdt Togliatti sitt

⁵⁸ Kari Andresen, "Ny-fascismens tre ansikter," *Forskning.no*(2008).Kilde: <https://forskning.no/partner-historie-universitetet-i-oslo/ny-fascismens-tre-ansikter/971022>. Se kapitlene 5 og 6 i Elisabetta Cassina Wolff, *L'inchiostro dei vinti : Stampa e ideologia neofascista 1945-1953* (Ugo Mursia Editore, 2012):118-180

⁵⁹ Ignazi, Piero og Colette Ysmal. «Extreme Right-Wing Parties in Europe» *European Journal of Political Research* 22 (1992): 1-2

⁶⁰ Adalberto Baldoni, *La Destra in Italia, 1945 – 1969* (Roma: Pantheon, 1999):. 493

⁶¹ "Le truppe sovietiche intervengono in Ungheria per porre fine all'anarchia ed al terrore bianco" fra dagsavisen *L'Unità* 5. november 1956.

synspunkt.⁶² Selv om det ikke var tillatt internt i partiet å komme med motforestillinger, var meningene om invasjonen delte blant partitilhengerne.⁶³

Etter hendelsene i Ungarn og PCIs støtte til invasjonen, brøt sosialistleder Nenni samarbeidsavtalen med PCI. På PSDIs 23. partikongress i Venezia i februar 1957 proklamerte Nenni at partiet ikke kunne fortsette å være en alliert med kommunistene. Han begrunnet dette med Krustsjovs opplysninger om Stalinterroren og de blodige hendelsene i Ungarn. Nenni tok med dette altså det første skritt bort fra det tidligere samarbeidet med kommunistene. PDSI beveget seg dermed i stedet over mot kristendemokratene og begynte å følge en mer sentrumsorientert linje.

De parlamentariske gruppene med tilknytning til MSI henvendte seg til Segni for å få ham til å oppløse nasjonalforsamlingen på bakgrunn av krisen. Men den moderate MSI-lederen Micheleni ville ikke følge dette. Flere av MSIs tidligere forkjempere for Salòrepublikken, Ordine Nuovo-medlemmer og ekstremister kunne ikke støtte Michelenis moderate linje.

MSIs moderate politikk gikk ikke upåaktet hen innad i partiet. Til tross for valgsuksessen der partiet hadde oppnådd 5,8 % i parlamentsvalget og hadde tredoblet stemmeantallet og firedoblet antall plasser, forble den radikale delen av partiet svært militant. De forsøkte gjentatte ganger å forkaste flertallet, helt til MSIs partikongress i 1956 der de militante tapte med syv stemmer.

Allerede før partikongressen hadde grunnleggeren av Centri Studi Ordine Nuovo, Pino Rauti, kritisert Michelenis politiske veivalg. Rauti hadde også kritisert lederne av ungdomslagene for å lide av en såkalt «indre kollaps» og for at de hadde latt seg «lokke av politisk profesjonalisme».⁶⁴

På MSIs 5. partikongress i Milano i november 1956 ble den moderate Micheleni gjenvalgt med syv stemmers overvekt som partileder fremfor den mer militante Giorgio Almirante. Da brøt den høyre-radikale delen av partiet ut, også Pino Rauti fordi de mente at MSI ikke tok hensyn til partiets fascistiske arv. De som gikk ut av partiet dannet to radikale grupper: Ordine Nuovo (ON) og Avanguardia Nazionale (AN). Den ene gruppen, AN, ble etablert i 1960 av Stefano delle Chiaie. Gruppen var aktiv inntil 1965 da de bestemte seg for en fiktiv

⁶² PCIs 8. partikongress ble holdt i desember 1956

⁶³ Baldoni 1999: 502

⁶⁴ Baldoni 1999: 519

oppløsning. Den ble grunnlagt på ny igjen i 1970 som en konsekvens av den politisk varme høsten med studentopprøret. Myndighetene forsøkte å oppløse gruppen i 1974, men den gikk i stedet under jorden.⁶⁵

Denne oppgaven omhandler utbrytergruppen ON som ble dannet av Giuseppe (Pino) Rauti og som fikk navnet Centro Studi Ordine Nuovo. Formelt var gruppens formål å forske, diskutere og spre høyre-radikal doktrine. Helt frem til 1969 beholdt ON sin identitet og betegne som «studiegruppe». Imidlertid utgjorde denne «studiedelen» kun en liten del av ONs aktiviteter.⁶⁶

MSI-leder Michelinis moderate politiske linje

MSIs moderate del med den unge partisekretæren Arturo Michelini seiret. Michelini var tidligere visesekretær i Romas fascistparti i 30-årene. Inntil 1960 oppnådde partiet ubetinget politisk suksess og var også nær ved å komme inn i regjeringen. I første omgang sammen med monarkistene og de liberale. MSI støttet, uten å komme inn i regjering, to mindretallsregjeringer med DC i spissen i 1957 og 1959. I 1960 var de alene om å støtte mindretallsregjeringen og på nippet til å bli en akseptert samarbeidspartner til DC. Men Michelinis strategi viste seg å mislykkes idet MSI på det 6. landsmøtet i Genova skulle feire at MSI fullt ut var akseptert som en mulig koalisjonspartner av DC.⁶⁷ Det var imidlertid den bekymring blant venstrepartiene for MSIs rolle. Og i Genova den kvelden landsmøtet skulle starte, brøt det ut en militant antifascistisk reaksjon som spredte seg til andre italienske byer i løpet av et par uker.⁶⁸ Protestbølgen kulminerte i voldsomme opptøyer med politimakter og forårsaket at flere venstretilhengere ble drept. Opptøyene gjorde at landsmøtet ble avlyst og noen dager senere gikk regjeringen av.

Michelini var partisekretær i MSI frem til slutten av 60-tallet. Partiet deltok i det daglige politiske samarbeidet, men innenfor et sentrumspolitisk rammeverk som besto av koalisjonsregjeringer av moderate sentrumspartier ledet av kristendemokratene. Da

⁶⁵ Kirsti Strømdahl, "Total ødeleggelse av det råtne og forfalne samfunnet," *Masteroppgave ved UiO*(2016). Se <http://urn.nb.no/URN:NBN:no-57069>

⁶⁶ Ignazi. *Extreme Right Parties in Western Europe*: 38

⁶⁷ Denne «strategien» for å varsomt initiere nye allianser og forbindelser, er på italiensk kjent som «inserimento».

⁶⁸ Genova var under 2. verdenskrig en by med en sterk motstandsbevegelse. Etter krigen var byen én av de italienske som fikk tildelt den militære utmerkelsen «Medaglia d'Oro al valore militare per la resistenza». (Gullmedaljen for militær motstand)

Almirante ble valgt til MSIs partisekretær i 1969 gikk Rauti og mange andre fra ON tilbake til partiet⁶⁹.

⁶⁹ For en dypere gjennomgang av MSI, se Ignazi, Piero, *Il polo escluso. Profilo del Movimento Sociale Italiano* (1989), Parlato, Giuseppe, *Fascisti senza Mussolini. Le origini del neofascismo in Italia, 1943 – 1948* (2006) og Tarchi, Marco, *Cinquant'anni di nostalgia* (1995). For en dypere gjennomgang av Italias liberaldemokratiske systemer, internasjonal politikk og ulike sosial-økonomiske vurderinger, se Wolff, Cassina Elisabetta, *L'Inchiostro dei vinti* (2012): 86-180

Kapittel 3 JULIUS EVOLA

3.1. Innledning

Julius Evola, (Giulio Cesare Andrea Evola) (1898-1974) var på den ene siden en italiensk filosof, skribent og en sentral aktør i høyre-radikal tenkning. Han var blant annet anti-egalitær, anti-positivist, anti-liberal, anti-kommunist, rasist, antisemitt, heden, antipositivist, antinasjonalist, opptatt av involusjon, hadde en syklisk oppfatning av tid og mente at vestens historie var en rekke av kontinuerlige «fall» mot dekadansen og ragnarok. I tillegg var han en aktiv kritiker av både den moderne verden, nazismen og fascisismen. Han var opptatt av esoterisme, mystisisme, hermetisme, alkymi, buddisme, taoisme, tantra og det gamle indiske kastesystem, noe hans mange bøker bærer preg av. På den annen side, så var han musikalsk, språkmektig, en svært habil bjergklatrer, Italias mest kjente eksponent for Dadaismen, utga sine dikt utelukkende på fransk, og snakket blant annet tysk flytende. Nyere forskning viser at disse tyskkunnskapene sannsynligvis var årsaken til at han var én av de som var til stede ved Hitlerhovedkvarteret Wolfschanze ved Rastenburg da Mussolini ankom etter å ha blitt befridd fra fangenskap i Gran Sasso-fjellene.⁷⁰

Ett av hans bilder henger permanent på Galleria Nazionale d'Arte Moderna e Contemporanea i Roma. Det er ikke mer enn to måneder siden at det på dette galleriet ble presentert en ny bok om ham – denne gangen om hans avanguardistiske kunstneriske evner: *Teoria e pratica dell'arte d'Avanguardia*.

Evola utga til sammen 25 bøker, ca. 300 essays og et par tusen artikler. Nå var det imidlertid slik at Evola trengte å tjene til livets opphold og med sitt skrivetalent og kreativitet kunne han produsere en stor mengde av sin filosofi idet han var svært dyktig til å resirkulere og omformulere mange av sine idéer. Det er i mitt syn også derfor det blir lettere og lettere å forstå hans tankegods idet mange av hans tanker går igjen, om enn i annen språkdrakt.

Evola utga bøker som omhandlet et vidt spenn av temaer – fra yoga til hermetisme, fra buddhisme til mer esoteriske slik som Den hellige gral. I Italia og under Mussolini var han

⁷⁰ Gianfranco De Turre, *Julius Evola: Un filosofo in guerra 1943-1945* (Milano: Mursia 2016). Evola var i Tyskland da han ble kontaktet av Giovanni Preziosi dagen før hans planlagte hjemreise. Han ble antakelig kontaktet av Preziosi for å være tolk.

en marginal figur. Riktignok hadde han kontakter høyt opp i Det fascistiske hierarki, og Mussolini var etter sigende så begeistret for Evolas *Sintesi di dottrina della razza*, at Evola ble bedt til et møte. Men det ville være inkorrekt å hevde at Evola hadde noen som helst innflytelse på de fascistiske raselovene som ble innført i Italia i 1938.

Det vil ikke være riktig å karakterisere Evola kun som en høyreorientert, reaksjonær politisk tenker. Dette til tross for at han var en sentral bidragsyter til høyre-radikal tenkning. Han var også ledende representant for den esoteriske åndeligheten som hadde eksistert i ulike former i samfunnet.⁷¹

3.2. Evolas forestillinger om Den tradisjonalistiske Staten

Evolas *Gli uomini e le rovine* som ble utgitt i 1953 beskriver hvordan en tradisjonalistisk stat skal se ut. Denne staten ble beskrevet ut i fra et åndelig ståsted og ikke ut i fra et konstitusjonelt eller juridisk synspunkt. Den tradisjonalistiske staten hadde i følge Evola tre hovedprinsipper. Det første hovedprinsippet var det mest grunnleggende.⁷² Det var at grunnlaget for enhver ekte stat var at dets underprinsipper transcenderer.⁷³ Disse underprinsippene var suverenitet, autoritet og legitimitet.⁷⁴ Disse var alle hver for seg og samlet, ulike aspekter av det som var en slags fundamental sannhet.⁷⁵ En Stat besto av selve Lederens suverenitet. Så det å godta en høyere autoritet, var den naturlige konsekvensen av å akseptere selve tanken om suverenitet. Det var avgjørende at både makt og autoritet var absolutte; ellers var det verken makt eller autoritet.⁷⁶ I tidligere tider, slik som i Det antikke

⁷¹ Anna Jellamo, "J. Evola, il pensatore della tradizione," i *La destra radicale*, red. Franco Ferraresi (Milano: Feltrinelli, 1984).

⁷² For å unngå for store sammenviklinger, så har jeg kalt hver av disse prinsippene for «underprinsipper». Evola brukte imidlertid termen «prinsipp» om både «hovedprinsippet» og «underprinsippene».

⁷³ Jellamo, "J. Evola, il pensatore della tradizione": 71. Evola brukte aldri termen «underprinsipper», men for å forsøke å gjengi hans forestillinger om Staten på en helhetlig og enkel måte, har jeg vært noe «kreativ» i akkurat denne konteksten. Jeg kan imidlertid garantere for at meningsinnholdet er bevart, om enn i noe mer «simplistiske» vendinger.

⁷⁴ Det varierte litt hva Evola la i begrepet «prinsipp». I dette konkrete kapitlet bestod dette prinsippet av ulike ting. Det første er nevnt i teksten. Men i samme teksten (samme kapittel) kunne det også bety «enighet, autoritet, suverenitet» eller bare «autoritet og legitimitet». «L'Europa una: forma e propositi». (Et enhetlig Europa: form og forslag») Dette gjaldt også Ordine Nuovo som kalte disse prinsippene for «evige verdier». Det er imidlertid *autorità* som er den konstante faktoren.

⁷⁵ Evola, *Gli uomini e le rovine*: 71 Kapitlet har naturlig nok «Imperium» i tittelen: «*Sovranità – Autorità – Imperium*».

⁷⁶ Gianfranco De Turreis, "Nota del Curatore," i *Gli uomini e le rovine*, red. Gianfranco De Turreis (Roma: Edizioni Mediterranee, 2001): 12 Dette er forordet til redaktøren av boken i Evola, *Gli uomini e le rovine*.

Roma, kunne suverenitets- og maktprinsippet være av hellig karakter. Grunnen til dette var den romerske oppfatning av *imperium* som tilhørende et helligt domene.⁷⁷

Det andre prinsippet var at Staten ikke var et uttrykk for «samfunnet». ⁷⁸ Så hvis Staten befattet seg med saker av samfunnsrelatert karakter, var dette et tegn på tilbakegang.⁷⁹ Statens politiske sfære bestod av ulike verdier slik som heltemot, hierarki og antihedonisme.⁸⁰ Den høyere ordens verdier gikk i en logisk syklus, i det man underkastet seg verdiene fordi man adlød den suverene natur, og denne suverene natur var absolutt.⁸¹ For Evola var det viktig å skille mellom henholdsvis statens politiske sfære og dens sosiale sfære.

Det tredje hovedprinsippet i *Gli uomini* var at Staten skulle være organisk.⁸² Dette stammet opprinnelig fra en tradisjonalistisk idé.⁸³ En stat var organisk når den hadde en indre kjerne, et senter der idéen i seg selv ide de organiske statene som representerte store tradisjonalistiske samfunn, var de aristokratiske republikkene, monarkiene, bystater og imperier. Den organiske staten hadde i følge Evola eksistert ikke så lenge før liberalismen, revolusjonen og individualisme hadde gjort sitt inntog. Den typen stat som Evola var opptatt av var altså totalitarismens rake motsetning.

Når Evola snakket om frihet i Staten, var det to helt ulike typer: Friheten *til* å gjøre noe og friheten *for* å gjøre noe.⁸⁴ Den førstnevnte tilhørte den politiske sfæren og var følgelig negativ. Frihet for Evola eksisterte der det fantes egalitarisme. For denne formen for frihet var substansløs og uten innslag av verken bånd eller forpliktelser. Den andre typen var knyttet til ens egen natur og var både organisk og funksjonell. Den bidro til at man kunne virkeliggjøre sitt potensial. Så det å kunne «være seg selv» var det eneste lovmessige riktige – og følgelig den ekte formen for frihet. Evola poengterte betydningen av hva antitradisjonalistisk politikk hadde forårsaket. Det som først hadde begynt fra liberalisme

⁷⁷ Evola, *Gli uomini e le rovine.*: 71

⁷⁸ I originalteksten står det «società» (sitattegn)

⁷⁹ Evola, *Gli uomini e le rovine.*: 73 Evola kalte denne tilbakegangen for «naturalistisk reversjon».

⁸⁰ *Ibid.*: 73

⁸¹ Paul Furlong, *Social and Political Thought of Julius Evola*, (London and New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2011): 58

⁸² Evola, *Gli uomini e le rovine.*: 95-110. Motsatsen til en organisk stat var en *Stato totalitario* (:95 samme kilde). Dette tredje prinsippet er ikke et prinsipp som Evola eksplisitt oppga å være et tredje prinsipp, men jeg vil likevel karakterisere det som dette. Furlong deler også dette synet. Se Furlong 2010: 61.

⁸³ Evola, *Gli uomini e le rovine.*: 95

⁸⁴ «for» her i betydningen av «i den hensikt».

og som til slutt endte opp som «sovjetisme».⁸⁵ Det var Den franske revolusjonen og liberalismen som hadde ført til konstitusjonalisme og demokrati, for deretter gjennom tredjestanden og det borgerlige og kapitalistiske samfunnet, hadde forårsaket sosialisme. Dette hadde deretter blitt omdannet til såkalt demagogisk nasjonalisme. Men uten forberedelsene til sosialisme, hadde ikke radikalismen oppstått, og da hadde man ikke til slutt fått kommunisme.⁸⁶

Etter mitt syn kan man si at det var en form for selvmotsigelse at Evola, som ikke trodde på historismen, likevel fant liberalismen som et produkt av Den franske revolusjon. Men dette var blant annet en måte for Evola å kunne skille mellom to helt ulike typer av mennesker på – nemlig dem som Evola betegnet som *personer* og dem som var *individer*. For det var i liberalismen at disse to ulikemennesketyper først kom til syne. I et liberalistisk samfunn fantes det *individer* mens i det organiske samfunn fantes *personer*. Disse «personene» var dem som Evola henvendte seg til når han i begynnelsen av 1950 ønsket å danne et sterkt kulturelt «høyre». Dette var de mennene som var differensierte, som skilte seg ut og som kunne utgjøre en elite. Og det er i akkurat dette «menneskekomplekset» at Evolas grunnleggende «ulikhetsfilosofi» fremtrer, og også her kjernen ligger.

Furlong, som har studert *Gli uomini* og utgitt en bok om Evolas politiske filosofi og samfunnsfilosofi, forklarer følgende: I Evolas teori om Staten dreiet det seg ikke kun om Staten. Selv om Staten var den overlegne makten og spirituelle kraften, var det en derimot særskilt prioritering mellom samfunnet og personen. Dette fordi det alltid var personen som var den overlegne. Dette var fordi samfunnet var et instrument og følgelig aldri kunne utgjøre målet i seg selv.⁸⁷

3.3. Evola og Det tredje rike

Evolas forhold til det nazistiske regime fra 1930 til 1938

I perioden 1930 til 1938 hadde Evola hadde flere motforestillinger mot den nasjonal-sosialistiske⁸⁸ bevegelse.⁸⁹ For Evola var Den tradisjonalistiske verdenen fremmed for

⁸⁵ Evola, *Gli uomini e le rovine*: 92

⁸⁶ Evola, *Gli uomini e le rovine*: 92

⁸⁷ Furlong, *Social and Political Thought of Julius Evola*: 64

⁸⁸ Heretter omtalt som «nazistiske»

⁸⁹ Francesco Cassata, *A destra del fascismo. Profilo politico di Julius Evola* (Torino: Bollati Boringhieri, 2003): 190

nazismen. I tillegg avviste nazismen ikke modernitet. Det var også kritikkverdig at nazistenes ideologi var basert på Rosenbergs teorier; altså biologisk determinisme. Dette tilla rasekonseptet et utelukkende materialistisk element, og ville føre til en standardisering av aristokratene.⁹⁰ Evola ønsket i tillegg at nazismen skulle orientere seg i revolusjonær-konservativ retning. Han hadde også idéer om at et nytt rike kunne skapes gjennom å bygge broer mellom nazismen og Den konservative revolusjon. Dette riket skulle ha en overordnet funksjon og utgjøre en organisk stat bygget på det tidligere prøyssiske institusjonelle monarki.⁹¹

I 1930 ga Evola uttrykk for at det måtte dannes en tradisjonalistisk-raserelatert trippelallianse mellom Østerrike, Italia og Tyskland. Hensikten var å forsvare seg mot «antitradisjonelle raser» fra øst og vest; først og fremst USA og Russland.⁹² I sin *Imperialismo pagano* fra 1933 krevde han igjen en allianseinngåelse – men denne gangen for å avverge det slaviske folkets bolsjevisme.⁹³ Foruten å kritisere nazismen generelt, mente han også at det var komplett uakseptabelt å sidestille arianesimo/arianità, nordicità og germanicità⁹⁴ idet det ariske elementet i en slik tilnærming ville miste sin tradisjonalistiske betydning men i stedet stivne a i et pangermansk perspektiv.

Etter at Hitler kom til makten, skrev Evola at nazismen skulle orientere seg mot det konservative-revolusjonære. Hensikten var å få en tilbakeføring til et «Preussentum»⁹⁵ men uten noen former for hebraiske innslag.⁹⁶ Imidlertid var ikke det nazistiske regime slik Evola hadde tiltenkt idet det ikke var fundert på hierarkiets og disiplinens prinsipper som var et wilhelmsk rike verdig. I stedet besto det av sosialistisk nasjonalisme av de plebeiske slaget med modernistiske tendenser til egalisering. Den aristokratiske Evola mislikte nazismens plebeiske misdannelser selv om den fremsto som en positivt ladet

⁹⁰ Evolas opposisjon mot «simpler biologi» var selvsagt ikke begrenset til kun denne perioden (anm.forfatter)

⁹¹ Cassata 2003: 192

⁹² Julius Evola, *Un blocco italo-germanico? og Italia e Germania* i «Il Tevere» 14. febbraio 1930 og 13 marzo 1930 i Cassata 2003: 191

⁹³ Julius Evola, *Heidnischer Imperialismus* (Treviso: Centro Studi Tradizionali, 1993). Dette er den italienske oversettelsen av den tyske utgaven som utkom på Armanen forlag i 1993. *Imperialismo pagano* utkom 1. gang på Atanòrforlaget (Todi-Roma: Atanòr 1928).

⁹⁴ Disse tre kan ikke oversettes til «gangbar norsk», og er derfor oppført på originalspråket.

⁹⁵ Preussentum betyr «Prøyserånd». Antakelig inspirert av Oswald Spenglers bok *Preussentum und Sozialismus* utgitt i 1919. Se også Adam Paulsen, *Overvindelsen af første verdenskrig : historiepolitikk hos Ernst Troeltsch, Oswald Spengler og Thomas Mann* (København Museum Tusulanum, 2014). : 98

⁹⁶ Julius Evola, *Controrivoluzione o reazione?* i «Vita Nova» IX/aprile 1933 i Cassata:192

reaksjon mot det weimarske system.⁹⁷ Men den brøt med Preussentum, Det wilhelminske riket og Middelalderens imperiale tradisjon. Så i stedet for å fremstå som en motsats til modernitet, var den i Evolas syn, kun dens forlengelse.⁹⁸

Integreringen av tradisjonalisme i nazisme 1939-1943

Evola tolket 2. verdenskrig som en sivilisasjons- og rasekrig. Samtidig var det også en kamp mellom ariere og laverestående raser; et oppgjør mellom tradisjonalisme og anti-tradisjonalisme. Ifølge Evola var flere det flere grunner til denne rasekrigen.⁹⁹ På et overordnet nivå, fordi den ideologiske, politiske og doktrinære alliansen mellom det ariske folk hadde lansert en banebrytende motoffensiv mot demokratiets rasemessige «bastardifisering».¹⁰⁰ Det hadde også til slutt fremprovosert differensieringen av de rasene som Den nye europeiske orden skulle bygges på. Dette gjaldt også den felles skjebnen som Italia og Tyskland delte, idet deres opphav var grunnlagt på «høyerestående rase-elementer».¹⁰¹ En allianse med Tyskland var for Evola ikke kun av ideologiske hensyn, men også av hensyn til rase og tradisjonalisme.¹⁰² I perioden fra 1940 til 1943 utformet Evola teorier om at Roma-Berlin-aksen skulle styrkes ved å henholdsvis gjøre fascismen mer nazistisk og omvendt.¹⁰³ Ett eksempel på det førstnevnte var at *Lebensraum* ikke var tilstrekkelig idet den hadde en materialistisk konnotasjon. Heller ikke begrepet *Grossraum* var velegnet på grunn av konnotasjonen av geografisk-økonomisk natur.¹⁰⁴ I stedet «lånte» Evola, Carl Schmitts tolkning om et *grande spazio* som skulle utgjøre et «Reich».¹⁰⁵

Ett eksempel på at Evola ønsket å gjøre fascismen mer nazistisk var at han mente at PNFskulle forvandle seg til et «Ordine fascista dell'Impero italiano» etter mønster av SS. I tillegg håpet han at rasistiske og antisemittiske kampanjer skulle bli styrket slik som i Tyskland. Et annen «nazifisering» av fascismen var at italienerne skulle tilegne seg en

⁹⁷ Franco Ferraresi, "Da Evola a Freda. Le dottrine della Destra radicale fino al 1977," i *La destra radicale*, red. Franco i Ferraresi (Milano: Feltrinelli, 1984): 23

⁹⁸ Cassata 2003: 193

⁹⁹ Francesco Germinario, *Razza del Sangue, razza dello Spirito: Julius Evola, l'antisemitismo e il nazional-socialismo (1930-1943)* (Torino: Bollti Borlinghieri, 2001): 141

¹⁰⁰ bastardizione

¹⁰¹ Germinario 2001:141

¹⁰² Cassata: 202

¹⁰³ se Cassata 2011: 202-209. For en kort men innholdsrik oversikt over Evolas forhold til nazismen, se kapittel 6 i Cassata 2011: 190-214. Se også *Fascismo e il Terzo Reich* der en samling av Evolas artikler er redigert av Gianfranco De Turris. og

¹⁰⁴ Julius Evola, Spazi vitali, grandi spazi e spazi imperiali i «Bibliografia fascista», XVII, 9 settembre 1942, nå i Julius Evola, *I tesi di «La Difesa della Razza»*: 150 i Cassata 2001: 203

¹⁰⁵ Ibid. Et artikkelutdrag av Carl Schmitt finnes i Ordine Nuovos tidsskrift.

«stil» som lå tett opptil «den tyske sjel». Derfor måtte *l'uomo mediterrano* forkaste sin oppfatning av hva et *Darbiungsmensch* var og i stedet inneha tysk «aktiv realisme».¹⁰⁶

Evolas kontakt med Den konservative revolusjon

Det var gjennom sine forbindelser i Den konservative revolusjon at Evola stiftet bekjentskap med nazismen. Foruten sitt samarbeid med flere av miljøets fremste tidsskrifter,¹⁰⁷ ble også tre av hans bøker utgitt på tysk¹⁰⁸: *Heidnischer Imperialismus*¹⁰⁹ i 1933, *Revolte gegen die moderne Welt* i 1935 og *Grundrisse der faschistischen Rassenlehre* 1942.¹¹⁰ Med bakgrunn i den svært positive mottakelsen av *Heidnischer Imperialismus* dro Evola dro til Tyskland for å holde foredrag. På disse reiser stiftet han bekjentskap med det tyske *Konservative revolution*. Evolas første tur til Tyskland var i 1934 og én av talene ble holdt i anledningen av en konferanse i baron Heinrich von Gleichens «Herrenklub» i Berlin¹¹¹ samt ved Lessing-Hochschule. Men han ble også invitert til «Nordisches Ting» av Ludwig Ruselius i Bremen. Evola deltok på flere konferanser og møter i Tyskland fra 1934 til 1942¹¹² Og det er lite sannsynlig at hans syn om en tradisjonalistisk-aristokratisk «front» mellom fascismen og nazismen gikk upåaktet hen eller ble positivt omtalt. Allerede i august 1938 rapporterte brigadefører Karl Maria Weisthor om Evolas *Heidnischer Imperialismus*.¹¹³ I begynnelsen av juni 1942 ble Evola fratatt sitt pass av Ministero degli

¹⁰⁶ Cassata 2001: 206. Anmerkning fra oppgaveforfatter: *I Mito del sangue* (1963: 193) karakteriserte Evola et «Darbiungsmensch» som en «uomo espressionista» - det som tilsvarer den «mediterraneisk-vestlige rasen» Dette begrepet har Evola sannsynligvis hentet fra Clauss som brukte det samme uttrykket. Et «Darbiungsmensch» er av laverestående rang (forfatters anmerkning) idet «Leistungsmensch» rager høyest i «hierarkiet» og tilhører «den nordiske rasen» «Leistungsmensch som er «creativa» fremfor «espressionista»

¹⁰⁷ Widenstand, Europäische Revue, Deutsches Volkstum og Der Ring i Cassata 2001: 210

¹⁰⁸ (1933), *Heidnischer Imperialismus Revolte gegen die moderne Welt*, (1935) og *Grundrisse der faschistischen Rassenlehre* (1942). Den sistnevnte fikk Mussolinis velsignelse til å bli utgitt på tysk under forutsetning at tittelen også inneholdt. Den tyske utgave var en redigert og forkortet utgave, men med et «mangfoldig appendiks» bestående av et billedarkiv av «ariske, nordiske, keiserlige og andre» raser bak i boken. I både den tyske og italienske utgaven er det et «rikholdig» billedarkiv. I den italienske utgaven er det to bilder av Rudolf Steiner. Disse to bildene er ikke tatt med i den tyske utgaven.

¹⁰⁹ Denne boken var en lengre og utvidet utgave enn orginialversjonen *Imperialismo Pagano*. Den tyske utgivelsen fikk svært positiv omtale i blant annet tidsskriftene *Der Hammer*, *Die Völkische Kultur*, *Deutsches Adelsblatt* og *Literarische Welt*. Se Cassata 2001: 210

¹¹⁰ I 1935 utkom *Revolte gegen die moderne Welt* og i 1942 *Grundrisse der faschistischen Rassenlehre*.

¹¹¹ Evolas bekjentskap med baronen har tydeligvis gjort et mektig inntrykk idet han nevner ham i svært positive termer i sin «selvbiografi» *Cammino del Cinabro* (se litteraturliste)

¹¹² Evola deltok som taler på ulike konferanser i Berlin og andre tyske byer i 1934, 1937, 1938, 1941, og 1942, se Cassata 2001: 211

¹¹³ Weisthørs egentlige etternavn var Karl Maria Wiligut. Rapporten datert 7.8.1938 (R.A. III 2309/6/392 var adressert til Reichführer SS Heinrich Himmler, se Julius Evola, Guido Stucco og Michael Moynihan, *Men among the Ruins : Post-war Reflections of a Radical Traditionalist* (Rochester, Vermont: Inner Traditions, 2002). s. 40

Esteri.¹¹⁴ Han hadde blant annet uttalt seg negativt om det italienske folkets «latinitet» på en konferanse.¹¹⁵ *Latinità* var i de fascistiske kretser et positivt ladet begrep men, for Evola var *latinità* negativt ladet og tilhørte den mer laverestående *razza mediterraneo*. Det «nordiske» elementet var høyere rangert enn *latinità* og følgelig mer egnet for det italienske folk. Imidlertid var det italienske Utenriksdepartementet bekymret for at nyanseringen skulle danne en kløft mellom etniske grupper samt at man risikerte å undergrave Italia som var midt oppe i en krig. Evolas syn var at italienere ikke skulle ha en egen nasjon men innlemmes i et «italiensk-tysk hellig romersk rike».¹¹⁶ Evola fikk imidlertid sitt pass tilbake oktober samme året idet Mussolini hadde innvilget ham retten til å dra ut av landet av «politiske hensyn».¹¹⁷

Det er delte meninger om hvorvidt Evolas oppdrag for tyskerne var utelukkende av kulturell art eller om det i tillegg også inneholdt et vesentlig politisk element. Gianfranco De Turrís hevder at Evola hadde kulturelle oppgaver. Etter mitt syn er det imidlertid legitimt å anta at Evolas oppgaver gikk ut over det såkalte kulturelle.

Evola og SS¹¹⁸

Etter Evolas syn assosierte man i Italia SS med 2. verdenskrigs «tragiske hendelser»¹¹⁹ istedenfor å trenge inn i den indre kjernen av SS; nemlig selve ånden. SS hadde under «den venstrevridde Nürnbergfarsen» blitt stemplet som en kriminell organisasjon, selv om SS blant sympatisører ble ansett som en kompetent kamptropp. Men ifølge Evola var SS i mindre grad kjent for den politiske betydningen de hadde under Det tredje riket som voktere av «den nasjonalsosialistiske revolusjon» og kamp mot antikommunisme. SS' store grad av selvbestemmelse og selvstendighet hadde gitt Himmler muligheten for å skape det som Evola betegnet som Det tredje rikets «ryggrad»; en stat i staten - en nasjonalsosialistisk

¹¹⁴ Det italienske utenriksdepartement.

¹¹⁵ Evola holdt taler på diverse konferanser i Berlin og andre tyske byer i 1934, 1937, 1938, 1941, og 1942, se Cassata 2001: 211

¹¹⁶ I henholdsvis Østerrike 1941 og Tyskland 1942

¹¹⁷ «All'espatrio in Germania per fini politici» hentet fra Det sentrale statsarkiv ACS (Archivio Centrale Statale), i MI (Ministero d'Interno), DGPS (Direzione generale di pubblica sicurezza), Div. Polizia Politica, busta 467, fascicolo 64 (anonymt brev datert «Roma, 6 luglio 1937») sitert i Cassata 2001: 212

¹¹⁸ Hele dette avsnittet er utarbeidet på grunnlag av Evolas artikkel fra *ON* i november 1955: Julius Evola, "Il "significato" delle SS," *Ordine Nuovo*, I/8, novembre (1955): 6-8. Evola signerte ikke denne artikkelen, noe som gjorde at det ikke virket pussig å omtale seg selv i tredjeperson: (oversatt fra italiensk: «Det kan nevnes at Himmler verdsatte studiene til H. Wirth, anerkjent forsker innen feltet symboler og myter, og at J. Evola gjentatte ganger ble invitert til å snakke om disse temaene i SS-lederes omgivelser».

¹¹⁹: Julius Evola, "Il "significato" delle SS," *Ordine Nuovo*, I/8, novembre (1955): 6-8

«orden». En organisasjon bygget på de antikke staters prinsipper der en mannlig elite med ære og stolthet var beredt til å beskytte og forsvare seg. Ifølge Evola var det Himmlers fortjeneste at man hadde realisert en elite av den «nye revolusjonerende orden» med stabilitet og kontinuitet.

Evola var spesielt positiv overfor det rasistiske elementet som Himmler hadde tillagt SS. Med bakgrunn i at den tyske «superrasen» var av nordisk blod, var det essensielt at man innhentet menn med «arisk blod». Problemet var at det ikke var mulig å utpeke en fysisk rase som samsvarte nøyaktig med det moralske. Men sannsynligheten var større for å finne slike trekk i en fysisk nordisk rase fremfor i noen annen rase. For å utvelge de best egnede, ble kandidatene satt på prøve i den hensikt å fremprovosere deres «ekte karakter». Lojalitet og betingelsesløs lydighet og dedikasjon var etter Evolas mening det primære av SS' attråverdige kvaliteter og på linje med de strengeste klosterordener.¹²⁰ «Ordenen» skulle gå i arv og derfor var det regler for hvem et SS-medlem kunne gifte seg med. Det å sette sitt opphav i fremste rekke samt ønsket om å gjenopplive de urnordiske førkristne tradisjoner – gjennom metafysikk, symboler og livsanskuelse – var i Evolas syn positivt.¹²¹ Evola karakteriserte *Ahnenerbe* som «en særskilt kulturell seksjon» som hadde dette som forsknings(for)mål.¹²²

3.4. Evola og Fascismen

Allerede i 1928 da Evolas *Imperialismo pagano* utkom, stilte han spørsmålsteget om fascismen i det hele tatt kunne tjene som et prinsipp for en antieuropeisk gjenreisning; om fascismen var sterk nok, og om den hadde tilstrekkelig samvittighet.¹²³ Riktignok hadde

¹²⁰ Uttrykket på tysk er «Sippenorden»

¹²¹ Opphav i form av «røtter»

¹²² SS-instituttet «Ahnenerbe» (forkortelsen for Deutsches Ahnenerbe – Studiengesellschaft für Geistesurgeschichte) ble stiftet i 1935 av Heinrich Himmler, R. Walter Darré (landbruksminister 1933-1942) og Hermann Wirth. Fra 1939 ble Ahnenerbe som betyr «innlemmet i SS. Hovedformålet var i svært korte trekk å forske på den urgermanske kultur, men i 1942 ble Ahnenerbe utvidet med Institut für wehrwissenschaftliche Forschung som foretok og utøvet diverse torturliknende «vitenskapelige» forsøk på konsentrasjonsleirfanger. Hovedkvarteret som lå i Berlin, hadde på sitt mest aktive 137 tyske vitenskapelige ansatte. Ref. Pringle, Heather Ann, «Fra forfedrenes rom til «Ahnenerbe», Emberland, Terje og Jorunn Sem Fure (Red.) i *Jakten på Germania*, Oslo: Humanist Forlag 2009:116. Én av stifterne av Ahnenerbe, Herman Wirth, ledet flere ekspedisjoner, hvorav én av dem var til Solbergfeltets helleristninger i Skjeberg samt Steinkjær og Rødøy. Ref.: Löw, Luitgard, «På oppdrag for Himmler» i *Ibid*: 192-193. I 1942 forsøkte Ahnenerbe å etablere seg i Norge, se Emberland, Terje, *Hvilken Pangermanisme i Ibid*: 231-232. Se også Pringle, Heather *The Masterplan*, London: Harper Perennial, 2006 og Lars Hoffs omtale av Heather Pringles foredrag på Villa Grande i Oslo, mars 2007 som ble gjengitt i Uniforum 9. mars 2007: www.uniforum.uio.no/nyheter/2007/03/ahnenerbe-fra-atlantis-til-holocaust.html

¹²³ Julius Evola, *Imperialismo Pagano*, (1928) utg. (Padova: Edizioni di Ar, 1996): 18

fascismen en kropp, men denne «kroppen» manglet, ifølge Evola, en sjel.¹²⁴ Evola advarte mot å «mytologisere» både fascismen og Mussolini, da en slik idealisering kun fokuserte på positive aspekter.¹²⁵ Det essensielle var å kunne skille mellom *hvilken* fascisme man refererte til – den under fascismen eller den under RSI.¹²⁶ For selv om de hadde kampvilje og lojalitet til felles, hadde «fatale krefter» gjort dem til to helt ulike politiske doktriner.¹²⁷ Slik Evola så det, lå forskjellen mellom dem i hvordan man betraktet fascismen. Man kunne se på fascismen i lys av dens egen politiske horisont. Men man kunne også betrakte fascismen som idéer og prinsipper fra en tidligere tradisjon som hadde evnet å forbli gyldige til tross for endrede omgivelser.¹²⁸

Evola betraktet fascismen som et kamplement; en motreaksjon fra krisen om idéen om Staten – at den var både *imperium e autorità*.¹²⁹ Det var facsismens fortjeneste at idéen om Staten i Italia hadde blitt gjenreist og skapt grunnlaget for et sterkt styre i henhold til prinsippet om autoritet og politisk suverenitet. Den politiske tradisjonen som hadde formet enhver stat, var ifølge Evola «*Autorità, Ordine, Giustizia*».¹³⁰ Fascismen hadde også gjenskapt den romerske idéen som en suveren integrasjon av de nye politiske organismers «myte». Imidlertid forekom det også det Evola kalte «systemavvik».¹³¹

Et av disse «systemavvikene» var totalitarismen. For en tradisjonalistisk stat var organisk og bygget på spirituelle verdier, verdier som tillot delvis autonomi. I en totalitaristisk stat befant alt seg inni Staten og intet utenfor Staten og intet imot Staten. Altså var den en kollektivistisk stat slik som den sovjetiske, mente Evola.¹³²

¹²⁴ Julius Evola, *Imperialismo Pagano*: 19

¹²⁵ Julius Evola, "Il fascismo e l'idea politica tradizionale," *Ordine Nuovo*, IV/3, marzo (1958). opprinnelig 134-147. Nå i Del Ponte, Renato: 87-98

¹²⁶ På italiensk brukes betegnelsen «Il ventennio» (de tyve årene) for å beskrive Den fascistiske perioden.

¹²⁷ Julius Evola, "Il Fascismo e l'idea politica tradizionale," i *I testi di Ordine Nuovo*, red. Piero Di Vona (Padova: Ar, 1958): 16. Artikkelen ble opprinnelig trykket i *La Torre*, I/1, febbraio 1930

¹²⁸ Altså en indirekte henvisning til at Ordine Nuovos hadde en tradisjonalistisk oppfatning av fascisme.

Note: Når Evola brukte termen «destra» så var det ikke ment slikt det er brukt i det demokratiske og parlamentariske forståelsen av ordet. «Destra» ble brukt som en «orientering», noe som lå over «parti» og som refererte til at Statens var et uttrykk for en transcendental idé.

¹²⁹ Julius Evola, "Il Fascismo e l'idea politica tradizionale": 90

¹³⁰ Julius Evola, "Il Fascismo e l'idea politica tradizionale": 90. Står i klammer og er kapitalisert slik som i originalteksten

¹³¹ På italiensk «deviazione».

¹³² Julius Evola, "Il Fascismo e l'idea politica tradizionale": 91

Et annet «systemavvik» var at den etiske stat hadde blitt redusert til å være en opplærende og reformerende stat; en stat der overhodet var en «uutholdelig og innpåsliten pedagog».¹³³ Den etiske stat hadde en «pseudopedagogisk» side som var mer opptatt av den «lille moral» fremfor den «store moral». Ifølge Evola var dette et småborgerlig element og en «moralisering» på et laverestående plan.¹³⁴ For ikke å snakke om den «demografiske kampanjen» basert på prinsippet at «tall/kvantitet er makt»,¹³⁵ slik som i den tradisjonalistiske verden der «antall» alltid var tildelt en liten skare og ikke slik som under fascismen til en demografisk overflod av «pariar».¹³⁶

Evola mente det var absurd å blande sammen det politiske *Destra* med det økonomiske *Destra* idet de var antitesen av hverandre.¹³⁷ Når det gjaldt det parlamentariske *Destra*, så var motsatsen av det parlamentariske *Sinistra*. Likevel var dette ikke det man kunne kalle et ekte *Destra* da det var innlemmet i et demokratisk og parlamentarisk rammeverk.¹³⁸ For Evola det genuine konseptet om *Destra* fremstilt og definert i «de kreftene og tradisjonene som hadde skapt nasjonene» – det vi vil si *før* Den franske revolusjon.¹³⁹

Evola var positiv til at Mussolinis fascisme hadde tatt til seg *Autorità, Ordine e Giustizia*.¹⁴⁰ Dette førte til en fornyelse av den tradisjonen som tok utgangspunkt i en «idea-forza» om å skape et nytt menneske med utgangspunkt i Roma som symbol og myte. Men dette skapte etter Evolas syn ikke en helhetlig kontinuitet. Riktignok representerte fascismen både Staten og autoritet – altså et «imperium» i den klassiske oppfatningen av ordet. Men fascismen hadde verken symbolske dimensjoner eller ektefølt verdensanskuelse. Det var heller ingen klare og tydelige referanser til den romerske karakter. Evola var også negativ til at fascismen skulle innta en «totalitær» karakter. For den tradisjonalistiske staten var organisk, ikke totalitær.

¹³³ Julius Evola, *Fascismo e terzo Reich*, 6. utg. (Roma: Edizioni Mediterranee, 2001): 52

¹³⁴ Evola, "Il Fascismo e l'idea politica tradizionale": 46

¹³⁵ Evolas henvisning til «demografisk kampanje» var de tiltakene iverksatt for å øke antall barnefødsler i Italia. En kampanje som foregikk fra 1925 til 1938. Kommentar fra oppgaveforfatter: I Evolas tekst står det «il numero è potenza» (antallets kraft), mens i Mussolinis tale den 26. mai 1927 ble brukt «numero come forza» (tallenes styrke). Kilde: Lauren E. Forcucci, "Battle for Births: The Fascist Pronatalist Campaign in Italy 1925 to 1938," *Journal of the Society for the Anthropology of Europe* 10, no. 1 (2010): 5

¹³⁶ Lavest kaste. Hentet fra «Il fascismo e l'idea politica tradizionale»: 91

¹³⁷ Evola, *Fascismo e terzo Reich*: 31

¹³⁸ Evola, *Fascismo e terzo Reich*: 31

¹³⁹ Evola, *Fascismo e terzo Reich*: 31

¹⁴⁰ Evola, *Fascismo e terzo Reich*: 31

For Evola kunne man ikke snakke om et autentisk *Destra* idet man hadde blitt frarøvet det grunnleggende og sentrale gravitasjonspunkt; nemlig monarkiet.¹⁴¹ Fascismen var et diarki i form av et monarki med diktaturstyre. Dette fordi Mussolini ikke hadde «tatt» makten, men hadde blitt den tildelt av Kongen.¹⁴² Riktignok hadde det eksistert tradisjonalistiske konstitusjoner med både en *rex* og en *dux*. Den første var selve inkarnasjonen av prinsippet om suverenitet og autoritet. Den andre var en ekstraordinær makt i lys av de bedrifter og oppgaver vedkommende skulle utføre.¹⁴³ Så selv om et diarki for Evola i prinsippet ikke utgjorde en «absurditet», så var det åpenbare svakheter ved dets hybride karakter.¹⁴⁴ En ekte stat kunne ikke være et *partitocrazia* idet et *partito* nødvendigvis måtte utgjøre en del av noe. Og det var slik Evola så på det forgagne PNF – som en variant av «en stat i staten».¹⁴⁵ I det hele tatt var idéen om et «partito unico» en helt ulogisk tanke for Evola.¹⁴⁶

Et parti var tilknyttet en demokratisk idé og hadde gjort seg gjeldende etter at PNF hadde kommet til makten – det hadde blitt et parti for massene., et parti som bortimot de fleste hadde fått seg påtvunget. For det å ha ervervet seg medlemskap i PNF skulle være et privilegium; altså være vanskelig å oppnå.¹⁴⁷ Dette «enhetspartiet» skulle i stedet ha vært en slags orden som skulle ha utgjort statens ryggrad. I en viss utstrekning skulle den være del av den verdighet og autoritet som var samlet på det øverste nivået i Staten.¹⁴⁸

Det som er noe spesielt, er at det er noen akademikere som fullt og helt er overbevist om at Evola var fascist, mens andre hevder det motsatte.¹⁴⁹

¹⁴¹ Evola, *Fascismo e terzo Reich.*: 57

¹⁴² Evola, *Fascismo e terzo Reich.*: 58

¹⁴³ Evola, *Fascismo e terzo Reich.*: 59

¹⁴⁴ Evola, *Fascismo e terzo Reich.*: 19 «absurditet» her i betydningen uoverensstemmelse, noe som er irrasjonelt, inkonsekvent og ulogisk.

¹⁴⁵ Evola, *Fascismo e terzo Reich.*: 64

¹⁴⁶ "Il fascismo e l'idea politica tradizionale.": 94. I originalteksten står det «assurità», men dette er altså ment i betydningen «ulogisk».

¹⁴⁷ *Fascismo e terzo Reich.*:65

¹⁴⁸ Evola, *Fascismo e terzo Reich.*: 65. Evola henviste i dette tilfelle til Richelieu, Metternich og Bismarck. Men i Evolas syn så hadde Mussolinis verdighet forblitt uforminset også hvis Mussolini hadde innskrenket sine aktiviteter til det som en kansler i en gitt situasjon ville ha utført. Oppgaver som liknet dem Mussolini hadde utført inntil opprettelsen av Imperiet – et imperium som Kongen og ikke Mussolini var opphavsmann til. Det som var å foretrekke, var den «autoritære konstitusjonalisme» slik som under keiser Wilhelm II. En keiser som til tross for Bismarcks heltemot og status som statsmann, ikke hadde nølt med å avskjedige Bismarck. Ibid.:59.

¹⁴⁹ Jeg nevner bare ett eksempel her - James A. Gregor som mente at Evola var alt annet en fascist til Aaron Gillette som mente at han var fascist i hele ordets rette forstand. Se litteraturliste idet disse to forfatterens bøker er brukt i oppgaven.

Jeg synes imidlertid at det mest reale er å ta hensyn til hva han selv sa om emnet. I den forbindelse viser jeg til det Evola skrev i *La Torre*:

Vårt tidsskrift, La Torre, har ikke oppstått for å lage «fordekte skryteartikler» om Fascismen eller den ærverdige Mussolini. Verken Fascisme eller den ærverdige Mussolini ville ha visst hva de skulle ha gjort med slikt. Vårt tidsskrift har derimot sett dagens lys for å forsvare de prinsippene som for oss ville være de samme, enten vi befant oss i et fascistisk regime eller i et kommunistisk, anarkistisk eller republikansk regime.

Hvis man overførte disse prinsippene til en politisk kontekst [...] ville det medføre en orden av kvalitativ differensiering, og følgelig hierarki og imperium i ordets videste forstand. Heltemot og en krigers verdighet slik vi ser det, kan kun rettferdiggjøres ut i fra et høyereliggende standpunkt. [...] I den grad Fascismen følger og forsværer disse prinsipper, i samme grad anser vi oss for fascist. Det er det hele.¹⁵⁰

Noen måneder senere, i samme tidsskrift, hevdet Evola at de (han og redaksjonen) verken var «antifascister» eller «fascister», men innbitte motstandere av «plebeisk» politikk. De var imot enhver form for nasjonalistisk ideologi og av partier som hadde «ånd». De etterlyste en mer radikal fascisme – en resolutt og kompromissløs fascisme.¹⁵¹ Men som De Turrus hevder, så ville det være en misoppfatning å tro at Evola mente dette i betydningen av et regime som var mer «fascistisk» eller mer absolutt i sin fascisme. For det faktum at Evola etterlyste mer radikal fascisme, ville konsekvensen ha vært at regimet ble mindre fascistisk, så det var mer en «suprafascisme» han ville ha.¹⁵²

Germinario derimot hevder at Evola var den eneste eksponenten for en tradisjonalistisk visjon i det fascistiske høyre og var positiv til regimets antisemittiske og rasistiske politikk.

¹⁵⁰ Julius Evola. «Carta d'identità», *La Torre*, I/1 febbraio 1930, nå i Evola, Julius, *Fascismo e terzo Reich* (2001):117. I originalteksten skrev Evola «soffiatti». Dette ordet har en særskilt betydning i italiensk journalistikk der det betegner en artikkel som mer eller mindre skjult, roser og favoriserer en person, et initiativ eller et faktum. Jeg mener derfor den norske ekvivalenten kan være «fordekte skryteartikler». Kilde: <http://www.treccani.it/vocabolario/soffietto/> [Avlest 5. mai 2019]

¹⁵¹ *Il Torre*, no. 5, aprile 1930 hentet fra *La Torre. Foglio di espressioni varie e di tradizione una*, Il Falco: Milano (1922): 176, men hentet fra De Turrus, "Nota del Curatore.": 42

¹⁵² *Il Torre*, no. 5, aprile 1930: 43

For dette var en nødvendig etappe, slik Germinario ser det, for å få en tradisjonalistisk og antimoderne politikk.¹⁵³

3.5. Evolas antisemittisme og jødeforakt

Evola forsøkte aldri å legge skjul på sin forakt mot jøder spesielt og semitter generelt. Han hevdet at antisemittisme hadde livets rett.¹⁵⁴ Alt som hadde tilknytning til semittisme og jøder når det gjaldt religion og spiritualitet, var i Evolas syn spesielt avskyelig for «den hvite rasen».¹⁵⁵ Den naturlige motsetningen mellom den ariske og den semittiske ånd utgjorde grunnlaget for enhver form for antisemittisme.¹⁵⁶ Det ariske symbolet var Solen som var maskulin i motsetning til Månen som var feminin. Det ariske ideal var «det olympiske». De indiske aryaer hadde et kastesystem som ikke var basert på vold, men på spirituell lojalitet. Slik lojalitet fantes også i henhold til Evola hos romerne i form av «fides» og som «Treue» i de feudale regimer i Middelalderen.¹⁵⁷ «Den solare kaste» i India hadde en særskilt arisk ånd som blant annet gjorde at de var i besittelse av et «olympisk ideal», selvkontroll og en særegen handlemåte, var differensierte og hadde personlighet. Sist men ikke minst: Deres *ethos* var lojalitet og ære. Semittenes egenskaper var med andre antitesen til førnevnte kvaliteter.¹⁵⁸

I 1936 skrev Evola til sammen tre lengre artikler i *Regime Corporativo* om «*Il problema ebraico*». Artiklene ble publisert over noen uker og ble første gang utgitt som boken *Tre aspetti del problema ebraico* på slutten av 1936.¹⁵⁹ Fra 1932 til 1941 forfattet Evola en

¹⁵³ Germinario, *Razza del Sangue, razza dello Spirito: Julius Evola, l'antisemitismo e il nazionalsocialismo (1930-1943)*: 24

¹⁵⁴ Julius Evola, *Tre aspetti del problema ebraico* (Padova: Ar, 1994), 3. utg. (1. utg. Roma: Mediterranee 1936):13 Denne utgaven fra Ar forlag inneholder også Evolas artikler «Psicologia criminale ebraica» og «Gli ebrei e la matematica» som ble utgitt i *La Difesa della Razza* i henholdsvis 2. årgang nr. 18, 20.7.1939 og 3. årgang, nr. 8 20.3.1940, Se *Tre aspetti del problema ebraico*: 55-63 og 64-72.

¹⁵⁵ Evola, *Tre aspetti del problema ebraico*: 14

¹⁵⁶ Evola, *Tre aspetti del problema ebraico*: 15

¹⁵⁷ Evola, *Tre aspetti del problema ebraico*: 17

¹⁵⁸ Evola, *Tre aspetti del problema ebraico*: 18

¹⁵⁹ Julius Evola, *Tre aspetti del problema ebraico*, (Roma: Mediterranee 1936) De til sammen tre artiklene fokuserte alle på «Det jødiske problem» men fra ulike synsvinkler. «Det jødiske problem» ble omtalt sett i lys av den spirituelle verdenen, den kulturelle verdenen og den samfunnsøkonomiske verden. Både 2. og 3. utgave ble publisert av forlaget Ar i Padova i henholdsvis 1972 og 1994.

rekke artikler om samme tema for ulike aviser. Av de i alt 40 artikler var 31 av skrevet for avisen *La Vita Italiana* under pseudonymet «Arthos». ¹⁶⁰

Evola hevdet at semittiske sivilisasjoner manglet den virilitet og spiritualitet som Aryaene hadde. Så for å kunne være antisemitt i ordets fulle betydning, måtte man være radikal. Med andre ord: For å kunne kalle seg «arier», måtte man gjenopplive det som var av verdi(er). Det var nødvendig å avstå fra å relatere noe som helst til biologisk materialisme. I stedet skulle man gjenreise verdier som var «solare» og av «olympiske ånd». ¹⁶¹ Verdier skulle være bygget på en kraftfull og tydelig «klassisme» og med en fornyet forkjærlighet for at man var ulik og hadde fri personlighet. Det var like viktig at verdier også ble gjenopplivet på vegne av mangfoldigheten og hierarkiet slik at man kunne danne en *stirpe*. ¹⁶² Denne skulle på nytt og virilt vis være i stand til å forhøye og heve seg til «å leve» og «mer enn å leve». ¹⁶³ Dermed kunne den danne en kontrast mot den daværende verden som ifølge Evola var i oppløsning, og som ifølge ham var uten fred og oppriktige og ekte prinsipper. ¹⁶⁴

Evola mente at semittiske sivilisasjoner generelt sett hadde en åndelighet som ødela den ariske syntese av spiritualitet og virilitet. For det var et faktum at semitten hadde en svekket åndelighet som var «lunar» (i motsetning til den «solare» som arierne hadde). ¹⁶⁵ Følelser, slik som «synd, følelsen av oppreisning» samt «selvydmykhet» var ifølge Evola noe som var semittisk. ^{166 167}

¹⁶⁰ Av de 40 artiklene så undertegnet Evola 31 av disse med pseudonymet «Arthos» som fra tidsskriftet *Vita Italiana*. I 1992 ble artiklene samlet i antologien *Il genio d'Israele: l'azione distruttrice dell'ebraismo* (Catania: Il Cinabro 1992).

¹⁶¹ Julius Evola, *Tre aspetti del problema ebraico*, (Roma: Mediterranee 1936): 26

¹⁶² Se ordlisten i forordet, se også side 26 i boken nevnt ovenfor.

¹⁶³ Står i sitattein i originalteksten.

¹⁶⁴ Evola, *Tre aspetti del problema ebraico*: 26

¹⁶⁵ Evola, *Tre aspetti del problema ebraico*: 18

¹⁶⁶ Evola, *Tre aspetti del problema ebraico*: 26. De tre «semittiske følelser» står oppført i sitattein i originalteksten.

¹⁶⁷ Jeg ønsker å problematisere noe jeg synes er interessant. For av og til kan det være relevant å ta opp spørsmålet om Evola tillia andre sine personlige meninger og holdninger gjennom å referere til deres verk. Jeg antyder verken at han gjorde dette intensjonelt, eller at dette var enten ubevisst eller bevisst. Men det er unektelig verdt å ofre en tanke. I *Tre aspetti del problema ebraico* fremgår det relativt klart og tydelig at Evola «betruktet og refererte» utenfra. Han holdt en viss distanse fra sitt materiale. Men det kan i mitt syn likevel være noe tvil og usikkerhet knyttet til om han også «snek» inn i teksten sine personlige meninger. Det hadde han selvsagt full rett til. Men det som er virkelig verdt å merke seg er at han i *Il mito del sangue* betruktet og gjenga «Rasismens historie» utenfra. Imidlertid skjer det noe ganske overraskende i bokens siste avsnitt idet han skrev rett ut at han delte det samme synet som dem han hadde skrevet om i boken. Jeg kan ikke, og ønsker heller ikke, å spekulere i hvorfor for eksempel Francesco Germinario og Francesco Cassata når de skal diskutere Evolas antisemittisme, kun i lite grad refererer til *Tre aspetti*. Men én årsak kan være den jeg akkurat har nevnt. Det er klart at man kan unngå dette «problemet» helt ved å lese alle artiklene Evola skrev om emnet. Men i mitt tilfelle,

For Evola var det meningsløst å snakke om en isrealittisk rase i biologisk forstand. Dette fordi Israels befolkning var et blandet folkeslag. Men det var mulig å snakke om rase i betydningen av livsstil, tankegang, måten å være på, handling og følsomhet. Så for Evola fantes det i slike termer en hebraisk enhet i det Evola betegnet som «det utvalgte folket» og det som var «limet» for dette folket var Talmud: hebraismens «ekte seil».¹⁶⁸

Forenklet sagt kan man si at jøden var antitesen til Den tradisjonalistiske mannen. For Evola var jøden et eksempel på et middelmådig hverdagsmenneske – et moderne menneske som var uten tradisjoner, kaste og tro.¹⁶⁹

I desembernummeret av *Ordine Nuovo* fra 1955 ble det publisert en lengre Evola-artikkel om «Jødernes sjel», men som var undertegnet inkognito via tre asterisk.¹⁷⁰ I den fem sider langartikkelen brukte Evola kanskje anledningen for å fremme sin antisemittisme gjennom å henvise til andre raseteoretikere. For Evola var det riktignok etter 2. verdenskrig en bred oppfatning om at anti-jødedom var et ventet fenomen. Dette var konsekvensen av den politisk fanatiske rasismen. Men for Evola kunne dette «jødiske problemet» også bunne i andre årsaker. Forklaringsmodellen var rikholdig idet man kunne ha ulike grader og former av åndelighet. Dette begrunnet med at mennesket oppførte seg forskjellig. Dette kunne skyldes faktorer som enten var «bio-fysiske» eller at det hadde sin årsak i morfologisk, arvelig eller miljømessige art. Derfor var det viktig for Evola å skissere «det jødiske problem» ved å bruke en artikkel H. Mandel hadde skrevet om nettopp «rasepsykologi og kulturell biologi jødedommen».

Evola brukte H. Mandel som eksempler på hvordan jødernes fysiske utseendes virkelig kunne vekke avsky. Spesielt deres «måte å være på» som skyldtes en tilknytning til organismen, hovedsakelig nervesystemet. Dette hadde da gjennomtrengt hele jøden og ga

har jeg sett meg nødt til å innskrenke mitt researcharbeid til i all hovedsak kun å gjelde hans bøker. Det er kun unntaksvis at jeg i mitt arbeid har referert til Evolas artikler og essays. Årsaken er det store omfanget: For Evola skrev ca. 2000 artikler i sin levetid, i tillegg til ca. 300 essays og 25 bøker.

¹⁶⁸ Julius Evola, «I Cristiani e il Talmud» i *La Vita Italiana*, XXVII/320, novembre 1939, nå i *Il genio» d'Israele*: 129, hentet fra Cassata, *A destra del fascismo. Profilo politico di Julius Evola*.:275

¹⁶⁹ Julius Evola, «Inquadramento del problema ebraico», i *La Vita Italiana* : 25 i Cassata 2003: 284

¹⁷⁰ Julius Evola, "Analisi dell'anima ebraica," *Ordine Nuovo*, I/9, dicembre(1955): 3-7. Denne artikkelen ble senere publisert i boken *I testi di Ordine Nuovo*. Se litteraturliste.

seg til kjenne i jødernes uttrykk.¹⁷¹ Derfor hadde Mandel ifølge Evola, utviklet en «sivilisasjonens biologi» med jødedommen som utgangspunkt. For Israel hadde ikke én enhetlig rase, men var en blanding av to raser: *la desertica* (ørkenrasen) og *la levantina* (levantrasen).

Etter gjennom fire sider av denne artikkelen referer Evola til Mandels oppfatning at jødiske forfattere har innrømmet at staten Israel aldri har hatt noen positiv holdning til manuelt arbeid og jorddyrking. At jødene hovedsakelig har drevet med smugling, megling og spekulasjoner blant annet med gull- og slavehandel. Evola nølte heller ikke med å vise til Clauss «psykologiske typer» der jøden helt åpenbart tilhørte den «motoriske» typen.¹⁷²

På artikkelens 5. og siste side avsluttet Evola med å gi uttrykk for at dette var hovedfunnene av Mandels systematiske undersøkelser av den jødiske sjel. Og som etter Evolas syn ga studien av *Il problema ebraico* et interessant materiale. Dette var et supplement idet man tidligere kun hadde sett på dette i lys av politikk eller biologi. Fra Evolas ståsted var det av den grunn opplagt at man hadde kommet nærmere avsløringen av at jødernes indre rase korresponderte med en særskilt psykologisk type. Evola anså sammenhengen som reell. Men å ha en anti-jødisk innstilling kunne kun rettferdiggjøres hvis motsatsen var å gjenskape en overlegen mennesketype. For det å være labil, å mangle en indre orientering og substans samt å ha indre dissosiasjoner var ikke noe som utelukkende tilhørte det «jødiske element». ¹⁷³ Dette gjaldt også for den delen av menneskeheten som var såkalte «ariere». ¹⁷⁴ Derfor måtte man lange ut mot «den ariske jøden» først, fremfor mot han som var jøde på grunn av «rase og skjebne». ¹⁷⁵ I *Cinnabro* forsvarte Evola at han hadde diskutert «Det jødiske spørsmålet» fra andre vinkler enn bare

¹⁷¹ Evola, "Analisi dell'anima ebraica.":3 Grunnen til at jeg gjennomgår litt mer av Evolas artikkel enn hans bok *Tre aspetti*, til tross for at han *kun* henviste til hva andre skrev, så er det fordi artikkelen ble publisert i *Ordine Nuovo* og fylte 5 av totalt 24 sider i den utgaven.

¹⁷² Evola, "Analisi dell'anima ebraica": 7

¹⁷³ Evola, "Analisi dell'anima ebraica": 7 En dissosiasjon brukes i psykologifaget om at en persons hjerne har oppsplittet sanseintrykk.

¹⁷⁴ Det er interessant at Evola brukte betegnelsen «såkalt ariere». Dette var kanskje for å gi uttrykk for at denne typen ikke tilhørte det som Evola kategoriserte som «den spirituelle rasen». Så her har Evola etter mitt syn kanskje gått litt på akkord med seg selv og sitt eget syn når han mente at det var en sammenhengen mellom en laverestående indre sjel og «jøden». Artikkelen slik jeg vurderer det, kan være et vikariende motiv for å understøtte at «såkalte» arier også hadde en laverestående rang – altså at de kun var «arier» gjennom «biologi». Det var ikke som det umiddelbart kunne synes, et forsvar for den «jødiske sjel og karakter». Sli jeg ser det, er denne artikkelen nettopp på grunn av disse ekstraelementene svært interessant, og ikke minst relevant.

¹⁷⁵ Evola, "Analisi dell'anima ebraica.":7

det «vulgære» antisemittiske.¹⁷⁶ Det faktum at han hadde skrevet innledningen til den andre utgaven av *Sions vises protokoller* som utkom i 1938, ble kun omtalt i et par setninger.¹⁷⁷

3.6. Sions vises protokoller¹⁷⁸

Giovanni Preziosi¹⁷⁹ som var redaktør for tidsskriftet *La vita italiana* (som Evola skrev for), publiserte sensommeren 1920 anonymt sin artikkel “Den jødiske internasjonale”.¹⁸⁰ Her hevdet han at “protokollene” var “sannferdige” og ekte.¹⁸¹ Etter dette skrev og publiserte Preziosi flere liknende anonymiserte artikler om samme tema. I februar 1921 ble *Protokollene* utgitt som et tillegg til *La vita italiana* og i 1938 utkom 2. opplag. Denne gangen med en 24-sider lang introduksjon ført i pennen av Evola.¹⁸²

I sin innledning hevdet Evola at det var viktig å sette *Protokollenes* “autensitet” i perspektiv. Evola mente at det var et faktum var at ingen seriøs organisasjon etterlater seg skriftlige “dokumenter”. Derfor kunne man kun induktivt bedømme dokumentenes viktighet. Så om de var ekte, var sekundært idet det var mer pertinent å bedømme deres såkalte sannferdighet. Dette, påpekte Evola, hadde Preziosi allerede gjort for 17 år siden. Konklusjonen for Evola var at hvis man antok at *Protokollene* ikke var "autentiske" (i ordets strengste forstand) så var det likevel som om de var det. For første fordi faktaene viste at det var sant. For det andre fordi "faktaopplysningene" beskrev virkeligheten, og for det tredje fordi de utvilsomt samsvarte med den moderne og tradisjonelle jødedommens

¹⁷⁶ Julius Evola, *Il cammino del cinabro*, (Roma: Edizioni Mediterranee, 2014). [Tolinoreader.ibs.it]:281/488

¹⁷⁷ Julius Evola, *Il cammino del cinabro*: [Tolinoreader.ibs.it]: 283/488

¹⁷⁸ Foruten det jeg tidligere har nevnt, vil jeg tilføye at Protokollene allerede i 1920 ble avslørt som falskedaværende journalist Philip Graves som den gang var korrespondent for The Times i Konstantinopel. Saken ble omtalt i The Times henholdsvis 16., 17. og 18. august 1921 og fylte hele forsiden av The New York Times kultursider den 4. september samme år. <https://www.nytimes.com/2016/10/28/insider/1920-21-exposing-the-protocols-as-a-fraud.html>. [Avlest 5. mai 2019]

¹⁷⁹ Giovanni Preziosi, tidligere prest, begynte sin karriere i journalistikken da han grunnla tidsskriftet *Vita italiana all'estero* etterfulgt av *Vita Italiana*. Tidsskriftet trykket til dels svært røff og negativ kritikk av jøder. Evola skrev også for bladet.

¹⁸⁰ *La vita italiana* 15. August 1920: 97-109. Boken ble etter sigende trykket i 15.000 eksemplarer og utkom i ny utgave i februar 1938. Denne utgaven hadde da tilført Evolas introduksjon. Kilde: http://www.treccani.it/enciclopedia/giovanni-preziosi_%28Dizionario-Biografico%29/.

[Avlest 5. mai 2019]

¹⁸¹ «sannferdig» står slikt i teksten

¹⁸² Se Appendiks for opplysninger om Sions vises protokoller.

grunnidé.¹⁸³ Evolas syn på *Protokollene* var at de var en plan om å føre en okkult krig for å destruere alt det som for ikke-jøder¹⁸⁴ var *Tradizione*, nemlig aristokrati, hierarki, kaste samt religiøse, etiske og “supermaterielle” verdier.¹⁸⁵

3.7. Evola og rasisme

Evola bygget rasismen på tre grunnleggende elementer. For det første var den menneskelige natur bygget på ulikhet idet hver rase hadde ulikt blod. Denne ulikheten og differensieringen var naturlig. For det andre hadde de ulike rasene en særskilt indre ånd som bestemte rasenes ulike fysiske egenskaper, kultur og gester. Det opprinnelige og naturlige var derfor ulikhet. For det tredje kunne en rase ha ulike grader av «renhet». Noen raser var mer tro mot sin indre ånd, var mer «rene» og måtte underkaste seg spesielle maksimer og lover.¹⁸⁶ Rasisme for Evola slik Evola så det selv, var ikke annet enn et uttrykk for anti-egalitarisme og anti-rasjonalisme. For selve begrepet «rasisme» var kjernen til å kunne differensiere.¹⁸⁷ Evolas «spirituelle rasisme» var helt og holdent hans egen konstruksjon, men også én blant mange varianter av rasisme på både 1800- og 1900-tallet.¹⁸⁸

Evola formulerte i sin selvbiografi *Il cammino del cinabro* at han var motstander av Opplysningstidens demokratiske ideologi. Og det positive i rasismen var det anti-rasjonalistiske fordi den «innvendige rasen» var overlegen «den utvendige rasen». ¹⁸⁹ Evola var imidlertid imot å bruke «arisk» eller «jødisk» når det gjaldt holdninger, da disse betegnelse ikke dekket enkeltindividets «indre».

Rase var slik Evola så det, et «generisk substrat» og en arv som ga seg til kjenne i alle, men som kun fullt ut realisert i virkelig overlegne menn.¹⁹⁰ Det var kun i denne rasen at man kunne realisere sitt potensial og kun der ens ekte personlighet fremkom. Evola mente at

¹⁸³ «idea-madre» - direkte oversatt «mor-idé» - altså den opprinnelige idéen.

¹⁸⁴ Julius Evola, "Introduksjon til den italienske versjonen av "Sions vises protokoller", i *I "Protocolli" dei "Savi anziani" di Sion*, red. (oversatt av Giovanni Preziosi) (Roma/Cremona: La Vita Italiana, 1938): XII.

¹⁸⁵ «Supermaterielle» er mest sannsynlig det som Evola senere karakteriserte som «metafysisk».

¹⁸⁶ Julius Evola, *Il mito del sangue*, 1942: 11-37

¹⁸⁷ Julius Evola, *Il cammino del cinabro*, (Roma: Edizioni Mediterranee, 2014). [Tolinoreader.ibs.it]: 275/488

¹⁸⁸ Gianni Scipione Rossi, *Il razzista totalitario. Evola e la leggenda dell'antisemitismo spirituale* (Soveria Mannelli: Rubbettino, 2007): 23

¹⁸⁹ Evola, *Il cammino del cinabro*, 2014, [Tolinoreader.ibs.it]: 365/488

¹⁹⁰ Julius Evola, *Indirizzi per un'educazione razziale* (Optrykk i april 1979 av B. Merciai, Firenze for Edizioni Ar, Padova: Ar, 1979).

denne høyverdige rasen var et produkt som forfedrene hadde «samlet» og opparbeidet og som skulle videregis etterkommerne. Dette hadde ingenting med determinisme å gjøre siden mange gjennom arv hadde fått muligheten til å videreutvikle seg og sin rase, men hadde ødslet det bort.¹⁹¹

Som tidligere nevnt mente Evola at jøder ikke var en egen rase idet de ikke var en etnisk enhet. Og det å dele inn, som Evola skrev, i «sorte», «gule» eller «hvite» raser var ikke tilstrekkelig da disse gruppene også kunne inndeles i undergrupper som: *mediterraneo*, *nordico*, *dinaro*.¹⁹² I både den italienske og tyske utgaven av *Sintesi di dottrina della razza Grundrisse der faschistischen Rassenlehre* som jeg har hatt tilgang til, finnes det bak i bøkene et fotogalleri av både sort/hvit bilder av både mennesker og byster av romerske keisere. Selvsagt mente Evola at rase også hadde direkte tilknytning til det «ytre». Det sier seg selv når man ser dette til dels svært urovekkende galleriet. Men det høres jo unektelig mer sympatisk ut med en rasisme som ikke er «biologisk», men mer «spirituell». Evolas mål med «politisk rasisme» var at enhver nasjon hadde rett til å bestemme hvilken rase var den suverene. I Tysklands tilfelle var den «nordisk-ariske» rasen. For Italias vedkommende skulle det i følge Evola «den romersk-ariske» rasen.

I *Sintesi di dottrina della razza* beskrev Evola rasisme som å utgjøre en revolusjonær idé og å være anti-universalistisk, anti-rasjonalistisk samt anti-evolusjonistisk.¹⁹³ Hver rase hadde ulik betydning. I en hest eller katt til dømes, var det selve «blodet» som var det sentrale elementet.¹⁹⁴ Det var en absurd tanke, slik Evola så det, å betrakte rasisme som en egen disiplin. For det var vesensforskjell mellom «raser av natur» og de rasene som lå på et høyere nivå; både spiritielt og hvordan de var som menneske.¹⁹⁵ I henhold til *Tradizione* kunne mennesket deles i tre hoveddeler: kroppen, sjelen og ånden.¹⁹⁶ «Ånden» hadde alltid utmerket seg som noe superindividuell og superrasjonell og var i antikken et symbol på det lunare og maskuline. Dette i motsetning til «sjelen» som var solar og feminin og mer tilhørte sfæren av det «å bli» fremfor det «å være».¹⁹⁷

¹⁹¹ Evola, *Indirizzi per un'educazione razziale*, 1979: 35

¹⁹² Oppgaveforfatters kommentar: Listen er ganske utømmende.

¹⁹³ Julius Evola, *Sintesi di dottrina della razza* 1978:41

¹⁹⁴ Julius Evola, *Sintesi* 1978: 41

¹⁹⁵ Julius Evola, *Sintesi* 1978: 44

¹⁹⁶ Julius Evola, *Sintesi* 1978: 46

¹⁹⁷ Julius Evola, *Sintesi* 1978: 46

Når det gjaldt ulikheten mellom mennesker så skyldtes dette ikke bare det fysiske, biologiske og antropologiske – den var også i høy grad psykisk og spirituell.¹⁹⁸ Det var ikke nødvendigvis slik at det var motsetninger mellom «kropp» og «ånd» idet mennesket måtte respektere og adlyde sine egne lover. Men også å være åpen for å være et instrument for de uttrykk og de handlinger som i mennesket var mer enn «natur». Den semittiske befolkning, og spesielt jødene, hadde et syn på livet som var blitt roten til all «synd» og «åndens» fiende. Den optimale rasen var den som hadde en perfekt transparens mellom ånden, sjelen og kroppen.¹⁹⁹

Ifølge Evola kunne man sammenlikne noen raser med dyr eller mennesker som hadde degradert seg til å leve et animalsk liv. Denne rasen var «den naturlige rasen» og var styrt av et «kollektivistisk» instinkt.²⁰⁰ Det var imidlertid andre raser der dette naturalistiske instinktet mer var et middel for å uttrykke et overlegent superbiologisk element. Dette var i enkeltindividet kroppens ånd, noe som eliten hadde inkarnert og klart å holde ved like.²⁰¹

Det er ikke slik at Evola sluttet å skrive med til dels svært utagerende rasistisk tilsnitt etter 2. verdenskrigs slutt. Og kanskje dette er et forskningstema som burde vies mer oppmerksomhet. Da den nye utgaven av *Gli uomini e le rovine* ble utgitt i 1972, ble det lagt til et nytt appendiks under tittelen «Vår tids myter». Her finnes det en artikkel som Evola fikk utgitt i *Il Borghese* i 1969.²⁰² I denne angriper Evola den hvite rasen som han mener har gjort *negro* til å bli et tabù. Han omtaler den sorte befolkningen i svært nedlatende og negative termer og uttalte seg også relativt tydelig om hva han mente om Apartheid i Syd-Afrika: At de ikke var snakk om egentlig segregering, men mer en «adskillelse». Det å «separere» var slik Evola så det, å «skille ad», å være «hver for seg». Dette hadde ikke noe med et undertrykkende regime å gjøre, men snarere det at man hadde «utviklet seg separat».

¹⁹⁸ Julius Evola, *Sintesi* 1978: 47

¹⁹⁹ Dette avsnittet bygger på Evola, *Il mito del sangue*, 1942: 41-48 Alt som står i sitatetegn i dette avsnittet står også slik i originalteksten.

²⁰⁰ Julius Evola, *Il mito del sangue*, 1942 : 50

²⁰¹ Julius Evola, *Il mito del sangue*, 1942: 51

²⁰² Julius Evola, "Tabù dei nostri tempi," *Il Borghese* n. 5, 20 gennaio(1969)., nå i *Gli uomini e le rovine.*: 243-245

3.8. Evolas bok «Menn blant ruinene»

Uomini e le rovine ble utgitt i 1953 og var en fortsettelse og utvidelse av det lille ekstraheftet *Orientamenti* som ble utgitt med tidsskriftet *Imperium* 1950.²⁰³ Den doktrinære boken redegjorde for hvordan en tradisjonalistisk stat kunne se ut. Det var ingen «handlingsguide», men derimot en bruksanvisning for å rettlede ungdommen på «ytre høyre» så vel som tidligere RSI-veteraner.²⁰⁴

Evola så det som sin plikt å spre sine idéer. Håpet var at ungdommen ville bli tiltrukket av hans tanker om kontrarevolusjonær handling. For som Furlong hevder, så var det viktig for en elitegruppe å tilegne seg denne formen for kunnskap.²⁰⁵ Men boken var ikke et program for å oppnå en tradisjonalistisk stat. Derimot var det en visjon om hvordan en slik stat kunne se ut.²⁰⁶ *Gli uomini* omhandler i korte trekk en stats doktrine og denne statens særegne etikk. Men den var også en kritikk av det moderne samfunn, spesielt i lys av økonomi og den sosialistisk-marxistiske og kapitalistiske dikotomi.

De som har lest *Gli uomini* vil kanskje dele mitt syn om at bokens overordnede tema er det siste kapitlet som omhandler «Et enhetlig Europa».²⁰⁷ Jeg vurderer det slik at *Gli uomini* er en beskrivelse av konsekvensene av det som Evola kalte «Den okkulte krigen».²⁰⁸ Bokens siste kapittel beskriver etter mitt syn den måten man kunne reparere og fikse dette «problemet» på sett i lys av *Tradizione*. Løsningen, slik Evola så det, var å samle de europeiske nasjonene i en organisk enhet. Dette skulle være et «europeisk imperium»²⁰⁹, der hver nasjon utgjorde en hierarkisk enhet med et «veldifferensiert hele».²¹⁰ På den måten

²⁰³ Dette skrev Evola også i forordet til 1971-utgaven av *Orientamenti*. Julius Evola, *Gli uomini* 2001: 258. På den siden er det et opptrykk av Evolas maskinskrevne notat der endringene til den nye utgaven av *Orientamenti* ble skissert. Man kan si at *Orientamenti* var en oppsummering av *Gli uomini e le rovine*, selv om den utkom tre år før.

²⁰⁴ Gianfranco De Turris, «Nota del Curatore» i *Gli uomini*: 12

²⁰⁵ Guido Stucco, "The Legacy of a European Traditionalist: Julius Evola in Perspective," *The Occidental Quarterly: A journal for Western Thought and Opinion* Vol. 2, No. 3, no. Fall 2002 (2002): 12

²⁰⁶ I den først utgaven av *Gli uomini e le rovine* brukte Evola uttrykket «*rigorosa dottrina politica*» i innledningen. I 2. utgave som utkom i 1963, hadde Evola endret dette til «*severa dottrina dello stato*». Kilde: Furlong, *Social and Political Thought of Julius Evola*.

²⁰⁷ Evola, *Gli uomini e le rovine*: 215-223

²⁰⁸ Evola betegnet stormaktens sammenstøt under 2. verdenskrig som en «okkult krig»

²⁰⁹ Evola presiserte at det aldri kunne komme på tale å kalle det verken *Europa Nazione* eller *Patria Europea*: Evola 2001: 217 Nasjon var i Evolas syn et substantiv som indikerte at man utjevnet alle individuelle forskjeller – spesielt etniske, historiske og lingvistiske forskjeller. «Fedreland» var heller ikke egnet.

²¹⁰ Evola, *Gli uomini e le rovine*. Evola, *Gli uomini e le rovine*. Evola, *Gli uomini e le rovine*. Evola, *Gli uomini e le rovine*. Evola, *Gli uomini e le rovine*. Julius Evola, *Gli uomini e le rovine*, 2001: 218.

kunne nasjonene få vidt spillerom for sine «naturlige og historiske særegenheter».²¹¹ Man skulle ikke innføre et regime i hver av de europeiske nasjoner; de skulle derimot tilpasse seg etter lokale forhold. Samtidig skulle de innordne seg etter et hierarkisk og organisk prinsipp som omhandlet både antiindividualisme og antidemokrati.²¹² Den organiske enheten skulle skapes fra bunnen, og det skulle opprettes et *centro* i hver nasjon.²¹³

Det som var problematisk var selve «kulturen». For i Evolas syn var kultur for «tredjestanden» kun vedheng.²¹⁴ For det måtte også tas hensyn til det åndelige aspektet idet dette skulle danne fellesgrunnlaget for dette «imperium». Det kunne imidlertid ikke være katolisisme idet mange europeiske nasjoner ikke bekjente seg til katolisismen. Det kunne heller ikke være kristendommen med følgende begrunnelse: «Til og med sorte amerikanere er kristne».²¹⁵

Å forene Europa åndelig forble derfor uløst for Evola.²¹⁶ Hvis man da ikke kunne opprette en «Orden» der medlemmene i de ulike nasjonene skulle gjøre sitt ytterste for å fremme en europeisk enhet. Spørsmålet var imidlertid om det var noen som kunne både påta seg oppgaven og utføre den. Evola innrømmet at det ville bli vanskelig å finne dem med det riktige aristokratiske blod. Men i første omgang skulle det dannes en gruppe som var etterkommere av de gamle europeiske familiene som fremdeles «stod oppreist».

Til tross for vanskeligheten med å finne slike menn, så fantes det noen historiske unntak. Det eksisterte imidlertid muligheten for at man kunne «vekke til live det i blodet som *ikke* hadde gått helt tapt, men som bare var latent».²¹⁷ Forutsetningen var at blodet hadde medfødte «rasistiske» egenskaper (i betydningen «elitistisk»)²¹⁸ Disse egenskapene skulle sikre både aksjon og reaksjon, inneha en særskilt *stile* og være fri for teorier og abstrakte prinsipper. Dette var verdiene som enhver mann av god herkomst hadde betraktet som selvsagte *før* konsekvensene av tredjestandens inntog begynte å gjelde. Det skulle også

²¹¹ I originalteksten står «secondo loro individualità naturale e storica». Det vies ikke hva Evola mente med «naturlig», kanskje «rase».

²¹² Julius Evola, *Gli uomini e le rovine*, 2001: 219.

²¹³ Dette er jo svært interessant og har nok gitt det den gang fremtidige Ordine Nuovo stor inspirasjon.

²¹⁴ Julius Evola, *Gli uomini e le rovine*, 2001: 220

²¹⁵ Julius Evola, *Gli uomini e le rovine*, 2001: 220

²¹⁶ Denne «løsningen» som Evola foreslo er svært kompleks og innfløkt. Ikke engang Furlong har ønsket å utdype dette i sin bok *Social and Political Thought of Julius Evola*. Imidlertid er det ikke spesielt relevant fordi Evola etter dette «innlegget» heller foreslår at det opprettes en «Orden». Se kapittel 16: 215-225 i *Gli uomini e le rovine*.

²¹⁷ Julius Evola, *Gli uomini e le rovine*, 2001: 224

²¹⁸ Julius Evola, *Gli uomini e le rovine*, 2001: 224 Står i anførselstegn også i originalteksten.

dannes en større gruppe – en *Orden* av menn – som hadde egenskapene skissert ovenfor. Dette var menn som ikke fant seg i retorikk, politikk, *partitocrazia*²¹⁹ eller intellektualitet.²²⁰ Menn som hadde løftet sin realisme opp til et nivå der de var resolute og kunne utøve *upersonlig aktivitet*.²²¹ Evola innrømmet at en leder av en slik Orden ikke fantes.²²²

Men for å få til en slik aksjon i Europa, måtte man kvitte seg med den politiske klassen. Man måtte danne en «società di uomini» som hadde hevet seg over det å kun være en «nasjon» eller en «befolkning». ²²³ Det største hindret var fanatisk nasjonalisme eller at samfunnet raste sammen. Så for å gi Europa et solid fundament, en dypere mening og et organisk tilsnitt, måtte man iverksette tiltak av mental og spirituell «avgiftning» av det «moderne samfunn». ²²⁴ På den annen side måtte man også bestemme hvilken type «metafysikk» som måtte til for å danne et europeisk prinsipp om ekte autoritet og legitimitet – det være seg nasjonalt eller overnasjonalt. Så Evola avsluttet sin *Gli uomini e le rovine* med følgende: «Dette dobbeltproblemet kan oversettes til et dobbelt imperativ. Nå gjenstår det bare å se hvilke og hvor mange menn, som til tross for dette, fremdeles står oppreist i ruinene og som forstår hva dette innebærer.»²²⁵

Da *Gli uomini e le rovine* ble utgitt på ny i 1967 skrev Evola i sitt forord at situasjonen i Italia hadde forandret seg vesentlig fra tidspunktet boken ble utgitt. For det var hans vurdering den gang at forholdene lå til rette for å danne et Destra: Ikke i den politiske betydningen av ordet, men åndelig og ideelt. Han mente derfor den gangen at det var formålstjenlig å utpeke prinsipielle retningslinjer, verdier og prinsipper for en stats doktrine. Dette var ikke idéer som skulle realiseres, men snarere for å tjene som å bane veien frem; en form for retningslinjer: Han innrømmet også at han hadde håpet at Juni

²¹⁹ *Partitocrazia* er den italienske betegnelsen på et degenerativt fenomen i en demokratisk stats politiske liv.

Partitocrazia er altså et politisk system der partienes interesser har mer gjennomslagskraft enn regjeringen og De folkevalgte.

²²⁰ Julius Evola, *Gli uomini e le rovine*, 2001Evola, *Gli uomini e le rovine*.Evola, *Gli uomini e le rovine*.Evola, *Gli uomini e le rovine*.Evola, *Gli uomini e le rovine*.Evola, *Gli uomini e le rovine*.Evola, *Gli uomini e le rovine*.: 224

²²¹ «upersonlig aktivitet» er på italiensk «attività impersonale».

²²² Julius Evola, *Gli uomini e le rovine*, 2001: 224

²²³ «società di uomini» i betydningen av det tyske «Männerbund». Står i anførselstegn også i originalteksten.

²²⁴ Denne delen av teksten har voldt meg problemer. Jeg mener den engelske oversettelsen av teksten er svært mangelfull, og den opprinnelige versjonen er også problematisk. Faktisk så er bokens siste to avsnitt i mitt syn skrevet så innfløkt, at jeg må tilstå at jeg ikke kan garantere for at denne konkrete oversettelsen er den optimale. I mitt syn er min noe bedre enn den engelske versjonen, som har tilføyet «tilleggsmeninger» samt unnlater å oversette korrekt helt enkle ting slik som «civiltà moderna» som i den engelske versjonen er blitt til «modern culture». Se Evola, *Men among the Ruins : Post-war Reflections of a Radical Traditionalist*.: 286 . Jeg viser for øvrig til hva jeg skrev innledningsvis om viktigheten av å oversette fra italiensk direkte og ikke via «mellommenn».

²²⁵ Julius Evola, *Gli uomini e le rovine*, 2001: 225. De to siste avsnitt i boken er svært vanskelig å oversette.

Valario Borgheses forord skulle ha kraft i form av symbolsk verdi. For Evola måtte tilstå at de mulighetene som han trodde var til stede i Italia på det tidspunktet, ikke fantes. For i følge Evola var Italia fremdeles både politisk og moralsk sett i «fragmenter».

3.9. Spirituell rasisme som vikarierende motiv

Evola skilte klart mellom en «fysisk» rase og en «spirituell» rase, og han mente at menneskets rase kunne deles inn i tre elementer: den fysiske og følgelig biologiske rase (1. grad), den som hadde med sjelen og karakter å gjøre (2. grad), og den som hadde med det åndelige og metafysiske (3. grad). Medlemmene av Ordine Nuovo mente selv de tilhørte den sistnevnte. Evola var etter mitt syn en begavet ordkunstner og evnet å trylle med sine formuleringer slik at han faktisk kunne tjene til livets opphold gjennom å resirkulere sine filosofier og synspunkter, slik at de kunne virke som at de var et viktig supplement til tidligere bidrag. Det er et faktum at Evola mente at en som var arier, som hadde det «riktige» biologiske blodet, kunne ha en ånd tilsvarende en jøde. Men det er også et faktum at Evola flere steder hevdet at en jøde kunne ha en arisk ånd. Men hva mente han med det? Hva la Evola i dette? Slik jeg tolker det, mente Evola ikke at «alle» raser hadde en tredeling i seg. Hvorfor skulle det være nødvendig? Hvis man ikke hadde den rette blandingen av alle de tre raselagene, så var man i grunnen ikke for noe å regne, også selv om man var arier. Men å ha «arisk» blod var imidlertid en formildende omstendighet.

Det er etter mitt syn en noe urealistisk tanke at den svært rasistiske Evola skulle tro at en slav eller en med afrikansk herkomst, skulle ha hatt denne tredelingen. For Evolas «spirituelle rasisme» var jo en måte å luke ut hele «røkla» av de som ikke nådde opp til dette svært enestående og høyverdige nivået. Hvorfor skulle han da bry seg med hva andre «laverestående» raser hadde av blod eller sjel? Jeg tror ikke at Evola mente at jøder kunne ha en «arisk ånd», dette til tross for at han skrev dette noen steder. Min begrunnelse er at en arisk ånd kun var forunt kun en svært liten gruppe elite, og ikke noe som alle kunne inneha. Så når jøder etter Evolas syn ikke var en egen rase, kunne de med jødisk herkomst heller ikke befinne seg på rasehierarkiets første trinn – «inngangsporten» til «rasisme av første grad»: Blod. For det var jo kun dem av det rette «blod», som tilhørte den «korrekte» biologisk rasen som kunne tre inn på rasehierarkiets første trinn.

For Evola hadde sterke antisemittiske holdninger og betraktet med avsky Nazi-Tysklands biologiske rasisme. Dette er noe som går igjen i svært mange av hans bøker, og også noe som Ordine Nuovo var tilnærmet «besatt» av i de første tre årene av tidsskriftet. Men kjernen er at Evola ikke var imot at Nazi-Tyskland utførte sine rasedoktriner på bakgrunn av Mendels lover *per se*. Med sin sterke og til dels gjennomtrengende antisemittiske holdning, kunne han jo ikke på noen måte ha sett på dette som negativt. Problemet var at Nazi-Tyskland betraktet jøder som en egen rase. Dette ville for Evola, slik jeg betrakter det, kunne by på et svært vanskelig forklaringsproblem når han skulle forsvare sin «spirituelle» rasisme. I Evolas rasehierarki var det kun ariere som hadde adgang. Men ifølge Evola kunne man være arier av både blod og sjel, men likevel være en simpel fant fordi man ikke innehadde et snev av «spirituell rasisme».

I flere av Evolas verker, også de ikke-uttalte rasistiske, beskrev han relativt selvforklarende at i Den moderne verden kunne en arier ha en jødisk sjel. Så ved å ekskludere jødene som en rase, ekskluderte han dem som mulige kandidater for innehavere av «spirituelt tilsnitt» eller en «arisk ånd». Selvsagt ligger også en stor del av forklaringen i at det å inneha det «riktige» blodet, ikke var noe man kunne gjøre noe for å få selv, i og med at det var medfødt. Det å ha en «spirituell ånd» fordret jo en askese, at man hadde blitt innviet i en høyere liggende sfære og derfor noe som kun de få utvalgte kunne oppnå. Men likevel mener jeg at det er en viss kompleksitet rundt Evolas rasisme som både var selvmotsigende men som også var lite konsekvent.

Det er mulig å problematisere Evolas rasisme med at han med sin inndeling kunne karakterisere sin «rasisme av 1. grad» (les: blod) som noe plebeiisk, simpelt og biologisk. Men det var ikke for å diskriminere jøder at han gjorde det. For jøder var jo ifølge Evola ikke en egen rase.²²⁷ Men denne blodrasismen hans var med på å sette en form for minimumsstandard i hans selvkomponerte rasehierarki. For ved å ha denne hierarkiske inndelingen kunne hans teori luke ut flest mulige og samtidig sørge for at de som hadde de rette egenskapene – det ariske blodet, den karakterfaste sjelen og den spirituelle ånden – kunne innlemmes på tredje og øverste trinn. Altså dér det kun var de få utvalgte i en meget eksklusiv gruppe.

²²⁷ Dette blir en form for «Catch 22».

I mine ører kan begrepet «spirituell rasisme» ha et tilsnitt av positiv konnotasjon. Dette er svært problematisk fordi det ikke alltid i forskningslitteraturen gjøres rede for hva dette begrepet faktisk innebar. Evola var en oppegående og svært kunnskapsrik person med et ekstraordinært skrivetalent – uttrykket «spirituell rasisme» har nok ikke vært tilfeldig valgt. Det er et faktum at Evolas «spirituelle rasisme» ikke var en aktverdig, raffinert og elegant form for rasisme. Den var selvmotsigende, krass og svært grov.

Det som etter mitt syn er det mest alarmerende med Evolas tredelte rasisme og hans klassifisering av jøder som en «ikke-rase», er hvordan han stilltiende kunne forsvare Tysklands biologiske rasisme. For det er et faktum at Evola aldri uttalte seg negativt mot de tyske raselovene. Og satt på spissen, hvorfor skulle han det? Han var jo imot biologisk rasisme som «konsept». I *Cammino del cinabro* uttalte han:

«Det er nesten unødvendig å nevne det at verken jeg eller mine venner i Tyskland hadde kjennskap til nazi-eksessene mot jødene, og om vi hadde visst det, hadde vi ikke på noen måte kunnet godkjent dem».^{228..}

²²⁸ Evola, *Il cammino del cinabro*.: 283/488

DEL 2

Kapittel 4 ORDINE NUOVO

4.1. Formålet med å danne Centro Studi Ordine Nuovo

Formålet med ON var å danne en «spirituell elite». I følge Graziani var det nesten ingen i Vesten som hadde klart å danne en slik verdig gruppe eller orden.²³¹ Den europeiske fascistiske bevegelsen hadde med sin «heltemodige antikke ariske ånd» bevist at man ikke kunne drepe selv de mest skrupelløse ideer. Senteret skulle være et samlingspunkt for de medlemmene som *fremdeles sto igjen oppreist i ruinene*. For ON var det et håp om å danne et nytt menneske som etter en modningsperiode ville utgjøre en del en spirituell elite. Senteret søkte etter «åndelig kvalifiserte» menn som var klare til revolusjonær handling. Menn som var MSIs rake motsetning idet dets partimedlemmer og andre politiske eksponenter var representanter for «Den nasjonale revolusjon». MSI var slik Graziani så det, full av høylytt og «demografisk tullprat». Medlemmene av senteret skulle stå imot såkalt laverestående politisk aktivisme fordi slik politikk var farlig. Det var derfor nødvendig å hente inn «åndelige kvalifiserte» med en særegen *stile*.²³²

Ordine Nuovo ville danne en «Orden», ikke et parti.²³³ Målet var å opprette et senter med «Menn»²³⁴ som gjennom indre spirituelle kvalifikasjoner ønsket å dedikere seg til denne «Ordenen». Senteret skulle innlemme medlemmer som var tiltrukket av ONs idéer, visjoner samt deres «store gudommelige kampmotiver». En kamp som skulle være et helhetlig og ortodokst forsvar for det som var igjen av *Tradizione*.²³⁵ For Graziani var det også viktig at senteret skulle vise sin opposisjon mot MSIs vei mot demokratiet. «Det absurde er at de som mest åpenlyst og demagogisk babler mot den demokratiske verdenen[...] blir enda mer gjennomsyret av den».²³⁶

²³¹ Clemente Graziani, "La nostra vera battaglia," *Ordine Nuovo* I/3, april 1955:6

²³² I overført betydning er dette arisk. Se også ordlistenoppavens innledning.

²³³ Stefano Mangiante, "Per un ordine ariano," *ibid.*, I/3, giugno 1955: 198-19 Også Evola skjelnert også mellom «parti» og «bevegelse». «Ordine» er kapitalisert og satt i anførselstegn i artikkelteksten.

²³⁴ I orginalteksten står det "Uomini" i anførselstegn og stor forbokstav. En tilsvarende oversettelse til norsk kunne være «MENNESKER». «Uomini» kan på italiensk bety både «menn» og «mennesker».

²³⁵ Stefano Mangiante, "Per un ordine ariano", *Ordine Nuovo*, I/3, giugno 1955: 18-19

²³⁶ Mangiante, "Per un ordine ariano", 1955: 18-19

4.2. Weltanschauung - hvordan se verden an?²³⁷

Ordine Nuovo skilte klart mellom det å inneha en ideologi og det å inneha en *Weltanschauung*. Det var tilsynelatende Silvio Adorni som fikk 'oppdraget' med å beskrive forskjellen.²³⁸ For ON var en *Weltanschauung* den måten man oppfattet «verden» på. Men begrepet hadde også en videre og dypere betydning idet en *Weltanschauung* utmerket seg ved sin «organiske integritet» og stabilitet. Når man skuet verden an på denne måten, så var man også opptatt av verdienes hierarki. For det var kun gjennom å transcendere disse verdiene, at man kunne avbilde den hele og komplette virkeligheten. En *Weltanschauung* krevde en «aristokratisk» innstilling til verden. For dette var, ifølge Adorni, en form for integritet som skulle til for å kunne forme sin personlighet.²³⁹

ONs *Weltanschauung* var et livs- og verdenssyn formet etter hierarkiske prinsipper, som hadde autoritet og som ga en sterk retningsgivende følelse. Dens historie var sammenvevd med *Tradizione*, og friheten som lå i den, var av høyereliggende betydning. Derfor var de valgene man foretok langt fra mer enn tilfeldige valg. En ideologi derimot, var en kunstig, undertrykkende og ustabil intellektuell konstruksjon ødelagt av «historisk betingede» indre motsetninger. Ideologien manglet struktur og kontemplative verdier og fant selvbekreftelse i ubetingede og universelle sannheter – slik som demokrati og marxisme.

4.3. Ordine Nuovo – En Orden for den ariske spirituelle kriger²⁴⁰

I henhold til Mangiante var det et anerkjent faktum at Ordine Nuovo ikke kunne knytte bånd med menn som ikke hadde det samme «livssynet» som dem selv. De var «ariske spirituelle krigere» og både glade og stolte av det å utgjøre én av de få. De ønsket å være alene om oppgaven.²⁴¹

For ON var det å være en «troende» ikke en stilltiende passiv egenskap. Tvert imot – man hadde foretatt et selektivt og bevisst indre valg som hadde blitt legemliggjort ved både fysiske og ideologiske handlinger. Det var kun utvalgte menn som hadde tilstrekkelig verdighet til å kunne tre inn i Ordenen, men målet var ikke å få flest mulig medlemmer.

²³⁷ Silvio Adorni, "La filosofia dei valori," *Ordine Nuovo*, I/2, maggio(1955):18-19

²³⁸ Adorni var det ON-medlemmet som skrev mest om litt dypere og filosofiske emner.

²³⁹ Silvio Adorni, "La filosofia dei valori"1955:18-19

²⁴⁰ Stefano Mangiante, "Per un ordine ariano," *Ordine Nuovo* I/3, giugno (1955): 18-19

²⁴¹ Silvio Adorni, "La filosofia dei valori"1955 Hele denne teksten om «Den spirituelle kriger» har jeg hentet fra Mangiantes artikkel «Per un ordine ariano». Stefano Mangiante, "Per un ordine ariano", 1955: 18-19

Slik Mangiante så det, var det en kamp som skulle utkjempes, og den kom aldri til å bli steril og formålsløs. Det klare målet for ON var at medlemmene var tiltrukket av selve «Idéen». Derfor måtte man ha en visjon om, og kjennskap til, ONs kampmotiver. For mennene i ON skulle forsvare Ordenens tro. De skulle gjennom spirituelle veier bevege seg i retning av en mer overordnet enhet – en enhet som også skulle transcendere tilhengers skjebne. Denne formen for åndelig tilnærming var en måte å sette på prøve både menneskets åndelige og fysiske energi.

Tilhengerne kunne sidestilles og sammenliknes med en “militant” eller “kriger”, for kravet var at man foretok en “aktiv avståelse”.²⁴² Dette var ikke en type handling som var ydmykende eller som foregikk gjennom “passiv askese”. For slike handlinger var knyttet til “Det moderne mennesket” – enten gjennom ansvarsfraskrivelse eller gjennom deres søken etter et “spirituelt alibi”. Det Mangiante mente med “aktiv avståelse” var at man hadde utført sin heltedige askese. I tillegg måtte man “befri og renske” seg fra alt som kunne ha noe dypereliggende – «tellurisk» – i seg.²⁴³ Ifølge Mangiante var det slik at for å kunne bli del av ON måtte man være en «legionær». Man måtte være sterk nok til å kutte tvert over ethvert materielt eller spirituelt bånd til Den moderne og borgerlige verden. Til en verden som ikke var ens egen. Denne handlingen ville, slik Mangiante så det, medføre kriser, nedturer og svik. Men når alt var over, ville «den ekte mannen slik han var», komme til sin rett.

Mangiante var innforstått med at mange ikke kunne være med i ON siden de hadde «borgerlige kompleks». Mange ville heller ikke kunne fullføre oppgaven fordi man måtte ta totalt avstand fra det som «motstanderen» sto for.²⁴⁴ Så selv om mange dører kom til å lukke seg, var det ifølge Mangiante, én dør som ville åpne seg: «Den solare ånd». For å komme inn i denne «orden» måtte man gi helt slipp på det man hadde av romantisk eller sentimental karakter. Man måtte innstille seg på å innta mer strenge og klassiske følelser. Og den som hadde valgt denne veien ville få alle mot seg; foreldre, venner og lærde. Dette kunne føre til et «tomt» indre og følelsen av å være helt alene. Men den som åndelig sett er alene, kom også til å vinne alene i «dette svimlende tomrommets kval».

²⁴² Denne «aktive avståelse» var «heltedig askese».

²⁴³ «Tellurico» kommer fra Tellus» som betyr å høre til, eller stamme fra, Jorden.

²⁴³ «feminint animistisk». Animistisk betyr at man tror at naturlige objekter, naturfenomener og at universet har sjeler. Det kan sidestilles med «åndetro og sjeletro».

²⁴⁴ «Motstander» her betyr det «vanlige moderne menneske».

Det var altså nødvendig at ON-medlemmet hadde kvittet seg med sitt borgerlige og hedonistiske «jeg». Og medlemmet måtte også kvitte seg med følelser av skyld, frykt, avsky, synd og desillusjon. Vedkommende måtte «brenne» i såkalt egosentrisk individualisme. Denne individualismen var troens stolthet. Den gjorde at ens personlige vilje var livets kjerne. Og den som hadde kontroll over sine feminine følelser ville bli en *Guerriero*, en *Vir* og en *Uomo-Spirito*.²⁴⁵ For en *guerriero* var den som hadde lagt fra seg egenviljen og som følte transcendental harmoni. En *guerriero* hadde overvunnet det han hadde inni seg, fordi han ønsket seg ikke noe. Han skilte ikke lenger mellom liv og død idet de nå var ett. Han visste at selve kampen var hans plikt, kall og misjon og hadde derfor blitt ett med denne. Den som visste å kjempe i Tempelridderens, Kshatriyans og Middelalderens rytters ånd vil til slutt bli legionær. For det var etter Mangiantes syn ikke en umulig oppgave å forme liknende menn idet «blodet fremdeles var ferskt hos SS, hos Kamikazene, De sorte legionærer og Jerngarden». Disse som gjennom sin strenge indre disiplin hadde mistet sine liv i deres streben etter å gi verden «en ny orden».

²⁴⁵ «Vir» betyr «Mann» på latin.

Kapittel 5: DEN MODERNE VERDEN

5.1. Det moderne samfunn²⁴⁶

Det moderne samfunnet var ut ifra et tradisjonalistisk ståsted i en dyp krise. Det var i sitt siste stadium av «età oscura»²⁴⁷ Kjentetegnet for den epoken var, slik Graziani så det. «en materialiseringsprosess» som bare kunne bety én ting: at det moderne menneske ville gå i oppløsning. Bortsett fra noen svært få unntak, hadde det hittil i Vesten ikke vært en gruppe eller «Orden». På den annen side var «Den europeiske fascistiske bevegelsen» en «åndelig og politisk bevegelse» basert på den «heltemodige, antikke ariske ånd og satt sine spor i dette århundre.²⁴⁸ Denne bevegelsen var ifølge Graziani *ario* i «dets heltemodige syn på livet, i imperiets kall, i virile, aristokratiske og krigerske verdier, i æresbegrepet, i sin universalitet og hadde på objektivt grunnlag utvalgt et 'nytt menneske'». ²⁴⁹Så allerede i først nummer av *Ordine Nuovo* stadfestes betydningen og viktigheten av «det ariske». ²⁵⁰

For Acquaviva²⁵¹ var det nedslående at man var i ferd med å spille bort menneskehetens skjebne og verdier for flere kommende århundrer. ²⁵² På den ene side hadde «folket fra steppene og barbariet» kommet for å utjevne og nivellere hele sivilisasjonens spor. På den annen side hadde Wall Streets «gull» holdt folket på tå hev gjennom å forsvare «vestlige verdier»; verdier som var både anti-europeiske og anti-tradisjonalistiske. Og dette var et stort problem fordi slike interesser var en måte å late som om man kunne gjenopplive demokratiets «kadaver» på. ²⁵³

I Acquavivas syn hadde den såkalte monstruøse og politiske degenereringen begynt med utbruddet av Den franske revolusjon. Det kunne sammenliknes med en kamp mellom *Tradizione* og undertrykkelse. Samfunnet var blitt sekularisert og rasjonalisert idet man var mer opptatt av kultur. Når man omtalte det som var åndelig, var det mere i lys av et mentalt konsept, fremfor noe som faktisk var reelt. Prinsippet om autoritet var for

²⁴⁶ Graziani, Clemente. "La nostra vera battaglia." *Ordine Nuovo*, I/1, aprile (1955): 6

²⁴⁷ «età oscura» betyr «den mørke alder», altså det siste stadium i «sivilisasjonssyklusen».

²⁴⁸ Her står det «ariano» i originalteksten – jeg har oversatt det til «arisk»

²⁴⁹ Clemente Graziani, "La nostra vera battaglia." *Ordine Nuovo* I/1, aprile(1955): 12

²⁵⁰ Clemente Graziani, "La nostra vera battaglia.", 1955: 12

²⁵¹ Bruno Acquaviva var Clemente Grazianis pseudonym. De er altså én og samme person.

²⁵² Bruno Acquaviva, "Il "mito" ariano e l'Europa," *Ordine Nuovo* I/2, maggio (1955): 5-6

²⁵³ Bruno Acquaviva, "Il 'mito' ariano e l'Europa", 1955: 5-6

menneskemassene tilnærmet ukjent. Hvis noen mot formodning hadde en viss kjennskap til dette prinsippet, så assosierte de det først og fremst med tyranni og undertrykkelse.²⁵⁴

Faren for sosial justis²⁵⁵

«Pseudo-identiteten» til demokrati og kommunisme var at likeverd var en rettighet. Dette var hentet fra de rasjonalistiske idéer fra Opplysningstiden som gjennom individualistisk liberalisme hadde inspirert det moderne demokrati og marxisme. Samfunnet slik som Adorni betraktet det, var nå i undertrykkelsens siste fase. Et samfunn som i tidligere tider var grunnlagt på legitim og hierarkisk ære. Et samfunn der autoritet hadde blitt utøvd av de særskilt overlegne med et heltmodig og aristokratisk syn på tilværelsen og livet. Massenenes vilje, penger og tallenes kraft hadde ødelagt alle de verdiene som det hierarkiske samfunnet var bygget på.²⁵⁶ I et moderne samfunn med demokratisk liberalisme og ikke-diskriminerende likeverd, ville man få «sosial justis» hvis dette ble satt inn i en marxistisk kontekst.²⁵⁷ For da ville de som ikke var like, og heller ikke ville være det, bli ansett som fiender. En slik motstander ville derfor ty til en «klassekamp» om økonomisk likeverd. Satt litt på spissen, ville det for liberalismens del bety at juridisk individualisme kunne føre til økonomisk individualisme. Noe som vil resultere i alvorlig ulikhet. For det at man hadde akkumulert rikdom basert på en kamp der egoisme og mangel på skrupler rådde, ville føre til lavere moral. Så i den kollektive kommunisme hadde man oppnådd en undertrykkelsesprosess hvis opphav besto av abstrakte idealer om likeverd og frihet, altså det som liberalistene hadde teoretisert om.

Den moderne verden²⁵⁸

Slik Fergola så det, hadde den moderne verden brutt sammen og «maskinen» var i ferd med å kvele de indre spirituelle verdiene. Men man skulle ikke fremmedgjøre seg fra virkeligheten med en «askets forakt», for det ville være synonymt med å gi opp. Man skulle derimot være et «vigørøst aktivt individ» som var i stand til å bekjempe og destruere den moderne verden slik at man på dens ruiner kunne skape en *Nuovo Ordine*.

²⁵⁴ Bruno Acquaviva, "Il mito' ariano e l'Europa", 1955: 5-6

²⁵⁵ Silvio Adorni, "Democrazia: battistrada del marxismo," *Ordine Nuovo*, I/3, giugno (1955): 14

²⁵⁶ «tallenes kraft» er i overført betydning «kritikk av demokratiet»

²⁵⁷ Silvio Adorni, "Democrazia: battistrada del marxismo", *Ordine Nuovo*, I/3, giugno (1955): 14

²⁵⁸ Gabriele Fergola, "Il problema sociale," *Ordine Nuovo* no. II/5, maggio (1956): 114

For ON hadde den moderne verden mange mennesketyper med svært ulike karakteristikk. Felles for dem var at de var nedlatende og negative. Det strakte seg fra såkalte sofagriser og plebeiiske agitatorer som var mer opptatt av kvantitet fremfor kvalitet, til det som Mangiante karakteriserte som «homunculus»: Det lille menneske. Et slikt menneske var en svært påtrengende figur, enten han var borgerlig eller proletar. Men samfunnet generelt var også en «naturlig base» for muskuløse narsissister, ryggradsløse intellektuelle, bestialske og abnorme mannlige divaer, homoseksuelle kunstnere og oppviglere.²⁵⁹

Problemet med dagens samfunn i henhold til Mangiante var at man ikke lenger var opptatt av kvalitet og av idealer.²⁶⁰ I stedet var mennesket beskjeftiget med kvantitet og med å oppfylle sine drømmer og tilfredsstille sine interesser og mål. Og det å snakke om det som var overnaturlig; å komme inn på noe som tilhørte det mytologiske planet, eller i hvertfall på områder som datidens menneske var fremmed for, var nesten å bli likestilt som en galning.

Det moderne samfunnets kvinnefrigjøring og mangel på «vir»²⁶¹

Det var ikke kun Ordine Nuovo som opponerte mot demokratiet i Den moderne verden. For etter Vassallos mening var Ibsens *En folkefiende* en konfrontasjon mot demokratiske idéer. Dette ble illustrert gjennom rebellen dr. Stockmann som gjorde opprør ved å fremstille sannheten som om den var et «brennemerke». Høydepunktet var da dr. Stockmann sto «vidunderlig alene» mens han utfordret en hel befolkning. Det faktum at han ble utstøtt og forlatt samt at teaterstykket hadde en ikke-lykkelig slutt, skyldtes at Ibsen hadde hatt en forutelse om at en tragedie sto for døren. For nå var de siste aristokratiske rester i ferd med å forsvinne, noe Vassallo mente var overgangen til Kali-Yuga.²⁶² Imidlertid var dr. Stockmann en mann av aristokratisk karakter fordi «Den mektigste mannen i verden er han som tør å forbli alene».

Men den typen av mann som ble fremstilt i Ibsens *Et dukkehjem*, var av en annen karakter. For teaterstykket, slik Vassallo så det, handlet om en kvinnes frigjøring hvis plikter etter hvert ble til rettigheter, og som til slutt hadde endt opp med å skape en mann med tvil. For Helmer hadde blitt til en marionettdukke; et symbol på mannens åndelige tilbakegang.

²⁵⁹ Stefano Mangiante, "Per un ordine ariano", 1955: 18

²⁶⁰ Stefano Mangiante, "Per un ordine ariano," *Ordine Nuovo* I/3, giugno (1955).

²⁶¹ «Vir» er den latinske termen for Mann. Avsnittet er basert på Piero Vassallo, "Ibsen: grande ribelle alla democrazia," *Ordine Nuovo* II/3(1956). 6-8

²⁶² Kali-Yuga også kjent som «età oscura» (Mørkealderen)

Vassallo vurderte det dit hen at Nora hadde to alternativer: Enten kunne hun forvandle seg til en menneskelig karikatur med ansvars- og frihetsfølelse eller så kunne hun holde ut sammen med en mann fratatt sin autoritet – altså en «blek larve» sett i forhold til en ekte mann, en «vir». Men det fantes også et alternativ til, som kunne eksemplifiseres gjennom å ta for seg den makten Hedda Gabler hadde over mannen. Den karakteriserte Vassallo som en slags «hysterisk moderne amasonisme». For det var slik at flere tiår tidligere var denne «Hedda» kanskje noe man kunne observere i en sofistisert lesesalong. I dag (datiden) var det blitt en dagligdags ting at kvinner mente å kunne styre sin manns skjebne.

Kultur og modernismen²⁶³

ON var overbevist om at *civiltà* var likelydende med en rases fremste verdier.²⁶⁴ Men nå som verden var blitt moderne, hadde den forvandlet seg til en veritabel spirituell ørken. Dagliglivet var preget av rasjonalitet og vitenskap og manglet åndelighet. Det moderne menneske var sykkelig opptatt av å tilfredsstille sine instinkter. Selv om mennesket følte det var fritt, klarte det ikke å heve seg til et høyereliggende livsideal; derfor var de spirituelt fanget.

For den som forfektet *Tradizione* hadde et annet syn på «kultur» enn det moderne menneske.²⁶⁵ For en mann av *Tradizione* var kulturen et instrument i den tradisjonalistiske betydningen av ordet. Det vil si at den var en del av et individs indre og utgjorde en «indre stil». Denne «indre stilen» hadde universelle og evige verdier; et slags innvendig «spirituelt substrat» som hadde blitt nedarvet gjennom tidligere sivilisasjoner. Det var denne kulturen, mente Romani, som var årsaken til at ON befant seg på et høyereliggende indre plan. Dette var et tegn på at de ikke var en del av «massen». Dette var noe som sikret spirituell overlegenhet.

Mens det moderne menneske ikke hadde dypere forståelse for kultur, bortsett fra utdanning, så lå kultur på det høyeste spirituelle nivået i *Tradizione*. Den var skapt av magiske ånder som hadde hatt tilholdssted i forgangne eliter med storslått skaperkraft. Denne kraften hadde innordnet seg Den høyeste ordens prinsipper, altså de evige og transcendentale verdiene.

²⁶³ Marcello Romani, "Cultura e modernismo", *Ordine Nuovo*, II/4, aprile (1956):3 To av ONs grunnleggere var brødre og het «Romani» til etternavn. Imidlertid er ikke Marcello én av disse. Imidlertid kan man dedusere fra tekstens innhold at han var ON-medlem.

²⁶⁴ Marcello Romani, "Il problema sociale", 1956: 83

²⁶⁵ I originalteksten er begrepene også oppført i klammer.

Graziani på sin side, mente at den moderne verden manglet forståelse for kulturens egentlige oppdrag fordi den manglet opphøyde idealer og dypereliggende åndelighet.²⁶⁶

For Graziani var *Tradiziones* idéer og prinsipper selve grunnlaget for kultur og for enhver tenkelig form for sivilisasjon. Det moderne menneske manglet troen på det som var «luminøst» og på det som var storslagent og oppriktig. For dette kunne ha skapt en ny historisk syklus og dermed også en ny sivilisasjon.²⁶⁷

Pedagogikk som vitenskapelig og materialistisk²⁶⁸

Det problematiske med en liberal-marxistisk og demokratisk kultur, var at den undertrykte verdier og gjorde dem meningsløse. For det var kun gjennom å anerkjenne det «hierarkiske universets» uforanderlige verdier at man kunne inneha en *Weltanschauung*.. Både «demokratiets helgen» Dewey og «den pseudo-filosofiske jøden fra Trier» Karl Marx hadde akseptert evolusjonens teorier, som avviste transcendens og som gikk ut på at ånden og kroppen stammet fra laverestående former.²⁶⁹ Filosofiens sentrale problem slik Gratico så det, var ikke kunnskap om det reelle eller søken etter absolutte prinsipper. Det var mer en omforming og kontroll av disse, slik at de kunne tjene som «instrumenter» for praktiske interesser. Det vesentlige var ikke blitt ivaretatt; nemlig det å skape en menneskelig spiritualitet som var gjennomtrengt med «lover, etikk, filosofi og kunst». Det som både demokrati og marxisme hadde til felles, var at individet og individets tanker var et produkt av samfunnet.

Etter Graticos syn, kunne man i Dewey og Marx spore uheldige og naive forsøk på å unngå å forholde seg til naturlig determinisme. Begge mente at *il pensiero* hadde en uendelig kapasitet og at intet var umulig. I neste omgang kunne de være i stand til å påvirke det reelle i slik grad at de også ville være i stand til å forandre det. Og ifølge Gratico hadde denne «aktivismen» gitt begge deres respektive land et «skolastisk problem».²⁷⁰ For den fundamentale feilen var at den såkalte moderne pedagogikken var vitenskapelig og materialistisk. Den ble forsvart og støttet opp om, for å sikre at det humane mennesket

²⁶⁶ Clemente Graziani, "La nostra vera battaglia," *Ordine Nuovo*, I/1, aprile(1955): 6

²⁶⁷ Marcello Romani, "Cultura e modernismo," *Ordine Nuovo*, no. II/4, aprile (1956): 3-4

²⁶⁸ Silvio Gratico, "La pedagogia nel bolscevismo," *Ordine Nuovo*, I/7, novembre (1955): 139

²⁶⁹ John Dewey (1859–1952) var amerikansk filosof, pedagog og psykolog og hadde stor betydning for amerikanske skolevesen og oppdragelsesidealer. Kilde: Store norske leksikon https://snl.no/John_Dewey [Sist avlest 5. mai 2019]

²⁷⁰ Silvio Gratico, "La pedagogia nel bolscevismo," *Ordine Nuovo*, I/7, november (1955): 139

skulle sikres fri utdanning. Men på det kulturelle og spirituelle området lå denne liberale pedagogikken på bunnivå. I tillegg var den preget av antagonisme overfor den verdien som var «superindividuell».²⁷¹

Datidens klassekamp

Datidens klassekamp og økonomisk determinisme hadde ført til undertrykkelse.²⁷² I Romanis syn hadde partisekretariatenes politikk forårsaket fatal anarkisme, som nå var blitt erstattet av en statsregjering. Det at alle individer var like, tilintetgjorde enhver differensiering mellom dem. Dette var også konsekvensen av den moderne undertrykkelsen som demokratiet hadde vedlikeholdt. For nå hadde individene blitt slaver overfor sine egne basale instinkter. Den moderne verden hadde skapt en illusjon om at menneskene var frigjort fra «myten» om Ordine og Autorità. Den moderne verden hadde i stedet erstattet dette synet med en «fetisjliknende myte» som prediket uhemmet velvære.²⁷³

Evolusjonisme²⁷⁴

Evolusjonsteorien var ifølge Sermonti, modernismens grunnleggende vitenskapelig-filosofiske grunnpilar.²⁷⁵ For Ordine Nuovo var det utenkelig at evolusjon kunne eksistere ettersom evolusjon var basert på begrepet fremskritt. Og hvordan kunne man beskrive et degenerert menneske som hadde utviklet seg katastrofalt, som fremskritt? Evolusjonisme for Sermonti inneholdt to sentrale biologiske faktorer: Selve kampen og naturlig utvelgelse. Det moderne samfunn var kun opptatt av fred, sikkerhet og velvære. Det moderne gjennomsnittsmenneske hadde utviklet seg til et *non plus ultra* som i den grad var gemen, nevrotisk, overfladisk og utilfreds.²⁷⁶ Et menneske som i fremtiden kom til å leve i en evig «kokong» der det var maskinene som utførte arbeidet. Dette var overhodet ikke noen positiv utvikling og heller ikke fremskritt. For teknisk fremgang påvirket samfunnsmiljøet. For de «artene» som ikke var skapt fra en naturlig seleksjon, slik som ON, var dødsdømt. De hadde nemlig ingen muligheter for å tilpasse seg. Det var grunnen til at ON var imot tanken om at menneskeheten skulle «videreutvikle» seg.

²⁷¹ Silvio Gratico, "La pedagogia nel bolscevismo", 1955: 142 «superindividuell» i betydning «suveren individuell» som følgelig kun en elite kunne innha.

²⁷² Romani, Riccardo "La genesi dell'autorità." *Ordine Nuovo*, I/4-5, luglio-agosto (1955): 108

²⁷³ Romani, Riccardo "La genesi dell'autorità." *Ordine Nuovo*, I/4-5, luglio-agosto (1955): 109

²⁷⁴ Rutilio Sermonti, "Parole contro luce," *Ordine Nuovo* X/1-2, gennaio-febbraio (1964): 35

²⁷⁵ «modernisme» i denne konteksten med referanser til både marxisme og kapitalisme (forfatters anmerkning)

²⁷⁶ Rutilio Sermonti, "Parole contro luce": 36

Demokrati – marxismens forløper²⁷⁷

Det at likeverd i demokrati og kommunisme ble ansett som en rettighet, var ifølge Adorni en form for «pseudoidentitet» hentet fra Opplysningstidens rasjonalistiske idéer. Denne typen av idéer hadde gjennom individualistisk liberalisme inspirert moderne demokrati og marxisme. Ifølge Adorni var samfunnet i «undertrykkelsens» siste fase. I tidligere tider var samfunnet grunnlagt på legitim og hierarkisk ære. Autoritet ble utøvd av ledere som hadde et heltemodig og aristokratisk syn på livet. Nå hadde tallenes kraft og massenes penger ødelagt alle verdiene som det hierarkiske samfunnet var bygget på. Det moderne demokratisk-liberalistiske samfunn var basert på ikke-diskriminerende likeverd, som innplassert i en marxistisk kontekst, kunne føre til «sosial justis».²⁷⁸ For de individene som ikke var 'like', og som heller ikke ønsket å være det, ville bli betraktet som fiender. En slik motstander ville derfor ty til klassekamp om økonomisk likeverd. For liberalismens del ville juridisk individualisme føre til økonomisk individualisme og følgelig medføre stor grad av ulikhet. I Adornis syn ville en akkumulert rikdom skapt fra egoisme og mangel på skrupler, føre til lavere moral. Opphavet til den kollektive kommunisme var, fra Adornis ståsted, undertrykkelse bygget på abstrakte idealer om likeverd og frihet – altså helt i tråd med liberalistenes teorier.

Filosofisk krise

Men etter ONs syn var det ikke kun pedagogikken som hadde gått tapt for moderniteten.²⁷⁹ Samfunnet, slik Adorni så det, var også i en total krise og menneskehetens eksistens i fare. Årsaken var de to uforenlige forskjeller mellom to helt ulike behov. Det ene: Behovet for en absolutt og uforanderlig sannhet som ivaretok sinnet slik at det kunne tjene som en sikker veiviser. Det andre: Behovet for fremgang og en konstant higen etter menneskelig kunnskap som stadig økte i omfang. Etter Adornis mening hadde dette nå kulminert i en filosofisk krise. Filosofiske strømninger hadde destruert den tradisjonalistiske verdens idéer, vaner og følelser. I stedet hadde de blitt erstattet av demokrati og marxisme, noe som ifølge Adorni var «flyktige, ensprete og uorganiske doktriner». Det samfunnet som i sin

²⁷⁷ Adorni, "Democrazia: battistrada del marxismo.": 14

²⁷⁸ Silvio Adorni, «Democrazia: battistrada del marxismo»: 13

²⁷⁹ Silvio Adorni, «Democrazia: battistrada del marxismo»: 13-14 og 16

tid var bygget på hierarki og autoritet til den suverene leder, var nå undertrykket og var følgelig et resultat av Opplysningstiden.²⁸⁰

Samfunnet og samfunnsspørsmål²⁸¹

Fergola mente at Staten skulle være en form for politisk anvendelse av en *Weltanschauung* der tradisjonens spirituelle verdier og heltet ble opphøyet. Derfor skulle man forkaste det som utelukkende baserte seg på materialisme og likeverd, fordi politikk, estetikk, moral og økonomi eksisterte ikke *per se*. Det eksisterte heller ikke et økonomisk eller politisk menneske – kun menn som var i stand til å syntetisere disse motsetningene.

Det moderne samfunn hadde tillagt samfunnsvitenskap stor vekt. Det at man var opptatt av å løse et samfunnsproblem, skyldtes påvirkningen av marxistisk og positivistisk mentalitet. Den politiske dagsorden var befengt med «demagogisk venstrehet».²⁸² Dette var et problem, fordi når alt var blitt «kokt ned» til sosiologiske doktriner, så ville man ikke forstå ONs dypereliggende tro. For ONs «idé» innebar en måte å være på – den hadde et iboende uttrykk for menneskeliv og bestod av «kunsten å kunne kontemplere; av krigens poesi».²⁸³

Betydningen av autoritet

For Romani var Fascismen en statsdannelse som hadde overmenneskelig karakter og som var «mirakuløs».²⁸⁴ Det kan kanskje sies å være en sterk nostalgi når Romani siterte Mussolini.²⁸⁵

«Der de sterkeste og mest urokkelige har banet vei gjennom å temme viljen og motsetningsfylte instinkter til en håndfull menn, og som inntil da, dedikerte seg til å kjempe en bestialsk kamp seg imellom – det var da disse ble én, at Staten ble født.»²⁸⁶

²⁸⁰ Silvio Adorni, «Democrazia: battistrada del marxismo»: 13

²⁸¹ Fergola, "Il problema sociale.": 10-11

²⁸² Fergola, "Il problema sociale": 10

²⁸³ Fergola, "Il problema sociale": 11

²⁸⁴ Riccardi Romani, «La genesi dell'autorità», *Ordine Nuovo*, I/1, aprile (1955): 108

²⁸⁵ Jeg har forsøkt å finne referanse til sitatet, men uten resultat.

²⁸⁶ Av og til kan oversettelser av denne art by på problemer. Jeg har skrevet «én» i stedet for «tribù». «Tribù» stammer fra «tribus» på latin og kan bety «valgkrets» i Det antikke Roma. Men i Antikken ble hver populasjon inndelt i etniske fraksjoner, så det kan også bety en «etnisk gruppe» der medlemmene snakker det samme språk eller tilhører en sosial enhet. Et tredje alternativ er en samlet enhet som en kampgruppe, bataljon, legion eller liknende. Imidlertid valgte jeg å oversette det til «disse» for å få flyt i setningen og samtidig bevare meningen. Definisjonen på «tribù» er hentet fra http://www.treccani.it/vocabolario/tribu_%28Sinonimi-e-Contrari%29/ [Sist avlest 5. mai 2019]

For det å gi makten til et mindretall; til en elite som hadde vilje til makt og som var overlegne og hadde noe «overmenneskelig» i seg, var et tegn på viljens overlegenhet. For Romani var dette menn som hadde utvist oppofrelse, hadde heltemot og var i besittelse av noen «titaniske krefter» slik at både menn og massene hadde latt seg lede. For Romani var dette ensbetydende med *Tradizione*. For i denne ulikheten mellom menn; var det noen få som hadde vilje og styrke og en særskilt evne til å kommandere én eller få. Det var *her* Statens autoritet befant seg. Denne politiske og organiske autoritet var resultatet av en særskilt rase som hadde suverene egenskaper og høyverdige spirituelle verdier. Denne autoriteten var fruktene av århundrer med kamp.

Den opprinnelige organiske autoritet var for Romani: «Kongen», den politiske lederen, guddommenes yppersteprest i arkaiske samfunn slik som egypterne, aztekerne, syriske babylonere, «Divus Caesar» i Roma og «Den guddommelige autoritet» i Det hellige Romerriket.²⁸⁷

Samfunnsidealet i henhold til Tradizione²⁸⁸

I henhold til Gratico bygde ONs «samfunnsmodell»²⁸⁹ på to hovedpilarer: *Autorità* og *Gerarchia*.²⁹⁰ Det faktum at mennesker ikke var likestilte, gjorde det nødvendig å ha et hierarki som kunne ivareta både det spirituelle og praktiske. *La libertà* var et privilegium forbeholdt de få, opparbeidet gjennom en indre selvutvikling av ens rettigheter og plikter. I dette hierarkiet hadde alle sin særskilte rang og sine rettigheter og plikter. Man var samlet om et fellesmål: å opprettholde en reell og levende solidaritet.²⁹¹ Følgelig var det kun et kvalifisert mindretall som kunne ha «det privilegium og den ære» å inneha det høyeste ansvar.²⁹²

Hierarki var basert på personlige spirituelle verdier og utgjorde en vesentlig del av *idea-forza*. Hierarki var i tillegg antitesen til klasse som var basert på rikdom, egoisme og materielle verdier. Slik Gratico så det, kunne den sosiale orden struktureres på to måter.

²⁸⁷ Riccardo Romani, "La genesi dell'autorità", *Ordine Nuovo*, I/1, aprile (1955): 108

²⁸⁸ Silvio Gratico, "L'autorità e la Gerarchia," *Ordine Nuovo*, I/8, novembre (1955): 157-159*. Som tidligere nevnt har jeg konsentrert mitt arbeid om *ON*-artikler forfattet av *ON*-medlemmene. Det tas imidlertid et forbehold i Graticos tilfelle da jeg ikke har lyktes å stadfeste at han var *ON*-medlem. Men jeg legger til grunn at han var det, og har derfor valgt å se bort fra denne «usikkerheten».

²⁸⁹ I henhold til Evola var grunnlaget for enhver stat en transcendens av dets prinsipp – altså prinsippet om henholdsvis suverenitet, autoritet og legitimitet. Evola, Julius, *Gli uomini e le rovine, Orientamenti*, Roma: Mediterranee 2001: 71

²⁹⁰ Gratico, "L'autorità e la Gerarchia.", 1955: 3-5

²⁹¹ Gratico, "L'autorità e la Gerarchia", 1955: 3-5

²⁹² Gratico, "L'autorità e la Gerarchia", 1955: 3-5

Den ene måten var at hvert enkeltindivid måtte vurdere hva det kunne bidra med selv. Dette fremfor å være opptatt å *være*, av å *eie* og å *ha* slik som det var i det «brutale og animerte» samfunnet. Den andre måten var at hver og én kunne bidra til en kollektiv inntekt. Man skulle altså ikke ha en personlig inntekt, slik liberale doktriner advokerte. Arbeid skulle være kriteriet for hvordan ulike aktiviteter skulle utføres.

På den ene siden var demokrati og marxisme et uttrykk av sin tid; fruktene av historiens gang. Det var et uttrykk for undertrykkelse og kriser som var dømt til å gå i oppløsning. På den annen side utga disse ideologiene seg for å være ubetingede, absolutte og universelle sannheter. Dette fordi de presenterte seg som evige prinsipper som ville bli oppfylt og som deretter ville utvikle historiske hendelser. Demokrati og marxisme hadde gjort sine egne historiske situasjoner absolutte, og projisert det inn i den abstrakte tankegangs verden.

Idealstaten

Selv om Ordine Nuovo på generelt grunnlag hadde en sterkt utmeislet idé om hva slags stat de ønsket seg og hva den skulle inneholde, så var det i deres tekster få antydninger eller praktiske forslag om hvordan en slik stat skulle utformes. Det lå implisitt at Staten skulle være oppbygget i henhold til den som Evola beskrev i *Gli uomini e le rovine*. De hadde derimot en ganske klar idé om hvordan de nye europeiske statene skulle se ut. Imidlertid var det ingen tvil om at ONs mål var å bygge en hierarkisk autoritær Stat der ethvert individ skulle ha selvrealisering som mål.²⁹³

Slik Fergola så det, skulle alle i idealstaten utføre sitt arbeid med oppofrelse og selvfornekt. For ifølge Fergola var Middelalderens håndverkskorporasjoner både mystiske og hemmelige nettopp fordi den ekte belønningen var det å ha produsert noe der kvalitet betød mer enn kvantitet. Målet var å skape en egen tradisjonalistisk syndikalisme som i tillegg var revolusjonær. Denne skulle da innlemmes i deres *Weltanschauung* i kampen om spirituell fornyelse. Idealsamfunnet for Fergola var Den ghibellinske middelalder der de ulike kastene hadde et fruktbart samarbeide seg i mellom.²⁹⁴ I denne «tradisjonalistiske epoken» hadde hver klasse sin egen rikdom i forhold til hvor man befant seg på den hierarkiske

²⁹³ Fergola, "Il problema sociale."

²⁹⁴ I Italia fra 1200-tallet og utover på 1300-tallet var «ghibellinerne» tilhengere av den tysk-romerske keiser, mens «guelferne/welferne» var tilhengere av paven. «Welferne» stammet fra det tyske fyrstehuset Welf mens «ghibellinerne» hadde sitt opphav fra det tyske Waiblingen. På 1300-tallet ble pavedømmet svekket av stadig voksende motstand mot kirkens politiske innflytelse. Kilde: Elisabetta Cassina Wolff, *Italias politiske historie: 476 - 1945* (Oslo: Cappelen Damm akademisk, 2016).: 81-82.

skala. Denne skalaen var ordnet etter meritter, funksjoner og stillinger. Det «ariske»²⁹⁵ prinsippet om sann rettferdighet skulle implementeres og vekkes til live gjennom *suum cuique*.

Moderne kunst

Graziani mente at den moderne kunst hadde et 'kall' mot det formløse. Moderne kunstformer var direkte anti-estetiske og kjempet en kamp mot både harmoni og skjønnhet. Det var en slags «modernistisk» undertrykkelse mot en verden der orden skulle råde. Moderne kunst hadde fått svært gode vekstvilkår fra århundrer med undertrykkelse fra «Den kristne revolusjon» til Den industrielle revolusjon – fiender av enhver form for skjønnhet og kreative genier.

Det var imidlertid fånyttet å lange ut mot en moderne og åndelig verden, og mot dens kunst og estetikk, så sant man ikke var villig til å kjempe. Ellers ville det bare være latterlig og nytteløst å snakke om «deformerte og hallusinerende skapninger» eller «orgien av unormale jødiske spiritualiteter». For det var kun hvis kampviljen var til stede at man kunne angripe Den moderne verdens kunst og estetikk.

I de store antikke samfunn artet det seg helt annerledes. På den tiden var kunsten et uttrykk for forhåpninger og spiritualitet, og til tross for dens varierende uttrykksformer, avspeilet de alltid den åndelige verdens «evige motiver». Kunsten var nemlig i stand til å anta Åndens funksjon.

Graziani hevdet at det voldsomme angrepet på estetikken samt tradisjonalsismens kanoner, spesielt det aristoteliske, skyldtes Den franske revolusjon. Det som hadde skilt seg spesielt negativt ut var arbeidet til 'encyclopedistene'. Men også politisk undertrykkelse, Den industrielle revolusjon samt «jøden Karl Marx'» teorier, kunne tillegges skyld. For det var ikke slik som den borgerlige verden så på kunst – at kunsten var et fenomen i seg selv. Tvert imot: Kunst var en måte å skue verden an på – frukten av både symbolske uttrykk og spiritualitet.

For Graziani hadde dette en naturlig årsak siden den kristne menneskeheten var mekanisert og standardisert. Og fordi demokratiet hadde paralyisert ånden, var den såkalte virkelighets-skildrende kunsten blitt både «psykoanalysert og sensualisert». I denne *ciclo oscura* hadde

²⁹⁵ Står «ariano» i originalteksten.

kaos' demoniske krefter blitt «legemliggjort».²⁹⁶ For i demokratiet var man opptatt av å fysisk destruere en verden av Skjønnhet, Hierarki og Orden; dets grunnverdier var ødelagt.

I den antikke kunsten avspeilet arkitekturen den romerske ånd og dens mystiske og heltmodige lengsel. I Middelalderen hadde arkitekturen sørget for majestetiske katedraler. Nå hadde Le Corbusiers «unormale» former gjort sitt inntog og var prototypen på den moderne ånd.²⁹⁷ Slik Graziani så det, hadde man etablert standardiserte byer og landsbyer som var klare til å ønske velkommen den kommunistiske og demokratiske «undermenneskeligheten».

I tidligere tider representerte billedkunsten mystisk symbolisme og bar preg av en form for overmenneskelig religiøsitet og forhåpninger. Før var skulptur en avbildning av mennesker som var halvguder og hvis nakenhet ble ansett som estetisk. Nå var den menneskelige figuren i strid med enhver harmoni idet den ble gjengitt i «hallusinatoriske former».

Men det var ikke kun kunsten som bar preg av modernitetens degenererende effekt, for også dansen hadde blitt påvirket. Dansen hadde vært det som Wagner formulerte: En «guds gave» for den arianske *stirpe* og «den mest guddommelig av all kunst». Nå hadde den endret seg drastisk og blitt til en slags «jazzreligion» i den moderne verden. Dette var i følge Graziani frukten av en laverestående åndelighet fra en mindreverdige rase – og følgelig langt fra Den spirituelle verden.

Hierarki er lik ekte frihet²⁹⁸

Selve begrepet frihet var sterkt knyttet til ens personlighet. Frihet var noe man skapte fordi den hadde universell gyldighet. Frihet kunne ha ulike betydninger. I liberalismen tilsvarte frihet «likegyldige valg».²⁹⁹ Dette var ifølge Adorni et tegn på total ubeslutsomhet idet denne typen av «uforutsigbarhet» feilaktig kunne tolkes som indeterminisme. For å eksemplifisere dette, kunne man stille spørsmålet om hva slags handlinger i de liberale doktrinene som kunne anses for å være frie. Svaret slik Adorni så det, ville bli: Det som ikke er bestemt av én eller flere årsaker. Og hvis man da stilte spørsmålet om hva slags

²⁹⁶ «ciclo oscura» i betydning det stadium av syklusen som verden befant seg på.

²⁹⁷ Le Corbusier var kunstnernavnet for den sveitsiskfødte Charles-Edouard Jeanneret (1887–1965) som foruten å være kjent som en velrennomert arkitekt også var maler, designer, byplanlegger og skulptør. Kilde: <https://sitelecorbusier.com/en/le-corbusier/> [Sist avlest 5. mai 2019]

²⁹⁸ Alle sitatetegn i denne teksten om frihet og hierarki står også i sitatetegn i originalteksten.

²⁹⁹ Silvio Adorni, "Libertà e gerarchia," *Ordine Nuovo*, I/2, maggio(1955): 19

handlinger som aldri hadde blitt forårsaket av noe, ville svaret blitt «de handlingene som er uforutsigbare».

Adorni mente at frihet for mennesket i liberale doktriner var ren «tvang og diktatur». For frihet var ikke det å kunne foreta tilfeldige valg fra en lang rekke av muligheter. Dette begrunnet han med at frihet ikke var det samme som et vilkårlig og likegyldig valg. For hadde det vært slik, så hadde psykisk syke samt små barn vært dem som hadde hatt mest frihet. Dette fordi deres valg var helt tilfeldige. Så for Adorni utmerket ekte frie handlinger seg fra vilkårlige handlinger ved at de hadde en «indre sammenheng» og var stabile.³⁰⁰

Friheten i den tradisjonalistiske verden bestod av frie handlinger. Disse frie handlingene var en fortsettelse av tidligere handlinger, for de hadde en form for indre fremskritt som gjorde at handlinger som tidligere hadde blitt utført, ble lagret. Derfor var et menneskes personlighet basert på kontinuerlige handlinger.

Men hvem var i stand til å oppnå denne typen av «ekte frihet»? Ifølge Adorni var dette svært få da kun et mindretall kunne fylles av en slik «tro» at man aldri avvek fra sin adferd.³⁰¹ Man skulle derimot tilpasse de ytre omstendighetene i forhold til sine egne mål og derfor var dette svært ulikt fra doktriner som 'praktiserte' «likegyldige valg».

Det var imidlertid én evigvarende verdi som gjorde det tradisjonalistiske mennesket i stand til å realisere det han ønsket seg i verden eller i livet: Det var *Fedeltà*. For det å være tro mot et *Patria*, en *Religione* og et *Ideale* var det som tilførte livet mening. Adorni avsluttet sin artikkel ved å referere fra «Royce» «Gjennom å velge og å tjene *Saken* som dere må være tro overfor, må dere alltid være tro mot troskapen».³⁰²

³⁰⁰ I originalteksten står det «koherens». Jeg har valgt å bruke det norske ordet: Sammenheng. Kilde: <https://www.naob.no/ordbok/koherens> [Sist avlest 5. mai 2019]

³⁰¹ Implisitt betød dette at man ikke skulle 'tilpasse' sine mål, men heller 'justere' dem etter det som sto i veien for at disse målene kunne oppnås.

³⁰² I teksten henviser Adorni til en viss «Royce». Jeg antar at Graziani refererer til Josiah Royce som var professor ved Harvard Universitys avdeling for Filosofihistorie og som i 1908 utga *The Philosophy of Loyalty*. I 1911 utga forlaget Gius. Laterza & Figli i Bari den italienske oversettelsen som på italiensk het *La filosofia della fedeltà*. Royce (1855–1916) var det fremste talerøret for absolutt idealisme. Kilde: Stanford Encyclopedia of Philosophy: <https://plato.stanford.eu/entries/royce>. [Sist avlest 5. mai 2019]

Relativitetsteorien som Tradiziones undertrykker

Ordine Nuovos oppfatning av «virkelighet» var at det fysiske ikke kunne eksistere utenfor ånden. I Tradisjonalismen somsvøpte den metafysiske virkeligheten det som var fysisk, og det som stammet fra naturen. Det moderne menneske på sin side, hadde en utflytende og upersonlig oppfatning av virkeligheten. For Acquaviva hadde denne såkalte virkeligheten trengt inn i det moderne samfunnets sfære – fra kunst og filosofi til økonomi og politikk. Den som hadde hovedparten av skylden for hvordan Den moderne verden oppfattet virkelighet, var ifølge Acquaviva én person: «Israelitten Albert Einstein». Det faktum at Einstein hadde utarbeidet og formulert Relativitetsteorien hadde gjort at også fysikken hadde blitt «flytende» idet tid, rom og avstand kun eksisterte som imaginære mentale begreper.³⁰³

Riktignok mente Acquaviva at Einstein kunne tilkjennes en viss genialitet både som fysiker og empirist. Men det problematiske var at hans teori ikke hadde oppstått *ex abrupto*. Teorien var konsekvensen av langvarig spirituell undertrykkelse. Det var Den moderne verdens manglende spiritualitet som var skyld i filosofiens pragmatisme, kunstens «titanisme» og «demokratisk nasjonalisme».³⁰⁴ Årsaken til forfallet var Reformasjonens, Renessansens og Den franske revolusjonens «tradisjoner» hvis 'bidrag' hadde vært fremgang og uendelig kreativitet. Dette hadde gått på bekostning av orden samt hierarkiet av «verdier» som sannhet, rettferd og spiritualitet.³⁰⁵

Einsteins teori hadde ødelagt Tradisjonalismens måte å tolke og oppfatte «virkelighet» på. I *Tradizione* skilte man ikke mellom det som var spirituell bevissthet og det som var del av en persons tanker – altså det «tenkende jeg-et». Dette var fordi «ting» eksisterte uavhengig av hvem som betraktet dem, altså i kraft av seg selv. Men det som var destruerende med denne teorien var at det hadde skapt et skille mellom det som var virkelig i betydning av «reell» og det som *tilsynelatende* var virkelig.³⁰⁶ For i Tradisjonalismen omkranset det

³⁰³ Fictio mentis

³⁰⁴ Titanisme- motstand mot opprør mod sociale eller kunstneriske konvensjoner. Kilde. Merriam-Webster <https://www.merriam-webster.com/dictionary/titanism> [Sist avlest 5. mai 2019]

³⁰⁵ Bruno Acquaviva, "Einstein: Fisico "soversivo", " *Ordine Nuovo* I/3, giugno (1955): 11-12. Bruno Acquaviva var pseudonymet for Clemente Graziani.

³⁰⁶ Dette emnet er relativt innfløkt. Denne setningen er min tolkning av det som Acquaviva 'forsøker' å gjøre klart. Det skal tilføyes at å tilegne seg forståelse for Relativitetsteorien slik jeg ser det, i en viss grad kan sidestilles med det å sette seg inn i *Tradizione*.

metafysiske det fysiske, og følgelig var det ikke noe skille. For ON var relativismens og relativitetens utvikling bare de siste tilskudd i en lang rekke av undertrykkelser.³⁰⁷

Atomkraft og automatisering

Det var også andre ON-medlemmer som hadde utpekt Einstein, ikke bare som «den jødiske fysiker», men at han sammen med to «jødiske» fysikere til, Fermi og Fuchs, hadde stått bak det som kunne true hele jordkloden.³⁰⁸ Denne atomkraften som Cesarini betegnet som en «termonukleær psykose» hadde kraft nok til å avhumanisere hele menneskeheten. Og det var én trussel til i Den industrielle verdens store omveltning: Automatiseringens» konsekvenser. I følge Cesarini var disse to forårsaket av revolusjonen og var å betegne som «to gripekjefter på samme tang». ³⁰⁹ Den store faren med disse to, var at den kunne føre til at mennesket fikk et «vegetativt uttrykk». Og dette var en sikker garanti for at den betydelige økningen i energiproduksjon ville fremme industrialisering i andre land. Dette vil bety mer kollektivism, økt proletarisering samt store forskjeller mellom private virksomheter og det offentlige.

For Cesarini var det ikke relevant å belyse hvilke konsekvenser denne industrialiseringen hadde på arbeidslivet. Det var derimot viktig å se på de nye teknologiske lovene grunnet deres store konsekvenser og negative påvirkning. Ved å referere til «Mannen av 1984» så mente Cesarini at «han» ikke kom til å bli verken bekymret eller glad, men derimot svært trøtt. For det var nytteløst å føre en kamp der mennesket skulle slåss mot maskinene. For Cesarini var det viktig å presisere at man måtte gjøre opprør allerede nå, før «Den industrielle transformasjonen» hadde gjort sitt inntog.

I artikkelens slutt kom Cesarini med følgende «opprop»:

«Vi er de siste krigerne som slåss for en kamp som ser ut til allerede å være tapt, men som vi uansett vil kjempe for i Tradisjonens navn og de ukrenkelige Naturlovene og vi tror at kanskje fremtiden – fremtiden til Einstein og andre «magiske lærlinger» som har utløst en tilsynelatende ukontrollerbar kraft – ennå ikke har begynt».

³⁰⁷ Denne «lange kjeden» går igjen i mange tekster, ofte avslutningsvis.

³⁰⁸ George Orwells bok «1984»

³⁰⁹ «Due branche della stessa tenaglia» er et uttrykk som går igjen i ONs tekster. Det er antakelig hentet fra Evola som også gjorde hyppig bruk av uttrykket.

4re«revolusjonen» sannsynligvis i betydningen «Den franske revolusjon».

Denne typen av avslutning i ONs tekster var ganske alminnelig. Og altså i tråd med den ånd, kampvilje og tro på å være en del av én eksklusiv enhet som nesten var i stand til å flytte fjell.

Verdienes filosofi – hvordan se verden an?³¹⁰

Ordine Nuovo skilte klart mellom det å inneha en ideologi og det å inneha en *Weltanschauung*. For ON var en *Weltanschauung* den måten man oppfattet «verden» på. Men begrepet hadde også en videre og dypere betydning idet en *Weltanschauung* utmerket seg ved sin «organiske integritet» og stabilitet. Når man skuet verden an på denne måten, så var man også opptatt av verdienes hierarki. For det var kun gjennom å transcendere disse verdiene, at man kunne avbilde den hele og komplette virkeligheten. En *Weltanschauung* krevde en «aristokratisk» innstilling til verden. For dette var, ifølge Adorni, en form for integritet som skulle til for å kunne forme sin personlighet.³¹¹

ONs *Weltanschauung* var et livs- og verdenssyn formet etter hierarkiske prinsipper, som hadde autoritet og som ga en sterk retningsgivende følelse. Dens historie var sammenvevd med *Tradizione*,

og friheten som lå i den, var av høyereliggende betydning. Derfor var de valgene man foretok langt fra mer enn tilfeldige valg. En ideologi derimot, var en kunstig, undertrykkende og ustabil intellektuell konstruksjon ødelagt av «historisk betingede» indre motsetninger. Ideologien manglet struktur og kontemplative verdier og fant selvbekreftelse i ubetingede og universelle sannheter – slik som demokrati og marxisme.

³¹⁰ Silvio Adorni, "La filosofia dei valori," *Ordine Nuovo*, I/2, maggio(1955).

³¹¹ Ibid.

Kapittel 6: NY STAT, NYTT SAMFUNN

6.1 Et enhetlig Europa

Acquaviva hevdet at man måtte samle krefter for å styrke de ariske verdiene slik at man kunne danne en organisk og overnasjonal samling.³¹² Forutsetningen for å få dette til, var at kjerneelementet «ariskhet» måtte være til stede.³¹³ De «ariske» verdiene måtte stå i sentrum når et enhetlig Europa skulle opprettes. Et Europa som bestod av én stat, én rase og én kultur. Det var derfor viktig å «avgifte» materialistiske konsepter slik som økonomi, rasjonalisme og demokrati.³¹⁴ Det var kun slik kunne man skape en europeisk organisk virkelighet bygget på et hierarkisk sett av verdier. Dette i motsetning til Den moderne verden – der den såkalte autoriteten var basert på et nasjonalt og internasjonalt parlamentarisk system som lett lot seg påvirke av folks skiftende lynne.

For Acquaviva fantes det allerede et Europa som var i stand til å realisere et differensiert og organisk Europa – et Europa som var tro mot *Tradizione*. Den indirekte konsekvensen av å skape europeiske eliter var at man fikk nye europeiske stater. Hver av disse statene skulle være organiske og være grunnlagt på ariske verdier. De skulle nyte godt av stor grad av selvstyre. Imidlertid skulle de være basert på «prinsippet om *Autorità*» – og være hierarkiske. Denne samlingen av «organisme-stater» skulle samle sin energi og oppgaver mot dette sentrale autoritetsprinsippet. En analogi var å se for seg hvilken betydning «imperiet» hadde hatt i Den ghibellinske middelalder. For Acquaviva var det viktig å understreke at det ikke var snakk om «undertrykkende prinsipper», slik som både nasjoner og nasjonalitet var uttrykk for. Denne nye entiteten skulle bygges rundt en «idé, *Tradizione* og makt», og skulle være av spirituell karakter.

Den eneste måten å redde Europa på, var å finne tilbake til spiritualiteten og verdiene som lå i *Arianità*. Man måtte tilbake til en organisk stat der *monolittiske* syn hersket, og der verdiene var ariske og virile. Disse trekkene var noe som også var til stede i «aksenes verdensrevolusjon», og følgelig var dette «autentiske spor».³¹⁵

³¹² Acquaviva, "Il "mito" ariano e l'Europa", 1955: 5

³¹³ Acquaviva, "Il 'mito' ariano e l'Europa", 1955: 5

³¹⁴ «avgiftning» er et uttrykk som ofte gikk igjen i Ordine Nuovos tekster.

³¹⁵ Acquaviva 1955: 6. Uttrykket «aksenes verdensrevolusjon» er i overført betydning Fascismen og Nazismen.

For å kunne virkeliggjøre disse ariske verdiene, måtte det dannes en union med ledere eller eliter fra de ulike europeiske stater. Utvelgelsen skulle skje på bakgrunn av deres lojalitet overfor «ekte» europeiske tradisjoner. De skulle tilhøre et aristokrati i den hensikt å heve seg over massenes særegenheter. Den eneste måten å redde Europa på, slik Acquaviva så det, var å gjenkalle røttene og ånden til både *Arianità* og Den organiske statens ariske og virile verdier. Derfor måtte man i Europa danne en kvalifisert gruppe som kunne starte kampen for å gjenopplive ånden og verdiene i *Autorità*, *Gerarchia* og *Ordine*. For disse verdiene var fundamentale for å kunne skape en ny *Weltanschauung* og den nye statens politiske og spirituelle fundament.³¹⁶

For å realisere dette, måtte man i Europa initiere en kamp ledet av en høyt kvalifisert gruppe. Derfor var det ledende spørsmålet: Fantes det fremdeles menn som var i stand til å påta seg en slik oppgave? Menn som kunne personifisere og tolke *Tradizione* samt tilegne seg *Arianità* så fullt og helt at det ble en slags livskodeks. Svaret på disse spørsmål kunne påvirke Europas skjebne de neste tusen år, og lå bortenfor «ideologiske misdannelser» slik som Amerikanisme og Bolsjevisme. Men denne typen av usikkerhet ville ikke påvirke negativt oppførselen og kontinuiteten i ONs handlinger. For i ON-medlemmene selv måtte det være en dypereliggende overbevisning som de skapte *pro aeternate* utenfor, over og mot den historiske syklusen.³¹⁷ Acquaviva hevdet at dette var grunnen til at ON brukte som "uniform" mottoet til den antikke saksiske tradisjonalistiske kode: «*Vår ære er lojalitet, lojalitet til en idé i gode og onde dager, lojalitet til Tradizione*».

³¹⁶ Clemente Graziani, "Il 'mito' ariano e l'Europa" *Ordine Nuovo*, I/2, maggio 1955: 5-6

³¹⁷ «Den historiske syklusen» i betydningen av «età oscura».

Kapittel 7: RASISME OG ANTISEMITTISME

7.1. Ordine Nuovos antisemittisme³¹⁸

Antisemittismen fikk grobunn i *Ordine Nuovo*, men *forakten* overfor jøder var ikke mer dominerende enn *forherligelsen* av «det ariske og arieren». Ifølge Nino Degli Angeli hadde jødene medfødte «rasemessige, psykologiske og moralsk særtrekk av lavere moralsk orden».³¹⁹ Deres etikk var basert på et materialistisk grunnlag og penger var deres Gud. Hebraisme hadde en forkjærlighet for gevinst og makt samtidig som den var fiendtlig innstilt overfor enhver nasjonalfølelse. Deres mentalitet bar preg av «en radikal og kynisk individualisme».³²⁰ Jødene var typiske representanter for demokratets æra og for økonomisk-politiske institusjoner. Årsaken var at de fant lykken i liberaldemokratiske så vel som kommunistiske posisjoner. Deres nedbrytende holdninger var i rak motsetning til *de nasjonale revolusjonene* som «gjennom lovene for å forsvare rasen og gjennom antihebraiske tiltak, satte opp et dike for å hindre faren for en jødisk flom».³²¹

Den jødiske trusselen, skrev Degli Angeli, var stor fordi det i Tyskland var mange jøder som var børsdirektører, universitetsprofessorer, leger, advokater. I tillegg var «ca. 80 prosent av politiske stillinger» på jødiske hender». I Tyskland hadde de jødiske undertrykkelsene ikke bare en karakter av idealisme. De handlet også om liv og død; for hensikten med raselovene var nettopp å forhindre at statens vitalitet skulle bli kvalt av «den jødiske blekksprut». Men det som «bekymret» Degli Angeli mest, var at «det jødiske problem» var ensbetydende med et forfall av tradisjonelle verdier som *Ordine* og *Gerarchia*. Etter mitt syn er dette et illustrerende eksempel på jødene og hebraismen sett i lys av Den tradisjonelle verden. Det ble oppfattet som svært truende at jødene og deres religion hadde livets materielle verdier og goder i fokus. Dette var jo stikk i strid med Tradisjonalismens lære. Men dette negativet synet på jøder og jødedommen som ligger i deres påståtte «materialistiske visjoner», fritar på ingen måte eller mildner deres antisemittisme.

³¹⁸ *Ebraismo* er konsekvent oversatt til «hebraisme» og *Giudaismo* til «jødedom» gjennom hele oppgaven. Når forfatterne skjelner mellom disse, så er denne nyanseringen også formålstjenlig i oversettelsene.

³¹⁹ Nino Degli Angeli, "L'ebraismo nella storia," *Ordine Nuovo*, I/3, giugno (1955): 20-21

³²⁰ Nino Degli Angeli, "L'ebraismo nella storia.": 20-21

³²¹ Nino Degli Angeli, "L'ebraismo nella storia.": 20-21

Som en oppsummering er det ikke slik at antisemittismen er i fokus hele tiden. Det er rettere «rase» generelt. Altså den hvite, ariske rasen. Dette betyr selvsagt implisitt at alle andre raser er underordnet. Men det er en markant forskjell mellom det å nedverdige «jøder og jødedom» og det å «forherlige» arieren.

7.2. Sions vises protokoller

Jeg har tidligere beskrevet hvordan Evola tolket sannhetsgehalten av *Sions vises protokoller*. Artikkelen til Graziani ligger tett opp til det man vel karakterisere som et «meningsplagiat» idet også Graziani ville komme med en «objektiv» fremstilling av denne såkalte interessante polemikken.³²² For Graziani ønsket å polemisere om hvem som hadde skrevet *Protokollene*. Han måtte riktignok avvise deler av skriftenen som «fantasier», men fantasiene hadde sitt opphav i selve jødedommens kjerne. I likhet med Evola, mente ikke Graziani at autentisitetsbegrepet meriterte en nærmere utdyping idet den var overgått av *Protokollenes* sannferdighet. Så selv om Protokollene ikke var ekte, undergravet de ikke sannferdigheten.

Protokollene inneholdt eksplisitt forvarslede historiske og politiske hendelser slik som Tsarens fall, Den 1. og 2. verdenskrig samt opprettelsen av staten Israel. Den omfattet i tillegg de progressive retninger som vitenskapelig og filosofisk tenkning hadde tatt. Etter det som vel må sies å være et halvhjertet forsøk på å avklare *Protokollenes* forhistorie, så blir også her hele argumentet om autentisitet avvist. Det manglet relevans fordi *Protokollene* samsvarte med det synet Graziani hadde, i tillegg hadde den mest «autorative kilden» på feltet bekreftet dette av to grunner: Den ene var at faktaene var beviselig sanne og den andre at de stemte overens med jødedommens grunnidé.³²³ Graziani vurderte dermed at hans nøkkelhypotese nå på tilfredsstillende vis hadde kastet lys over de målene som den internasjonale jødiske organisasjonen hadde til hensikt å realisere, nemlig verdensherredømme.

³²² Graziani, "I protocolli dei savi di Sion", 1955:16:

³²³ Graziani, "I protocolli dei savi di Sion", 1955: 16: Om denne spesifikke «autorative kilden» er Evola eller Giovanni Preziosi vet jeg ikke.

7.3. Rase og rasime med «karakter og mening»

Det er ikke til å komme utenom at i tidsskriftet *Ordine Nuovos* første tre år var svært mange rasistiske og antisemittiske artikler. Men det var kanskje for å bekrefte den evige og antikke ariske ånd i den hensikt å danne et nytt enhetlig Europa. For i henhold til Graziani var det også grupper i Frankrike, Tyskland og andre europeiske land som forsvarte den ariske rasismens prinsipper og idéer.³²⁴ Og fordi ON hadde et hierarkisk og aristokratisk syn på verden, var en organisk og åndelig rasedoktrine egnet til å støtte dette synet. Det var en kilde til «oppmuntring og tilfredsstillelse». For hvis Europa igjen skulle gjenreises, måtte man få bort det «bolsjeviske- og amerikanske livegenskapet».³²⁵

Ved å frigjøre seg fra Den moderne verdenens lenker, kunne mange historiske fenomener og hendelser oppklares ved å bruke «rase» som forklaringsfaktor.³²⁶ En rases utvikling og forfall kunne ofte lette på sløret på mange ikke-tilfeldige hendelser som var såkalte naturens lover. For rasismens generelle prinsipper statuerte at menneske-rasen var grunnleggende ulike.³²⁷

For ON fremsto raseproblematikken som mer aktuell enn noen gang. Derfor var det nødvendig men en retningsgivende doktrine. Og til tross for at rasisme hadde blitt diskutert i ulike kontekster – historisk, filosofisk og vitenskapelig – så mente ON at den eneste måten å definere rasisme på var i lys av en *idea-forza*.³²⁸ For rasismen var en myte som hadde som oppgave å skape nye sivilisasjoner, nye stater og sist men ikke minst: nye mennesker.

Det var kun i lys av rasisme at man kunne forstå det «nasjonalsosialistiske fenomenet» samt hvordan forholdet mellom økonomi og politikk i den moderne stat hadde utartet seg.³²⁹ Graziani mente at Alfred Rosenberg var hjernen bak «den rasistiske myten». Den tyske rasismen var fremmed overfor enhver materialistisk og antropologisk tankegang og det faktum at Rosenberg hadde innført de rasistiske kriteriene, var like revolusjonerende som Den kopernikanske vendingen i astronomien. For et folks «rasekvalitet» manifesterte seg kun delvis i blodet og de fysiske egenskapene. Denne «rasekvaliteten» var også til stede

³²⁴ Clemente Graziani, "Precisazioni sul razzismo," *Ordine Nuovo* II/1, gennaio(1956).

³²⁵ Graziani, "Precisazioni sucl razzismo ": 20-21

³²⁶ Gabriele Fergola, "Razzismo e storia," *Ordine Nuovo* ON II/10-11, novembre-dicembre(1956).

³²⁷ Fergola 1956: 13

³²⁸ Bruno Acquaviva, "Il "mito" razzista nel nazismo," *Ordine Nuovo* I/1, aprile (1955). : 16

«idea-forza» er høyst sannsynlig hentet fra Sorels «idée-force»

³²⁹ "Il "mito" razzista nel nazismo." *Ordine Nuovo* I/1, aprile (1955): 16

i den «superindividuelle orden» som var styrt av ånden. Dette var beviset på det tradisjonalistiske samfunnets ærbødighet overfor sine forfedre og huslarer; i det hele tatt rasens mystiske krefter.³³⁰ Det at rasismen hadde et åndelig tankesett gjorde at den var i stand til å både angripe og ødelegge den demokratiske myten.³³¹

Hitler hadde i sin Nürnbergtale avvist all teori som var biologisk fundert. Hitler hadde via det som Graziani betegnet som en «mesters hånd», utpekt de målene han ville oppnå med hensyn på hvordan rase skulle oppfattes. Og fordi Hitler hadde betraktet den Wilhelmske teorien om «den utvalgte rase» som både statisk og utdatert, hadde han utviklet og konsolidert den med en ny «spirituell rase» som skulle skapes inni Staten. Den nye rasen skulle formes rundt heltemotsprinsipper og romme en «Weltanschauung» helt og holdent inspirert av *Tradizione*. For Hitler var dette den riktige veien for å kunne danne en herskende klasse og en ny verdensvirkelighet.

Fergola på sin side henviste til *Mein Kamps* første kapittel der Hitler hevdet at historiske fakta var betinget av rase og av blodskam som var en alvorlig synd mot naturen og følgelig også av «Skaperen».³³² Hitlers syn var Nord-Amerika befolket av mer eller mindre rene ariere og uten «smitte fra rødhudene, jøder og negrer», Men Sør-Amerikas uunngåelige forfall var skapt på bakgrunn av den «giftige og farlige» blandingen av spanske Conquistatorer og undertrykte indianere. Men fordi Hitler hadde «sluttet seg til sin enkle geniale intuisjon», han hadde etter hvert utviklet en idékonseptet om antisemittismens og rasismens politiske aspekter. Men problemet var i følge Fergola, at Hitler aldri hadde forsøkt å begrunne forklaringene sett fra et organisk ståsted.

Slik Fergola så det, var rasisme i lys av sin religiøse karakter og konsept ikke noe annet enn en desperat kamp som i millenier hadde blitt utkjempet mellom «den asiatisk-semittiske verden» og «den indo-germanske verdenen». For det var hevet over enhver tvivl at det siste angrepet på Den tradisjonalistiske verdenen hadde blitt anført av Kristendommen. Kristendommen hadde i større eller mindre grad vært en bevisst inkarnasjon av semittisme. For tysk rasisme måtte sees i lys av det tradisjonalistiske samfunnet; til Ridderordener, og først og fremst Den tyske orden. Siden suverenitet kom fra oven, kunne den ikke deles blant folket men måtte inkarneres i en personlighet eller i et avgrenset aristokrati. Det mest

³³⁰ Små ånder som «bodde i husene» til antikke husholdinger og som brakte lykke og hell – en form for «husguder».

³³¹ Den demokratiske myten her i form av Den franske revolusjonens liberalistiske prinsipper.

³³² Gabriele Fergole, *Razzismo e storia.* *Ordina Nuovo* ON II/10-11, novembre-dicembre (1956): 13-14.

«perfekte» og evige regimet slik Fergola så det, var det som hadde vært under Korstogene, suverenitetens vokter og den som kunne garantere en kontinuerlig absolutt makt.³³³

7.4. Raseteoretikerne

Det må levnes liten tvil om at Ordine Nuovo hadde lest seg opp på datidens ulike raseteoretikere. Det var imidlertid Graziani som var mest opptatt av de ulike raseteoretikers teorier; som for eksempel René Bidet.³³⁴ I henhold til Graziani var det Ordine Nuovos «objektive» syn at myten om raser utgjorde et *raison d'être* i mange europeiske bevegelser.³³⁵ Men doktrinene hadde ikke nødvendigvis et klart og presist innhold. Det var til dels uklare konsepter som kunne fremstå som heterodokse og undertrykkende. Det som opptok Graziani var det han kalte «nyrasisme» og der Binets teorier hørte hjemme. Binets teorier sto i rak motsetning til den ariske *Weltanschauung* Graziani forsvarte. I sin bok *Théorie du Racisme* hadde Binet fremstilt rasespørsmålet i et underlig lys idet han hadde gitt sine teorier en dialektisk-vitenskapelig legitimitet. Gjennom å erstatte «klassekamp» med «rasekamp» kunne Binet hevde at det opprinnelig ikke hadde eksistert klasser, kun mennesket og rasen. Denne formen for rasistiske teser, var i følge Graziani en trøttende opposisjon mot det «marxistiske evangeliet». For med dette som utgangspunkt, hadde Binet inntatt en teleologisk finalistisk holdning mot rasens dynamikk.³³⁶ Og dette i så stor grad at den var klart sosialistisk og likevel anti-rasistisk.

Binet påsto at dagens rikdom lå i hendene på laverestående raser som jøder og de som hadde konvertert til jødedom. Men det kritikkverdige slik Graziani så det, var ikke at Binet fremmet «ariene», det var tvert imot måten han gjorde det på. For gjennom å bruke historie og vitenskap for å demonstrere den ariske rases overlegenhet, underbygget Binet sin påstand om at de med arisk herkomst hadde stått bak erobringer, oppfinnelser og utvikling av idéer. Men Binets teorier var feilslåtte fordi de ikke hadde noen innsikt i den ariske *stirpes* etisk-spirituelle egenskaper. Egenskaper sett fra Grazianis ståsted, som hadde hatt stor betydning for sakrale og heroiske sivilisasjoner slik som Roma, Iliaden, India, Iran og

³³³ Razzismo e storia." *Ordine Nuovo* ON II/10-11, novembre-dicembre (1956): 13-14.

³³⁴ Precisazioni sul razzismo." *Ordine Nuovo* II/1, gennaio (1956): 20-21.

³³⁵ eksistensberettigelse

³³⁶ I teksten står det «finalistico», men jeg har valgt å oversette det til teleologisk idet jeg ikke tror at «finalistisk» kan adjektiviseres på norsk. Teleologi (Finalisme) er en filosofisk anskuelse der man mener at alt som skjer i verden har et dypere formål i stedenfor.

Den feudale middelalderen. Det var den skjulte og medfødte krigerske og heltemodige sakral-etiske innstillingen som var forutsetningen for en høyerestående tradisjonistisk arisk sivilisasjon. Dette hadde lite eller intet med det Binet hadde karakterisert som «rasistisk sosial samvittighet».

Det ariske mennesket hadde intet med produksjon og mekanikk å gjøre. En asket og helt var ikke et individ som bekymret seg for det humanitære eller samfunnsmessige. Han var derimot én som siktet mot de øverste åndelige erkjennelser; mot et Imperium. For det var kun slik at det åndelige og harmoniske ariske menneske kunne stogge menneskehetens forfall; altså i retning av å havne i en materialistisk og undermenneskelig eksistens.

7.5. Rasisme av 3. grad: Ordine Nuovos «viktigste» kamp

Det er interessant at som bokstavelig talt skrøt Rosenbergs rasekriterier opp i skyene, ikke ville anklages for å føre tysk biologisk rasisme.³³⁷ Ordine Nuovo mente at enhver rasistisk teori forutsatte menneskenes ulikhet. Derfor var «rasedoktrinen» ett av de viktige og mest legitime anliggender i «det aristokratiske og kontrarevolusjonære verdensbildet». Dermed avfeide Graziani Voltaires utsagn: «La nature est partout la même».³³⁸

Artikkelen og argumentasjonsføringen er i mitt syn én av de viktigste artiklene i tidsskriftet *Ordine Nuovo* For det første fremstiller Graziani den «ideologiske avstanden» som allerede hadde etablert seg mellom MSI-ledelsen og ON når det gjaldt rasisme.³³⁹ Artikkelen var et spark til MSI-ledelsen som Graziani beskyldte for å være «pseudo-tradisjonalister» med «evangelisk tro» og som led av mangel på ideologi.

Artikkelens formål var nettopp å demonstrere det tradisjonalistiske aspektet ved ONs syn på rasisme. Argumentasjonen hadde to hovedpunkter: Den første var at det var en «absurd tanke» at Rasisme kunne relateres til «ekstremistiske strømninger fra *Oltrealpe*».³⁴⁰ Det andre var at rasisme var av deterministisk og materialistisk karakter. Dette er viktig, fordi mange artikler i ON mellom 1955 og 1959 beskrev de ulike raseteoretikerne – det være seg som en «oppsummering» av raseteoretikernes fremstillinger og bokanmeldelser, til

³³⁷ Vennligst merk at Clemente Graziani og Bruno Acquaviva er samme person.

³³⁸ Clemente Graziani, "La nostra vera battaglia," *Ordine Nuovo*, I/1, aprile(1955): 12

³³⁹ ON var på dette tidspunktet en del av MSI

³⁴⁰ Bokstavelig talt «over Alpene, altså Frankrike

Darwinisme både generelt og spesielt. Det som er fellesnevneren her, er at de på ulike måter ble kritisert og diskutert fordi alle hadde formet sine grunnteorier ut ifra determinismen. Og dette var jo et kjernepunkt for ON siden de betraktet verden fra et tradisjonalistisk ståsted. Synet på rasisme i den tradisjonalistiske verdenen var at biologisk rasisme lå nederst på den såkalte rasistiske rangstigen. Følgelig var ONs og Evolas rasisme var utformet på ikke-deterministiske forutsetninger.³⁴¹

I artikkelen ga Graziani også uttrykk for sin misnøye over MSIs kritikk av ON på grunn av deres rasisme. Dette var det ingen grunn til, mente Graziani idet ONs rasebegrep ikke hadde noe å gjøre med «tysk tankeorden og Nasjonalsosialismens røtter». Følgelig var MSIs kritikk basert på anti-historisk fordommer og ødeleggende for en objektiv forståelse av den tradisjonelle rasedoktrine.³⁴²

At ONs rasisme hadde tyske røtter var i følge Grazian *absurd*. Ordet «rase» var ukjent i Tyskland og ble først tatt i bruk i det franske skriftspråk. Graziani henviste i denne forbindelsen til at både G.F. Edwards og J.A.de Gobinaeu³⁴³ brukte rasebegrepet utelukkende til å henvise til den suverene ariske *stirpes* herkomst som stammet fra det som i Tradisjonalsismen ble kalt «den nordisk-ariske syklus». Dette «nordisk-ariske» som Graziani henviste til, var av vesentlig betydning for hvordan ON definerte rasisme. For det første fordi denne «rasen» hørte inn under myten om den ur-opprinnelig nordiske rasen (hyperboreiske) som Evola beskrev i *Il mito del sangue*. Denne rasen var spirituelt nærmere et supermenneske enn noen andre.³⁴⁴

For det andre var det viktig å unngå å karakterisere seg som tilhørende «den germanske» delen av den nordisk-ariske syklusen. En grunn til dette var at i *Gli uomini e le rovine* skilte Evola klart mellom det å tilhøre den alminnelige «latinske» sivilisasjonen og den som var *mediterraneo* om lå nederst på rangstigen.³⁴⁵ Til sammenlikning tilhørte det «romerske» elementet det øverste sjiktet. Så her ga Graziani klart uttrykk for «hvor» deres rasisme var plassert.

³⁴¹ Determinisme er læren om at alt som skjer er strengt årsaksbestemt (determinert) Kilde: <https://snl.no/determinisme> [Sist avlest 5. mai 2019]

³⁴² Graziani, «La nostra vera battaglia»

³⁴³ Det er et poeng at Graziani titulerer de Gobineau med «greve». Det tilføyes også at Evola i noen artikler som han skrev for Den konservative revolusjon, brukt «baron» foran sitt navn.

³⁴⁴ Se også det som står om *Tradizione* i oppgaven

³⁴⁵ Julius Evola, *Gli uomini e le rovine* (Roma: Edizioni Mediterranee, 2001): 198

I den «tradisjonelle» rasismen var det ikke de kroppslige og fysiske arvestoffene som hadde avgjørende verdi. Det som derimot var det suverene, var menneskets åndelighet, påvirket av lover som hevet seg over naturlovene. Dette var skapende krefter som utelukkende stammet fra en spirituell og transcendental orden. Om rasisme hadde et materialistisk eller spiritualistisk innslag, var avhengig av hvilken idéer mennesket hadde. Og dette er var jo det samme syn Evola hadde, noe også Graziani nevnte spesielt. Det var slik at måten man betraktet et menneske på, var avhengig av rasedoktrinens karakter. Hvis man hadde en materialistisk personlighet blir denne materialismen overført til vedkommens personlighet.

Grazianis utsagn i denne artikkelen var direkte hentet fra Evola og representerte ONs rasisme. Ved å støtte seg fullt og helt til Evolas grunntanker, formulerte han dem i henhold til disse: At menneskets natur i henhold til Tradisjonisme var delt i tre – *il spirito* (ånden), *l'anima* (sjelen) og *il corpo* (kroppen). Rasisme av 1. grad omfattet kroppens karakteristiske, rasisme av 2. grad omfattet sjelen, altså en persons måte å være på og rasisme av 3. grad var de to andre overlegne – både spiritualistisk og metafysisk. Slik Graziani så det, så kompletterte og rettferdiggjorde denne kategorien de to andre. Det var kun mulig å realisere den mest «rasemessige rene» typen når alle disse tre nivåene var i balanse – altså når det spirituelle «jeget» var i harmoni med både kropp og ånd. Men for Graziani fantes det i datidens samfunn ikke så perfekt harmonisert type. Grunnen til dette var *la selezione all'inverso* («å velge ut i omvendt rekkefølge») som i tidligere epoker hadde ført til hybridisering. Dette var fatalt for de overlegne raser fordi «oppløsningen» av dagens sivilisasjon hadde skapt en ubalanse mellom rase og ånd – for ikke å snakke om sjelen.

En rasisme basert utelukkende på biologi bød i Grazianis syn på mange begrensninger. Fordi selv om man var «arisk i kroppen», så var ens personlighet ellers ens livsanskuelse ikke nødvendigvis arisk. Dette har Graziani «lånt» direkte fra Evolas *Sintesi della razza* som beskriver denne tredelingen av rasebegrepet.

Det er legitimt å stille spørsmålet hva som egentlig utgjør forskjellen. Denne sammenblandingen av å heve seg over den laverestående og platte «biologiske rasisme» på den ene side, samtidig som man på den annen side advokerer hvor betydningsfull og høytstående den «spirituelle rasisme» er, er komplekst. For selv om man ikke nødvendigvis er «arisk» på alle tre nivåer, til tross for at man har «arisk blod», så er det jo kun dem som tilhørte eliten som tilhørte denne gruppen. I én av tekstene står det «Di un bastardo, non si può fare un

puro», altså «Man kan ikke lage en 'ren type' av en bastard». Altså, for i det hele tatt kunne «bli forhøyet» til 3. nivå, så måtte nivået av 1. grad være « i orden» - altså måtte du være «arisk». Hvis biologisk rasisme i ONs tankeverden hadde vært underordnet, hadde *Ordine Nuovo* ikke viet så mye plass til dette tema.

I flere av artiklene ble mange av de «kjente» raseteoretikerne diskutert. Flere av dem ble kritisert fordi de tilla det «biologiske» aspektet mer vekt enn de andre to nivåer. Dette er den samme «metoden» Evola brukte gjennom sitt langvarige engasjement i emnet. Men selv om ON kritiserte mange av de ulike raseteoretikerne fordi deres teorier var basert på biologiske faktorer, så var det likevel interessant og relevant for ON å diskutere dem.

ONs rasebegrep bygget på en indeterministisk oppfatning av rasen men dette var ikke ensbetydende med at de *ikke* støttet teorier om biologisk rasisme. Det var bare at deres «spirituelle» rasisme lå på et mye høyere nivå.

Trykte primærkilder

Tidsskriftet *Ordine Nuovo – Mensile di politica rivoluzionaria* fra 1955 til 1965.

BØKER SKREVET AV JULUS EVOLA

Evola, Julius. *Cavalcare la tigre*. 1. digitale utg. Roma: Edizioni Mediterranee, 2013.

[Tolinoreader.ibs.it] (1961)

———. *Fascismo e terzo Reich*. 6.utg. Roma: Edizioni Mediterranee, 2001. (1964).

———. *Gli uomini e le rovine*. 5. utg. med Evolas utkast til 2. rev. utg. av "Orientamenti» Roma: Edizioni Mediterranee, 2001. (1953)

———. *Grundrisse Der Faschistischen Rassenlehre*. Edwin Runge Verlag, revidert digital utgave. (1943). Hentet fra Internett.

———. *Il cammino del cinabro*. Milano: Vanni Scheiwiller, 1972. (1963)

———. *Il cammino del cinabro*. 1. digitale utg. Roma: Edizioni Mediterranee, 2014.

[Tolinoreader.ibs.it] (1963)

———. *Il mito del sangue*. Milano: Hoelpli 1942. (1937).

———. *Imperialismo Pagano*. 3.utg. Padova: Edizioni di Ar, 1996. (1928)

———. *Indirizzi per un'educazione razziale*. Edizioni di Ar, Padova: Ar, 1979. (1941)

———. *Introduction to Magic*. Rochester: Inner Traditions, 2001.

———. *L'Arco e la clava*. Med introduksjonsessay av Giorgio Galli. Redigert av Gianfranco De Turreis. 4. utg. Roma: Mediterranee, 2000. (1968)

———. *Men Among the Ruins: Post-War Reflections of a Radical Traditionalist*. Redigert av Guido Stucco og Michael Moynihan. Rochester: Inner Traditions, 2002.

———. *Orientamenti*. Modica: Edizioni La Biblioteca di Babele, 2005.

———. *Revolt Against the Modern World*. Rochester: Inner Traditions International, 1995.

———. *Ride the Tiger: A Survival Manual for the Aristocrats of the Soul*. Rochester: Vermont: Inner Traditions, 2003.

———. *Rivolta contro il mondo moderno*. 3. rev.utg. Roma: Edizioni Mediterranee, 1998. (1934)

———. *Rivolta contro il mondo moderno*. 1. digitale utg. Roma: Edizioni Mediterranee, [Tolinoreader.ibs.it] (1963).

———. *Sintesi di dottrina delle razze*. Padova: Ar, 1978. (1941).

———. *Tre aspetti del problema ebraico*. 3. utg. Padova: Ar, 1994. (1936).

ESSAYS OG ARTIKLER AV JULIUS EVOLA

Evola, Julius. "Appunti sulla morfologia spirituale. Analisi dell'anima ebraica." *Ordine Nuovo*, I/9, dicembre (1955).

———. "Carta d'identità." *La Torre* I/3, marzo (1930).

———. "Il "significato" delle SS." *Ordine Nuovo*, I/8, novembre (1955): 6-8.

———. "Il fascismo e l'idea politica tradizionale." *Ordine Nuovo*, IV/3, marzo (1958).

———. "La collaborazione di Evola alla rivista Ordine Nuovo." *I testi di Ordine Nuovo* (2001).

———. "Personalità e impersonalità." *Ordine Nuovo*, II/5, maggio (1956): 7-9.

———. "Ricerche moderne sulla tradizione nordico-atlantica." *Ordine Nuovo*, II/9, settembre (1958).

———. "Tabù dei nostri tempi." *Il Borghese* n. 5, 20 gennaio (1969).

Evola, Julius (under pseudonymet "Arvo"). "Ricerche moderne sulla tradizione nordico-atlantica". *Ordine Nuovo*, II/9, settembre. Opprinnelig publisert i det "vitenskapelige esoteriske" tidsskriftet "UR" II/11-12, 1928 (1956).

Sekundærkilder

BØKER

- Baldoni, Adalberto. *La Destra in Italia, 1945-1969*. Roma: Pantheon, 1999.
- . *Storia della Destra*. Firenze: Vallecchi, 2009.
- Bull, Anna Cento. *Italian Neofascism*. Oxford: Berghahn Books, 2012.
- Carioti, Antonio. *Gli orfani di Salò: il 'Sessantotto nero' dei giovani neofascisti nel dopoguerra, 1945 – 1951*. Milano: Mursia, 2008.
- . *I ragazzi della Fiamma - I giovani neofascisti e il progetto della grande destra 1952-1958*. Milano: Mursia, 2011.
- Cassata, Francesco. *A destra del fascismo. Profilo politico di Julius Evola*. Torino: Bollati Boringhieri, 2003.
- . "Una teoria cospirazionista della storia: I 'Protocolli dei savi di Sion'". I *Razzismo, antisemitismo, negazionismo*, redigert av A. R. D'Agnelli, 13-26. Asti: ISRAT- Istituto per la storia della resistenza e della società conemporanea in provincia di Asti, 2007.
- De Turrís, Gianfranco. *Julius Evola: Un filosofo in guerra 1943-1945*. Milano: Mursia 2016.
- . "Nota del Curatore (forord)." I *Gli uomini e le rovine*, redigert av Gianfranco De Turrís. Roma: Edizioni Mediterranee, 2001. (1953)
- Del Ponte, Renato. "La collaborazione di Evola alla rivista Ordine Nuovo." I *I testi di Ordine Nuovo*, redigert av Renato Del Ponte. Padova: Ar, 2001.
- Emberland, Terje. "Hvilken Pangermanisme." I *Jakten på Germania* redigert av Terje og Jorunn Sem Fure (Red.) Emberland. Oslo: Humanist forlag, 2009.
- Furlong, Paul. *Social and Political Thought of Julius Evola*. London and New York: Routledge, Taylor & Francis Group, 2011.
- Gadamer, Hans-Georg. *Sanhed og metode - Grundtræk af en filosofisk hermeneutik*. 2. utg. Århus: Academica, 2007.
- Germinario, Francesco. *Razza del Sangue, razza dello Spirito: Julius Evola, l'antisemitismo e il nazionalsocialismo (1930-1943)*. Torino: Bollati Boringhieri, 2001.
- . *Tradizione Mito Storia - La cultura politica della destra radicale e i suoi teoretici*. Roma: Carossi editore, 2014.

- Gregor, A. James. *The Search for Neofascism. The Use and Abuse of Social Science*. New York: Cambridge University Press, 2006.
- Ignazi, Piero. *Extreme Right Parties in Western Europe*. Oxford University Press, 2003.
- . *Il Polo escluso : profilo del Movimento sociale italiano*. Bologna: il Mulino, 1989.
- Jellamo, Anna. "J. Evola, il pensatore della tradizione." I *La destra radicale*, redigert av Franco Ferraresi, 215-252, Milano: Feltrinelli, 1984.
- Kogan, Norman. *A Political History of Italy: The Postwar Years*. New York: Praeger, 1983.
- Löw, Luitgard. "På oppdrag for Himmler." I *Jakten på Germania*, redigert av Terje og Jorunn Sem Fure (Red.) Emberland. Oslo: Humanist forlag, 2009.
- Myhre, Jan Eivind. *Historie: en introduksjon til grunnlagsproblemer*. Oslo: Pax, 2014.
- Mammone, Andrea. *Transnational neofascism in France and Italy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
- Pringle, Heather. "Fra forfedrenes rom til Ahn|enerbe." I *Jakten på Germania*, Emberland, Terje og Jorunn Sem Fure Emberland (red). Oslo: Humanist forlag, 2009.
- Rao, Nicola. *Neofascisti! La Destra italiana da Salò a Fiuggi nel ricordo dei protagonisti*. Roma: Edizioni Settimo Sigillo, 1999
- Rees, Philip. *Biographical Dictionary of the Extreme Right Since 1890*. New York: Simon & Shuster, 1990
- .Rosenbaum, Petra. *Il nuovo fascismo : Da Salò ad Almirante: Storia del MSI*. Milano: Feltrinelli, 1975.
- Sentieri, Mario Bozzi. *Dal neofascismo alla nuova destra. Le riviste 1944 - 1994*. Roma: Nuove Idee, 2007.
- Wolff, Elisabetta Cassina. *Italias politiske historie: 476 - 1945*. Oslo: Cappelen Damm akademisk, 2016
- . *L'inchiostro dei vinti : Stampa e ideologia neofascista 1945-1953*. Milano: Ugo Mursia Editore, 2012.
- . "Starting from the End : Fascist Ideology in Post-War Italy 1945-1953." University of Oslo, Faculty of Humanities, Oslo: UiO, 2008.
- . "Men Among the Ruins. The Radical Right in Italy" i (red.) Karcher, Nicola Kristin og Anders G. Kjølsvædt. Vol. Bd. 21, *Movements and Ideas of the Extreme Right in Europe: Positions and Continuities*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2012.

DISPUTAS OG MASTERGRADSOPOPGAVER

Strømdahl, Kirsti. "Total ødeleggelse av det råtne og forfalne samfunnet." *Masteroppgave i historie*, Oslo: Representeralen (2016).

Wolff, Elisabetta Cassina. "Starting from the End : Fascist Ideology in Post-War Italy 1945-1953." Faculty of Humanities, 2008.

VITENSKAPELIGE ARTIKLER

Chiarini, Roberto. "La Destra Italiana: il paradosso di un' identità illegittima." *Italia contemporanea*, no. 44 (1991): 581-600.

Dahl, Ottar. "Forklaring og fortelling i historievitenskapen." *Historisk Tidsskrift* 72 (1) (1993): 67-79.

Ferraresi, Franco. "The Radical Right in Postwar Italy." *Politics & Society* 16, no. 1 (1988): 71-119. DOI: 10.1177/003232928801600103 [Sist avlest 5. mai 2019]

———. "Julius Evola: Tradition, Reaction, and the Radical Right." *European Journal of Sociology / Archives Européennes de Sociologie / Europäisches Archiv für Soziologie* 28, no. 1 (1987): 107-151. DOI:10.1017/S0003975600005415 [Sist avlest 5. mai 2019]

Furlong, Paul. "Riding the Tiger: Crisis and Political Strategy in the Thought of Julius Evola." *The Italianist* 31, no. 1 (2011): 25-40.

Germinario, Francesco. "Antisemitismo e negazionismo nella pubblicistica della destra radicale italiana." *Il presente e la storia IV*, no. 47 Giugno (1995): 11-42.

Hagemester, Michael. "The Protocols of the Elders of Zion: Between History and Fiction." *New German Critique* no. 103, (2008): 83-95. DOI:10.1215/0094033X-2007-020 [Avlest 5. mai 2019]

Ignazi, Piero og Colette Ysmal. «Extreme right-wing parties in Europe.» *European Journal of Political Research* 22 (1992): 1-2

Moss, Erling. "Trykkefrihet og rasisme - og falske protokoller " *Aftenposten*, 3. juli 1998 (kronikk): 11. Hentet fra Aftenpostens digitale arkiv.

Picco, Pauline. "Extrême droite et antisémitisme en Italie. L'exemple du *Centro studi Ordine nuovo* (1955-1971) " *Laboratoire italien* [online], 11 | 2011. Publisert på Internett første gang den 20/02/ 2012. DOI:10.4000/laboratoireitalien.574 [Sist avlest 5. mai 2019]

———. "Penser et dire la race à l'extrême droite (France-Italie, 1960-1967)." *Vingtième Siècle. Revue d'histoire* 130 (2) (2016): 77-88 DOI:10.3917/ving.130.0077 [Sist avlest 5. mai 2019]

- . "Théoriser la violence politique à l'extrême droite en Italie." *Storicamente* 10 - 2014 (2014): 1-23. Publisert på Internett første gang 08/07/2014. DOI:10.12977/stor557 [Sist avlest 5. mai 2019]
- Polchi, Vladimiro. "Il 2018 nero delle discriminazioni etniche." *La Repubblica* 3 marzo 2019: 3. Lenken kan kun leses av avisens abonnenter
- Prowe, Diethelm. "'Classic' Fascism and the New Radical Right in Western Europe: Comparisons and Contrasts." *Contemporary European History* 3, no. 3 (1994): 289-313.
- Rüsen, Jörn. "Forklaringer og bruk av teorier i historiefaget. ." I *Rekonstruktion der Vergangenheit*, redigert av Oversatt fra tysk av Frank Meyer:19-47 Göttingen 1986, 1986.
- Scarabelli, Andrea. "Evola '43-'45. Intervista a Gianfranco de Turrís." I *blog.ilgiornale.it/scarabelli*. <http://blog.ilgiornale.it/scarabelli/2016/06/28/evola-43-45-intervista-a-gianfranco-de-turrís-2/#>, 2016. [Sist avlest 5. mai 2019]
- Sheenan, Thomas. "Anti-modernità , mito e violenza nel pensiero di Julius Evola. Questo saggio fa parte el numero speciale di "Social Research" dedicato al problema della violenza, curato da F. Ferrarotti come "Guest Editor"e di prossima pubblicazione presso la "new School for Social Research" di New York.". *La Critica Sociologica* 56 (1981): 6-16.
- . "Myth and Violence: The Fascism of Julius Evola and Alain De Benoist." *Social Research* 48, no. 1 (Spring 1981): 45-73.
- Staudenmaier, Peter. "Preparation for Genocide: The "Center for the Study of the Jewish Problem" in Trieste, 1942–1944." *Holocaust and Genocide Studies* 31, no. 1 (2017): 1-23.
- Stucco, Guido. "The Legacy of a European Traditionalist: Julius Evola in Perspective." *The Occidental Quarterly: A journal for Western Thought and Opinion* Vol. 2, No. 3, no. Fall 2002 (2002): 21-44.
- Wolff, Elisabetta Cassina. "Apolitìa and Tradition in Julius Evola as Reaction to Nihilism." I *European Review* 22(2):(2014) DOI:10.1017/S106279871400009X [Avlest 5. mai 2019]
- . "Evola's interpretation of fascism and moral responsibility." *Patterns of Prejudice* 50, no. 4-5 (2016/10/19 2016): 478-494. DOI: 10.1080/0031322X.2016.1243662 [Avlest 5. mai 2019]
- . "Starting from the End: Fascist Ideology in Post-War Italy 1945-1953." Faculty of Humanities, 2008.

AVISARTIKLER

«Exposing the Protocols as a Fraud», *The New Yorks Times*, 4. september 2016
<https://www.nytimes.com/2016/10/28/insider/1920-21-exposing-the-protocols-as-a-fraud.html>. [Avlest 5. mai 2019]

Pedersen, Bernt Erik. "Fant nyfascist-ideolog i hyllene." *Dagsavisen*.

Sist oppdatert 16.4.2018.

<https://www.dagsavisen.no/kultur/fant-nyfascist-ideolog-i-hyllene-1.1129642>

[Sist avlest 5. mai 2019]

———. "Farlig å sensurere bøker." *Dagsavisen*. Sist oppdatert 20.4.2018.

Kilde: <https://www.dagsavisen.no/kultur/farlig-a-sensurere-boker-1.1131927>

[Sist avlest 5. mai 2019]

———. "Åmås: Må være opp til bokhandlerne om de vil føre antisemittiske titler."

Dagsavisen. Sist oppdatert 13.4.2018. <https://www.dagsavisen.no/kultur/amas-ma-vere-opp-til-bokhandlerne-om-de-vil-fore-antisemittiske-titler-1.1128393>

[Sist avlest 5. mai 2019]

Slåttavik, Johan. "Dagsavisens farlige tankegods." *Dagsavisen*, 14.4.2018.

<https://www.dagsavisen.no/nyemeninger/dagsavisens-farlige-tankegods-1.1129726>

[Avlest 5. mai 2019]

ELEKTRONISKE OPPSLAGSVERK

suum cuique i *Dansk Fremmedordbog*, 2. udg., Karl Hårbøl, Jørgen Schack og Henning Spang-Hanssen (red.), 1999, Gyldendal. Hentet 2. maj 2019 fra

<http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=167403> [Sist avlest 5. mai 2019]

Norsk akademisk ordbok <https://www.naob.no/ordbok/koherens> [Sist avlest 5. mai 2019]

Stanford Encyclopedia of Philosophy: <https://plato.stanford.eu/entries/royce>.

[Sist avlest 5. mai 2019]

http://www.treccani.it/enciclopedia/giovanni-preziosi_%28Dizionario-Biografico%29/

[Sist avlest 5. mai 2019]

Dipartimento per gli Affari Interni e Territoriali

Parlamentsvalg Italia 1948 – Senatet og Deputerkammeret

Kilde: Dipartimento per gli Affari Interni e Territoriali.

Valg Deputerkammeret 18. april 1948. MSI: 2,01 % og 6 seter.

<https://elezionistorico.interno.gov.it/index.php?tpel=C&dtel=18/04/1948&tpa=I&tpe=A&lev0=0&levsut0=0&es0=S&ms=S> [Sist avlest 5. mai 2019]

Parlamentsvalget 7. juni 1953 - Senatet. MSI: 6,07 % og 9 seter.

<https://elezionistorico.interno.gov.it/index.php?tpel=S&dtel=07/06/1953&tpa=I&tpe=A&lev0=0&levsut0=0&es0=S&ms=S> [Sist avlest 5. mai 2019]

Parlamentsvalget 7. juni 1953 - Deputerkammeret 7. juni 1953.

MSI: 5,84 % og 29 seter.

<https://elezionistorico.interno.gov.it/index.php?tpel=C&dtel=07/06/1953&tpa=I&tpe=A&lev0=0&levsut0=0&es0=S&ms=S> [Sist avlest 5. mai 2019]

APPENDIKS – Sions vises protokoller

Sions Vises Protokoller ble skrevet på oppdrag av Tsarregimets hemmelige politi Okhrana på slutten av 1800-tallet og ettersigende på noe haltende fransk. Den var sterkt inspirert av den franske advokaten Maurice Jolys «*Dialog i helvete mellom Machiavelli og Montesquieu*» og en annen bok «*Machiavellis politikk i det 19. århundre*» (*Dialogue aux Enfer entre Machiavel et Montesquieu og La politique de Machiavel au XX`eme siècle* fra 1864).¹ Boken bestod av i alt 24 protokoller som angivelig var blitt vedtatt i all hemmelighet i Basel i 1897 på den første avholdt sionistkongress. Formålet var å legitimere Tsarregimets jødeforfølgelser. «Protokollene» ble første gang trykket i en forkortet versjon i St.Petersburgavisen *Znamja (Banneret)* under tittelen «Det jødiske program for verdensherredømme». Den fullstendige versjonen ble utgitt som et appendiks til et verk av russeren Sergej Aleksandrovic Nilus i 1905. Protokollene ble utgitt for å være autentiske i den hensikt å sette jødene i et negativt lys. Den fremsatte påstanden at det var en jødisk sammensvergelse i gang for å overta verdensherredømme. Hitler var overbevist at «Protokollene» var autentiske.³⁴⁶

³⁴⁶ Kilder: Encyclopaedia Britannica, publisert 19.12.2018 <https://www.britannica.com/topic/Protocols-of-the-Elders-of-Zion>. [Avlest 5. mai 2019] og Cassata, Francesco. «Una teoria cospirazionista della storia: I «Protocolli dei savi di Sion». I «*Razzismo, antisemitismo, negazionismo*, A.R. D'Agelli (red.) Asti: Italia: 13-26 og Moss, Erling.» Trykkefrihet og rasisme og falske protokoller». *Aftenposten*, 3. juli 1998 (Kronikk): 11. «induktivt» i betydningen at man ikke kunne bruke logisk «deduksjon».

APPENDIKS –

Germinarios definisjon av høyreradikalisme

Originalversjon av Francesco Germinarios definisjon av «høyreradikalisme» i *Francesco Germinario, Tradizione, Mito, Storia La cultura politica della destra radicale e i suoi teoretici*. Roma: Carossi editore, 2014: 13-14

“(...) possiamo intendere per "radicalismo di destra" una posizione teorico-politica che si caratterizza per il rifiuto totale della modernità, giudicata quale epoca in cui, attraverso l'avvento del liberalismo e del comunismo, si è realizzato il dominio completo dell'egualitarismo prospettato dal giudeo-cristianesimo. All'egualitarismo – in molti casi declinato come grigia quanto mediocre “omologazione” che ha annichilito le élites dello Spirito (e/o del Sangue) – viene contrapposta una visione pagana della vita, che valorizza la dimensione spirituale rispetto al materialismo egoistico liberale e marxista, il rapporto mitico col mondo rispetto al rapporto razionale, le disuguaglianze (talvolta pudicamente evocate come “differenze”) rispetto all'egualitarismo, infine la Tradizione – intesa in senso metastorico – rispetto alle ideologie del Progresso e a tutte le visioni storicistiche e teleologiche della Storia fiorite in epoca borghese e liberale” .

APPENDIKS – Bilder av tidsskriftet Ordine Nuovo

Bilde nr. 1	Forside <i>Ordine Nuovo</i> 1955 til 1957	91
Bilde nr. 2	Første side <i>Ordine Nuovo</i> 1955 til 1957	92
Bilde nr. 3	Forside <i>Ordine Nuovo</i> 1958 til 1965	93
Bilde nr. 4	Bakside <i>Ordine Nuovo</i> 1958 til 1965	94
Bilde nr. 5	Kolofon <i>Ordine Nuovo</i> 1958 til 1965	95
Bilde nr. 6	Artikkel <i>Ordine Nuovo</i> 1958 til 1965	96
Bilde nr. 7	Reklame side om side for en våpenhandler i Roma og en siciliansk sparebank.	97

Reklamen er hentet fra *Ordine Nuovo*, VIII/1-2, febbraio-marzo 1961: 60-61

Ordine Nuovo

mensile di politica rivoluzionaria

ROMA - ANNO II - LUGLIO - AGOSTO 1956

7/8

SOMMARIO

PAOLO ANDRIANI
Un partito per l'idea

Il Papini da ricordare - (Lacerba: «I deputati» e «Chiudiamo le scuole»)

ARYAS
M.S.I. contro l'idea

ARRIGO SCAGLIARINI
Il diritto della romanità

MAURO ROMEO
La via dell'eroismo

LUIGI PETRICCIONE
Fascismo: che cos'è?

NINO CAPOTONDI
Le cronache dei moribondi

O.d.g. da Rovigo per le nostre tesi

Direzione,
Redazione, Amministrazione:
V. Cola di Rienzo n. 133
ROMA

Una copia L. 100 Arretrato 150

Estero L. 150

Abbonamento annuo L. 1000

Estero L. 1500

Sostenitore L. 5000

Direttore politico e responsabile:

PINO RAUTI

Registrato presso il Tribunale di Roma
al N. 4569 del Registro della Stampa

c/c postale n. 1/30277
Rivista «Ordine Nuovo»
Via Porta Castello 13 - Roma

Arti Grafiche «S. AGOSTINO»
Via Léxico 6 - 8 - Tel. 859469

ORDINE NUOVO

Mensile di politica rivoluzionaria

Anno 2° - N. 7-8

Luglio-Agosto 1956

**“Il nostro Onore si
chiama Fedeltà.”**

UN PARTITO PER L'IDEA

Se i risultati delle recenti elezioni amministrative hanno chiaramente indicato un crescente disinteresse dell'opinione pubblica nei confronti della impostazione politica del Movimento Sociale Italiano, l'atteggiamento postelektorale dei dirigenti « missini » sta altrettanto chiaramente dimostrando come gli elettori abbiano avuto seri e fondati motivi per non credere nell'avvenire politico di un partito che non riesce a trovare una soluzione di ricambio alla avvilente mediocrità delle sue formule. Ed anche dei suoi dirigenti.

I quali, dopo la falciatura dei voti che ha colpito il M.S.I. proprio quando questo è stato proposto apertamente all'elettorato secondo la loro formula del *partito di destra*, hanno ostentato il più roseo ottimismo per un fantomatico successo, non del M.S.I., il che non era decentemente sostenibile, ma delle « destre » in genere, ivi compreso quel movimento di Lauro che durante la campagna elettorale era stato bistrattato. . come un partito di comodo della D.C.

Strano che in quei complicati conteggi, non siano stati inclusi anche i liberali che pur costituiscono, in linguaggio parlamentare, la « destra » per eccellenza; si è però autorizzati a ritenere che a questa ingiustificata omissione verrà rimediato la prossima volta.

Resta comunque accertato che i vari ragionieri di cui dispone il M.S.I. hanno avuto un bel da fare nell'escogitare calcoli sublimi e misteriosi, i cui risultati vengono ora propinati alla base delusa, al fine di convincerla che il M.S.I. naviga a gonfie vele e che quindi, non avendo gli attuali dirigenti nulla da farsi perdonare, è opportuno che essi restino ai loro posti di comando.

Non sembra però che la « base » si stia lasciando convin-

Ordine Nuovo

Tempo d'agire

Appunti sulla guerra sovversiva

Strategia della rivoluzione

Lettera sul sindacalismo

Scienza e tecnica

3-4

ANNO XI - Maggio - Giugno 1965

PINO RAUTI

C. GRAZIANI

M. MAINARDI

R. SERMONTI

M. ROMANI

PREZZO L. 300
(Spedizione in abbonamento
postale - Gruppo III)

Ordine Nuovo

Mensile di politica rivoluzionaria

Sommario

- P. Rauti** Tempo d'agire
- C. Graziani** Appunti per una
«risposta» alla
guerra sovversiva
- M. Mainardi** Per una strategia
della rivoluzione
- R. Sermonti** Lettera aperta sul
Sindacalismo
- M. Romani** Scienza e tecnica
- Ceseo** Pianificazione e cor-
porativismo
- P. Andriani** I libri
- G. Spadaro** Il Pretoriano
- *** I fatti e le idee

Una Copia L. 300 - Arretrato ed Estero L. 500
Abbonamento - semestrale L. 1.000 - Este-
ro L. 1.500 - annuo L. 2.000
- Estero L. 3.000 - Sosteni-
tore L. 10.000

Vesamenti in c.c.p. n. 1/30277 intestato a:
«Ordine Nuovo» - Via di Pietra, n. 84 -
Roma

Pino Rauti

Direttore politico e responsabile

Direzione - Redazione - Amministr.
Via di Pietra, 84 - Roma

Registrato presso il Tribunale di Roma
n. 4569 del Registro della Stampa
Stampato nella Tipogr. Nova A.G.E.P. - Roma
Via Giustiniani, n. 15
mese di giugno 1965

Tempo d'agire

Pino Rauti

Amarezza e disgusto, ecco come potremmo riassumere le nostre impressioni e le sensazioni più istintive di fronte a ciò che è accaduto di recente nel Movimento Sociale Italiano.

Di contro ad una Segreteria Michelini, che ha saputo tornare ad essere in maggioranza benché gli errori commessi l'avessero ridotta in nette condizioni di inferiorità nel suo stesso Comitato Centrale, la vigilia del Congresso è stata solo una corsa affannosa verso posizioni di compromesso, di rinuncia e di riformismo.

La gran paura è stata quella di « essere tagliati fuori ». La maggiore abilità è consistita nel non tenersi lontani dalla « stanza dei bottoni » di via Quattro Fontane. La preoccupazione più grossa, quella di guardare bene cosa facesse l'altro dirigente, di scoprire quali fossero i suoi incontri segreti con i « mandarini » vecchi e nuovi del potere di Partito, di indovinare gli *accostamenti* e i motivi tattici di questo o quell'atteggiamento.

Pochi, pochissimi, i casi di dirigenti che hanno detto chiaramente cosa volessero e perché lo volessero.

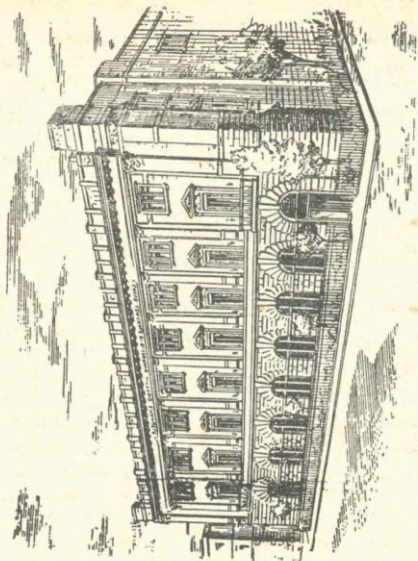
In lontananza, la prospettiva di *epurazioni* dalle liste elettorali, tratteneva un po' tutti.

In prospettiva, la difficoltà di acquisire consensi sinceri e non viziati da riserve mentali, gravava su ognuno, isterilendogli in partenza qualsiasi slancio istintivo.

Presi individualmente, i dirigenti missini confessano apertamente che le cose non vanno. Scuotono il capo, imprecano, pronunciano vere e proprie requisitorie. Ognuno di noi conosce da anni questo singolare « tipo umano » che, incontrato casualmente in una riunione di amici o all'angolo di una strada e, portato in discorso — quando non ci viene da solo — non lesina i propri strali alla « situazione interna » del MSI. Anzi, diremmo che c'è ormai un vero e proprio *clichè* di dirigente missino specializzato

Cassa Centrale di Risparmio E. V.

PER LE PROVINCE SICILIANE

Presidenza e Direzione Generale: **PALERMO**

FONDATA NEL 1861

155 Dipendenze in Sicilia
Corrispondenti in tutta Italia

TUTTE LE OPERAZIONI DI BANCA

Crediti speciali: Credito Agrario - Credito Albergiero
Credito Artigiano - Credito Peschereccio
Credito Pignorativo

LUIGI MANGOLINI - Via Boccaccio 215 - tel. 247678

Sesto San Giovanni — Tram. Milano Campari

ARMI A RIPETIZIONE BREVETTATE

Nuova fabbricazione con canne rigate
Massima precisione

Carabine a ripetizione	BM 70 Colpo singolo BM 70R. Raffica	Sparano 70 colpi senza caricare
Pistole a ripetizione	BM 40 Colpo singolo	Sparano 40 colpi senza caricare
Carabine tira tappi	BM 15 colpo singolo	Spara 15 colpi senza caricare

Grande novità del tiro a segno

TIRO AL CARRO ARMATO
TIRO A VOLO TIRO KING KONG

Successo Assoluto
Vendita — Assistenza Tecnica — Consultazioni